

T.C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

BEDEN EĞİTİMİ DERSLERİNDE ARAÇ – GEREÇ VE
ÖĞRETİM MATERYALLERİNİN KULLANIMI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Mustafa SARAÇ

ELAZIĞ-2008

ÖNSÖZ

Öğrenme için insan zihninin aktif bir şekilde kullanılması gerektiği ve özellikle kalıcı bir öğrenmenin sağlanabilmesi için, zihnin aktifliğinin çok önemli olduğu bilinmektedir. Bunu sağlamanın en kolay yollarından birisi ise, öğretim materyallerinden yararlanmaktır. Öğretim materyallerinin öğrenme ve öğretme sürecine katkıları konusunda özellikle eğitim bilimleri alanında bir hayli çalışma mevcuttur. Ancak beden eğitimi alanında öğretim materyalinin kullanımı ve bunun eğitime etkileri konusunda oldukça fakir olan alan yazına, bu konuda katkı getirmeyi amaçlayan bu çalışmada, okullarda bulunan ve kullanılan, özellikle beden eğitimi dersine yönelik öğretim materyallerinin, durumları tespit edilmeye çalışılmıştır.

TEŞEKKÜR

Bu çalışmanın her aşamasında desteklerini esirgemeyen, değerli yorum ve önerileriyle bu çalışmaya rehberlik eden, titizlik ve dikkatleriyle sonuçlanmasında büyük katkıları olan değerli danışmanım Yrd. Doç. Dr. Bilal ÇOBAN'a saygıyla teşekkürü bir borç bilirim.

Tez çalışmasına ders ve tez döneminde yardımlarını esirgemeyen Prof. Dr. Halis YERLİKAYA'ya, Yrd. Doç. Dr. Sebahattin DEVECİOĞLU'na, Doç. Dr. Cengiz ARSLAN'a, Yrd. Doç. Dr. Mehmet TURAN'a ve çalışmalarım sırasında her türlü konuda destek ve yardımlarına başvurduğum Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğretim elemanlarına teşekkür ederim.

Anketlerin uygulanması sırasında engin bilgilerinden faydalandığım tüm Beden Eğitimi öğretmenlerine katkılarından dolayı şükranlarımı sunarım. Ayrıca araştırmanın istatistik çalışmalarında büyük yardımları olan Yrd. Doç. Dr. Bayram ÖZER'e şükranlarımı sunmayı zevkli bir borç bilirim.

Şubat – 2008

Mustafa SARAÇ

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No
1. ÖZET	1
2. ABSTRACT	2
3. GİRİŞ	3
3.1. BEDEN EĞİTİMİ	6
3. 1. 1. Beden Eğitiminin Amaçları	11
3. 1. 2. Beden Eğitiminin Yararları	22
3.2. EĞİTİMDE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ VE ARAÇ-GEREÇ KULLANIMI	27
3. 2. 1. Öğretim Teknolojisi	27
3. 2. 2. Öğretim Teknolojisi ve Araç-Gereç Kullanımı	34
3. 2. 3. Öğretim Teknolojisi ve Araç-Gereç Kullanımının Yararları	37
3. 2. 3. 1. Bilginin Hızla Yayılması	37
3. 2. 3. 2. Bireysel Öğrenme Ortamları	38
3. 2. 3. 3. Kalıcı Öğrenmelerin Oluşumu	39
3. 2. 3. 4. Proje Çalışmaları	39
3. 2. 3. 5. Küresel Eğitim Fırsatı	40
3.2.4. Öğretim Teknolojilerinin Öğretmenlere Sağladığı Yararlar	40
3.2.5. Öğretim Teknolojilerinin Öğrenciye Sağladığı Yararlar	43
3.3. EĞİTİM-ÖĞRETİMDE MATERYAL VE ARAÇ GEREÇ KULLANIMI KONUSUNDA YAPILMIŞ ARAŞTIRMALAR	45

4. GEREÇ VE YÖNTEM	54
5. BULGULAR VE YORUMLARI	57
6. TARTIŞMA VE SONUÇ	112
7. KAYNAKLAR	120
8. ÖZGEÇMİŞ	126
9. EKLER	127

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo No	Sayfa No
1. Öğretmenlerin cinsiyetlerine göre dağılımı.....	57
2. Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre dağılımı.....	57
3. Öğretmenlerin görev yaptıkları kurumlara göre dağılımı	58
4. Öğretmenlerin görev yaptıkları illere göre dağılımı.....	59
5. Okullarda bulunan spor alanlarının dağılımı.....	60
6. Okullarda Bulunan Spor Alanlarının Kullanılma Durumları	61
7. Okullarda Bulunan Spor Alanlarının Fiziki Durumları.....	62
8. Okullarda Bulunan Spor Alanlarının Öğretmenler Tarafından Gerekli Görülme Durumu.....	63
9. Okullarda Bulunan Kondisyon Aletlerinin Bulunma Durumu	64
10. Okullarda Bulunan Kondisyon Aletlerinin Kullanılma Sıklığı.....	64
11. Okullarda Bulunan Kondisyon Aletlerinin Fiziki Durumu.....	65
12. Okullarda Bulunan Kondisyon Aletlerinin Gereklilik Durumu.....	66
13. Okullarda Bulunan Spor Yardımcı Araçları Hakkında Bulgular	66
14. Okullarda Bulunan Spor Yardımcı Araçlarının Kullanılma Sıklıkları.....	67
15. Okullarda Bulunan Spor Yardımcı Araçlarının Fiziki Durumları.....	68
16. Okullarda Bulunan Spor Yardımcı Araçlarının Gerekli Görülme Durumu	69
17. Okullarda bulunan basketbol malzemesinin dağılımı.....	70
18. Okullarda bulunan basketbol malzemesinin kullanılma sıklığı.....	71
19. Okullarda Bulunan Basketbol Malzemesinin Fiziki Durumları.....	71
20. Okullarda Bulunan Basketbol Malzemelerinin Gereklilik Durumu.....	72
21. Okullarda Bulunan Futbol Malzemeleri Hakkında Bulgular	73
22. Okullarda Bulunan Futbol Malzemelerinin Kullanılma Durumları.....	74
23. Okullarda Bulunan Futbol Malzemelerinin Fiziki Durumları.....	75
24. Okullarda Bulunan Futbol Malzemelerinin Gereklilik Durumu.....	76
25. Okullarda Bulunan Voleybol Malzemeleri Hakkında Bulgular	77
26. Okullarda Bulunan Voleybol Malzemelerinin Kullanılma Sıklıkları.....	77

27.	Okullarda Bulunan Voleybol Malzemelerinin Fiziki Durumları	78
28.	Okullarda Bulunan Voleybol Malzemelerinin Gerekli Görülme Durumları	79
29.	Okullarda Bulunan Jimnastik Malzemeleri Hakkında Bulgular	79
30.	Okullarda Bulunan Jimnastik Malzemelerinin Kullanılma Sıklıkları Hakkında Bulgular	80
31.	Okullarda Bulunan Jimnastik Malzemeleri Hakkında Bulgular	81
32.	Okullarda Bulunan Jimnastik Malzemelerinin Gerekli Görülme Durumları Hakkında Bulgular	82
33.	Okullarda Bulunan Aletli Jimnastik Araçları Hakkında Bulgular	83
34.	Okullarda Bulunan Aletli Jimnastik Araçlarının Kullanılma Sıklıkları Hakkında Bulgular	84
35.	Okullarda Bulunan Aletli Jimnastik Araçları Hakkında Bulgular	85
36.	Okullarda Bulunan Aletli Jimnastik Araçlarının Gerekli Görülme Durumları Hakkında Bulgular	86
37.	Okullarda Bulunan Masa Tenisi Malzemeleri Hakkında Bulgular	87
38.	Okullarda Bulunan Masa Tenisi Malzemelerinin Kullanılma Sıklığı Hakkında Bulgular	87
39.	Okullarda Bulunan Masa Tenisi Malzemelerinin Fiziki Durumları Hakkında Bulgular	88
40.	Okullarda Bulunan Masa Tenisi Malzemelerinin Gereklilik Durumları Hakkında Bulgular	89
41.	Okullarda Bulunan Atletizm Malzemeleri Hakkında Bulgular	90
42.	Okullarda Bulunan Atletizm Malzemelerinin Kullanılma Sıklıkları Hakkında Bulgular	91
43.	Okullarda Bulunan Atletizm Malzemelerinin Fiziki Durumları Hakkında Bulgular	92
44.	Okullarda Bulunan Atletizm Malzemelerinin Gereklilik Durumları Hakkında Bulgular	93
45.	Okullarda Bulunan Öğretim Teknolojileri ve Materyalleri Hakkında Bulgular	95
46.	Okullarda Bulunan Öğretim Teknolojileri ve Materyallerinin	

	Kullanıma Sıklığı Hakkında Bulgular	97
47.	Okullarda Bulunan Öğretim Teknolojileri ve Materyallerinin Fiziki Durumları Hakkında Bulgular	99
48.	Okullarda Bulunan Öğretim Teknolojileri ve Materyallerinin Gereklik Durumu Hakkında Bulgular	100
49.	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Okullarda Kullanılan Eğitim Araç Gereçleriyle İlgili Sorulara Verdikleri Cevapların Dağılımı	101
50.	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Okullarda Kullanılan Eğitim Araç Gereçleriyle İlgili Sorulara Verdikleri Cevapların Yüzde ve Frekansları	102
51.	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Göre Okullarda Kullanılan Eğitim Araç Gereçleriyle İlgili Likert Tipi Sorulara Verdikleri Cevapların t Testi Sonuçları	103
52.	Öğretmenlerin Çalıştıkları Kurumlara Göre Okullarda Kullanılan Eğitim Araç Gereçleriyle İlgili Likert Tipi Sorulara Verdikleri Cevapların t Testi Sonuçları	104
53.	Öğretmenlerin Kıdemlerine Göre Okullarda Kullanılan Eğitim Araç Gereçleriyle İlgili Likert Tipi Sorulara Verdikleri Cevapların Varyans Analizi Sonuçları	105
54.	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Okullarda Kullanılan Eğitim Araç Gereçleriyle İlgili Sorulara Verdikleri Cevapların Yüzde ve Frekansları	108
55.	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Göre Okullarda Kullanılan Eğitim Araç Gereçleriyle İlgili Likert Tipi Sorulara Verdikleri Cevapların t Testi Sonuçları	109
56.	Öğretmenlerin Çalıştıkları Kurumlara Göre Okullarda Kullanılan Eğitim Araç Gereçleriyle İlgili Likert Tipi Sorulara Verdikleri Cevapların t Testi Sonuçları	110

57.	Öğretmenlerin Kıdemlerine Göre Okullarda Kullanılan Eğitim Araç Gereçleriyle İlgili Likert Tipi Sorulara Verdikleri Cevapların Varyans Analizi Sonuçları.....	111
-----	---	-----

1. ÖZET

Eğitim-Öğretimde, araç-gereç ve öğretim materyallerinin yeterli düzeyde olması ve bunun etkin kullanımı büyük önem arz etmektedir. Beden Eğitimi dersleri uygulamaya dayalı bir eğitim sistemi olduğu için araç-gereç ve öğretim materyalleri desteği diğer branşlara nazaran daha büyük bir önem taşımaktadır.

Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilmiş olan anket kullanılmıştır. Anket öğretmenlerin kişisel özelliklerini, beden eğitimi dersinde kullanılan materyal, araç ve gereçlerle ilgili görüşlerini ve bu araç gereçlerin kullanımına ilişkin düşüncelerini belirlemeye yönelik toplam 142 sorudan oluşmaktadır. Anket yoluyla elde edilmiş olan veriler sosyal bilimlerde istatistik paketi SPSS for Windows 12.0 paket programından yararlanılarak çözümlenmiştir. Analizler için de frekans analizi, yüzde alma, bağımsız gruplar t testi ve varyans analizi ve χ^2 testinden yararlanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre okullarda beden eğitimi dersleriyle ilgili olarak en fazla bulundurulmuş ve kullanılan spor alanları sırasıyla, futbol sahası, voleybol sahası ve basketbol sahasıdır. Bununla birlikte futbol malzemeleri, basketbol malzemeleri, voleybol malzemeleri ve masa tenisi malzemeleri de en çok bulundurulmuş ve kullanılan araç-gereçlerdir. Kondisyon aletleri, spor yardımcı araçları, jimnastik malzemeleri, aletli jimnastik malzemeleri, atletizm malzemeleri ise az bulundurulmuş ve az kullanılan araç-gereçlerdir. Öğretim materyalleri ise, orta derecede bulundurulmuş araç-gereçlerdendir. Bu sonuçlara göre beden eğitimi dersleri için yardımcı spor araç-gereçleri başta olmak üzere, öğretim araç-gereçleri ve materyallerinin okulların aktif kullanımı için hazır hale getirilmesi, kaliteli ve daha nitelikli bir eğitim için gereklidir.

Sonuç olarak, Türkiye’de ilk ve orta dereceli okullarda kullanılan eğitim araç-gereç ve öğretim materyallerinin nitelik ve nicelik yönünden yetersiz olduğu, bunlardan faydalanma düzeyinin düşük olduğu ve mevcut durumun düzeltilmesi için ihtiyaç duyulan çalışmaların yapılmadığı görüldü.

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi, Öğretim Materyalleri, Spor Araç ve Gereçleri

2. ABSTRACT

Our aim in this project is to explain the importance of educational material and its usage. Physical education is based on practice so the equipment is more important than other field.

The questionnaire where is made by researcher was used to collect the dates. The Questionnaire contains 142 questions to analyse the spesifications of theachers and their attitedes about the educational equipment and usage. The datas which are extracted from questionnaire were analysed with statiscal packages of social sciences for Windows 12.0. the frequency analisysis obtaining percentage it test of independet groups varians analysis andthe test of x^2 were used to analyse.

Acorting to the result of the search,most using and keeping sport park is football field secondly voleyball field and basketball field In addition football materials basketball materials voleyball materials and table tennis materialsare the most using and keeping equipments.Condition device helping spor materials gymnastic device, doing gymnastic with device and athleticism materials are the less using and keeeping materials.Using and keeping teaching materials is that has a medium parts in this equipments .

At the end of this work we sow that the educational equipments are unsaficient and it usage is very low,It's urgent to provide equipments and increase its usage.

Key Words: Phisical Training, Teaching Materials, Sport Equipments

3. GİRİŞ

İnsan zihni henüz tam olarak çözümlenmemiş olan yapısıyla gizemliliğini korumaktadır. Dünya üzerinde bilinen en zeki insanların bile zihin kabiliyetlerinin ancak yüzde beş gibi bir kısmını kullanabilmiş olmaları ve bunun üzerine bilimsel araştırmalarda normal insanların beyninin ancak çok küçük bir kısmını kullanabiliyor olduklarının açıklanması zihnin bu gizemli yapısını pekiştirmektedir.

Pek çok literatürde öğrenme bir davranış değişikliği olarak tanımlanmakta ve eğitim ise bu davranış değişikliğinin oluşturulduğu süreç olarak ifade edilmektedir (14, 47). Öğrenme için insan zihninin aktif bir şekilde kullanılması gerektiği ve özellikle kalıcı bir öğrenmenin sağlanabilmesi için, zihnin aktifliğinin çok önemli olduğu bilinmektedir. İnsanda davranış değişikliği meydana gelmesi bir başka deyişle öğrenmenin oluşabilmesi için her halükarda zihnin aktif olması gerekmektedir. Çünkü öğrenmenin meydana gelebilmesi için insan organizmasının gerçekleştirmesi gereken işlemler zihinde meydana gelmektedir. Bu açıklamalara göre öğrenmenin meydana gelebilmesi ve buna bağlı olarak verilen eğitimin istenilen amaca ulaştığını söyleyebilmek için insan zihninin doğrudan işe koşulması gerekmektedir. Bunun en kısa ve etkili yollarından birisi ise, zihni canlı tutacak ve çevreden gelen uyarıcılarla etkileşimini kolaylaştıracak ders materyalleri bir başka deyişle eğitim araçlarının kullanılmasıdır (21).

Eğitim araçları: öğrenme-öğretme etkinlikleri sırasında, öğrencinin daha kolay öğrenmesi ve öğretmenin daha etkili bir öğretim süreci izleyebilmesi için bilgilerin kavratılmasında, olayların açıklanmasında, varlıkların tanıtılmasında,

üzerinde gözlem ve araştırma yapmada kullanılan her türlü öğretme ve öğrenme yardımcılara denir (38).

Eğitimde-öğretimde eğitim materyallerinin önemi, büyük oranda öğrenme ile duyu organları arasındaki yakın ilişkiye bağlıdır. Öğrenmenin meydana gelebilmesi için insan organizmasında özellikle duyu organlarının önemli bir rolü vardır. Bu konuda yapılan araştırmalarda bu noktayı açık bir şekilde ortaya koymaktadır. Bu araştırmalardan birinde ortaya çıkan bulgulara göre Turan'ın (2002) Cobun'dan aktardığına göre öğrenciler öğrenmelerini %83 görme, %11 işitme, %3,5 koklama, %1,5 dokunma ve %1 de tatma duyularına bağlı olarak gerçekleştirmektedirler. Ayrıca zaman sabit tutulmak kaydıyla insanlar, okuduklarının %10'unu, işittiklerinin %20'sini, gördüklerinin %30'unu, hem görüp hem işittiklerinin %50'sini, görüp, işitip, söylediklerinin %70'ini ve bunlara ek olarak kendi yapıp söylediklerinin %90'ını hatırlamaktadırlar (43). Geleneksel eğitim anlayışında özellikle işitme duyusuna hitap eden ve öğrencileri pasif bırakan öğretim yöntemleri ve materyallerinin ne kadar etkili olabileceği bu bulgulara dayanarak söylenebilir. Bu yüzden eğitim-öğretimde özellikle göze ve kulağa hitap edecek, ayrıca öğrencilerin yaparak öğrenmelerine fırsat verecek öğretim materyallerinin kullanılması öğrenmeyi daha kalıcı hale getirecektir (35).

Eğitim-öğretim sırasında materyal kullanımı sadece öğrenmenin daha etkili ve kalıcı olmasını sağlamakla kalmaz, bunun yanında zamanın daha verimli kullanılmasını ve öğretmenlerin dersi daha kontrollü bir şekilde işlemesini de kolaylaştırır. Ayrıca daha fazla insana ulaşabilmek de öğretim materyalleri ile mümkün olabilir (35).

Planlı ve programlı bir şekilde yapılan ve profesyonel bir iş olan eğitimin önemli unsurlarından birisi okuldur. Eğitimin yapıldığı okulun etkili bir öğrenme sağlaması için belli kriterlere sahip olması gerekir. Bu kriterler fiziki mekan, öğretici eleman kalitesi, yönetim, eğitim materyalleri ve benzeridir. Bu kriterler okullarda özellikle öğrencileri çok fazla etkilemektedir. Okulların iyileştirilmesi yönünde yapılacak olan bir çalışmada öncelikle bu konular üzerinde önemle durulması ve gerekli düzenlemelerin yapılması, eğitimin kalitesini artırmada oldukça etkili olacaktır. Okulun yüzölçümü, öğrenci başına düşen metrekare alan, sahip olduğu araç-gereç gibi bütün yapısal özelliklerin geliştirilmesi ve eğitim durumlarının bunlara göre düzenlenmesi gerekir (43). Okullarda verilen eğitim arasında öneli bir yere sahip olan beden eğitimi dersleri içinse araç-gereç ve öğretim materyallerinin ayrıca bir yeri vardır .

Spor, sosyal, kültürel ve ekonomik kalkınmanın temel unsuru olan insanın beden ve ruh sağlığını geliştirmek, kişiliğin oluşumunu sağlamak, çevreye uyumunu kolaylaştırmak, kişinin mücadele gücünü artırmak, heyecan duyma, yarışma ve üstün gelme amacıyla yapılmaktadır (16). Araştırmalara göre sportif oyunlara bir ekip üyesi olarak katılma o çocuklarda karşılıklı yardımlaşma, beraber çalışma, ekibin diğer elemanlarına ve oyunun düzenine saygı duyma hislerini geliştirmektedir. Ayrıca beden eğitimi dersine düzenli katılan v sporla uğraşan çocukların derslerinde daha başarılı oldukları tespit edilmiştir (6).

Ders kapsamındaki etkinlikler bakımından düşünüldüğü zaman beden eğitimi dersleri eğitim araç-gereçlerine en çok ihtiyaç duyulan derstir. Büyük oranda fiziki güçle ilgili olan beden eğitimi derslerindeki etkinliklerin gerçekleştirilmesinde kullanılacak olan eğitim araç-gereçleri derslerin

anlaşılmasında en büyük yardımcıdır. Bu açıdan beden eğitimi derslerinde eğitim araç-gereç ve öğretim materyallerinin kullanım derecesini ve gerekliliğini tespit etmeyi amaçlayan bu araştırma sayesinde ülkemizde bulunan eğitim kurumlarının beden eğitimi derslerinin işlenmesinde araç gereç kullanımı konusunda ne durumda olduklarının ortaya çıkması beklenmektedir.

3.1. BEDEN EĞİTİMİ

Beden eğitimi kendi başına bir bilim dalı olduğu için ayrıca incelenmesi ve tartışılması gereken bir disiplin olduğu kadar, insanların genel yaşam stillerini etkileyerek insanın kendini gerçekleştirmesinde çok önemli bir unsur olduğundan dolayı da diğeri bütün disiplinlerle birlikte incelenmesi gereken bir bilim dalıdır. Bu yüzden hem kuramsal açıdan, hem de uygulama düzeyinde beden eğitimi ve sporun genel eğitim içindeki yeri ve önemi ilk çağdan bu yana hep vurgulana gelmiştir. Bu nedenle eğitim konusuna ilk olarak kafa yoran ilk çağ düşünürlerinden Eflatun, eğitimi tanımlar ve açıklarken, özetle beden ve ruha elverişli olduğu mükemmelliği kazandırmak, bir başka deyişle, insanda beden ve ruh güzelliğini gerçekleştirmektir, demektedir (Eflatun, 1962, s. 143-158: akt: 49). Böylece Eflatun, insanda bedensel yapı ile zihinsel, duygusal yapı arasındaki uyuma ve bunun insan için taşıdığı öneme ilk dikkat çekenlerden biri olmuştur. Daha sonra Aristoteles de buna insanın sosyallliğini eklemiştir. Bu düşünce Romalılarından bu yana da, herkesin bildiği gibi, “sağlam kafa, sağlam vücutta bulunur” biçimindeki genel bir ilke olarak günümüze ulaşmıştır (49).

Eğitim sistemlerinin kendilerinin devamlı güncellemekle yükümlü olduğeri günümüzde en çok tartışılan konulardan birisi sistemin bütünlüğüyle ilgilidir.

Programlarda yapılan yeniliklerde ön plana çıkan bu konu, hem eğitim sisteminin kendi içinde bütünlüğünün sağlanmasının gerekliliğini, hem de gerçek yaşamla eğitim yaşamının bir bütün olarak düşünülmesinin gerekliliğinin gündeme getirmiştir. Beden eğitiminde de, eğitimde olduğu gibi insanın eğitimi bütüncül bir yaklaşıma göre ele alınmaktadır. Buna göre insanın sadece bir yönüyle değil, bir bütün halinde, bedensel, ruhsal ve sosyal özellikleri ile birlikte algılanması ve bu niteliklerin birbirine bağlı olarak, dengeli ve uyumlu bir şekilde işlenmesini ifade eder (49). Bu sayede bireyler hem bedensel, hem ruhsal, hem de sosyal olarak gerçek yaşamın koşullarına hazırlanmış olacaklardır ki eğitim sistemlerinin de öncelikli amaçlarından birisi budur (4).

Bu açıdan bakıldığında eğitim sistemleri içerisinde önemli bir yere sahip olan beden eğitiminin, çoğu zaman ülke eğitim politikası olarak kendimize örnek aldığımız batılı ülkelerde kuramı ve pratiğinin çerçevesel koşulları, ikinci dünya savaşından hemen sonra belirlenmiştir. Gerek kuramsal kavramı, gerek uygulamadaki eylem biçimleri, iki büyük dünya savaşı arasında ortaya atılmış bulunan reform pedagojisinin, pedagojik düşüncelerine dayanır ve o ilkelere uygun düşer. Birbirini izleyen her iki dönemde de beden eğitiminin güncel yaşama dönük uygulamaları ve felsefi yönünün kuramsal açıdan bazı ayrıcalıkları olmasına rağmen her iki dönemde de ortak olan antropolojik temellendirme ve kuramsal yapılandırma bulunmaktadır. Beden eğitiminin manevi bilimler dayanaklı olarak ortaya atılmış olan kuramının en belirgin niteliği; salt becerileri öğrenmek değil, beceriler yoluyla insanı bütünüyle eğitmek ve motorsal becerilerden ziyade insani yeteneklerinin geliştirilmesi için çalışmaktır. Beden eğitimi ve beden egzersizlerinin dayandığı temeli ve beden eğitimi için

hazırlanmış olan ğretim programlarının çekirdeğini bu düşünceler oluşturmaktadır (17).

Ülkemizde ise, beden eğitimi ile ilgili çalışmaların okulların dışında da uygulanmaya başlaması, bazı spor kulüplerinin kurulması, hatta uluslar arası temaslara girilmesi 1908’li yıllara rastlamaktadır. Ayrıca beden eğitiminin, eğitimin bölünmez bir parçası olarak değerlendirilmesinde önemli bir yeri olan Selim Sırrı Tarcan nclğnde Milli Olimpiyat Komitesi’nin kurulması ve Dünya çapında bir spor hareketi olan 1908 yılında Londra’da yapılan Dördüncü Modern Olimpiyat Oyunlarına lkemizin katılması beden eğitiminin ülkemizde gelişimi açısından kayda değer bir olaydır. Bunu takip eden yıllarda ülkemizde beden eğitimine yönelik olarak düzenlenen faaliyetler daha da bir önem kazanmış ve okullarda uygulanan beden eğitimi dersleri için kanunlar çıkarılmıştır (5).

Beden eğitimi dersi ilk kez 23 Eylül 1913 yılında çıkartılan “Geçici İlköğretim Kanunu”nun 23. maddesi uyarınca “Terbiye-i Bedeniye ve Mektep Oyunları” adı ile okul programlarında resmen yer almıştır. 1915 yılında kabul edilen Kız ve Erkeke ğretmen Okulu Nizamnamesi’nin 4. maddesine göre beden eğitimi ğretmeni yetiştirme konusunun belli ilkelere bağlandığı görülmektedir. Daha sonraları 1925 yılından başlayarak beden eğitimi konusunda eğitim görmek üzere yurtdışına ğrenci gönderilmeye başlanır ve 1932-1933 ğretim yılında 16 Temmuz 1938 tarihinde yürürlüğe giren bir kanun ile Ankara’da Gazi Ortaöğretim Okulu ve Eğitim Enstitüsü bünyesinde bir beden terbiyesi şubesi açılır. Bundan sonra 1974-1975 ğretim yılında Gençlik ve Spor Akademilerinin ğretime açılmasına kadar, belirli eğitim enstitülerinde beden eğitimi ğretmeni yetiştirilmesi çalışmaları sürdürülmüştür. İlk olarak İki yıllık eğitim süresiyle öğretime açılan spor akademileri ise günümüzdeki şekliyle daha sonraları eğitim-

öğretim süresi dört yıla çıkarılmış ve halen bu şekilde ilk ve ortaöğretime beden eğitimi öğretmeni yetiştirme görevini yerine getirmektedir (24).

İnsanın bütünsel varlığını temel ilke alan antropolojik temelli beden eğitimi sistemi İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Batı'da manevi bilimler pedagojisi görüşleriyle daha da temelleştirilerek bir çok batı ülkelerinin beden eğitimi sistemleri ve okul dışı sporunun öğretimi üzerinde etkin bir rol oynamıştır. Ülkemizde ilk ve ortaokul programlarımıza ancak 1960'lı yıllarda biçimsel yanlarıyla yansıyan bu yeni özgün sistemin içerik ve kapsamı şu şekilde özetlenebilir (29).

- Beden eğitimi beden yoluyla yapılan genel bir eğitimidir. Amaç insanın tüm kişiliği ve bütünlüğüdür.
- Beden eğitimi derslerinde kalıpsal, yapay ve insanın organsal bütünlüğüne zarar veren hareketlerden kaçınılmalıdır.
- Tüm bedensel alıştırma ve hareketler insanın doğal etkinliklerine ve kişilik gelişimine katkıda bulunmalıdır.

Beden eğitimi ve spor yalnız başına bir ders olarak düşünüldüğü zaman fiziki olarak bir takım hareketlerle bedeni sağlıklı ve canlı tutmak anlamına gelebilir. Ancak, beden eğitimi ve spor, sadece fiziki yararlarıyla dikkate alınmaması gereken bunun yanında insanın bedensel ve ruhsal eğitimine doğrudan olumlu etkilerde bulunurken, kişinin bu eylem içinde kendini tanımasına ve tanıtmaya, toplumsal yaşamda yerini almasına da yardımcı olan yönlerini de dikkate almak gerekmektedir (54). Başka bir deyişle beden eğitimi; kişinin kalıtsal, fiziki güç ve yeteneklerinin, ruhsal, toplumsal ve kişiliğinin eğitimidir.

Beden eğitimi ve sporun ferdin eğitimindeki yerinin çok önemli olduğu bu yüzden de eğitim sistemi içinde daha fazla yer verilmesi gerekliliği gözardı edilmeyecek bir gerçektir (34).

Beden eğitimi insanın sosyalleşme sürecinde bedenlen, ruhen ve zihnen kendini geliştirmesi için sistemli olarak, eğitimi aldığı birtakım fiziksel hareketlerdir (46). Organizmanın bütünlüğü ilkesine dayalı olarak, tüm kişiliğin eğitimidir. Genel eğitimin tamamlayıcısı ve ayrılmaz bir parçasıdır (26).

Beden eğitimi ve sporun amacı öğrencilerin fizik, psiko-motor, zihinsel, ruhsal, sosyal ve kültürel gelişimlerine katkıda bulunmaktır. Bu nedenle beden eğitimi ve spor faaliyetleri araç olup, amaç kişilerin eğitimidir. Bu durumda, beden eğitimi hareket etmeyi öğrenmek ve hareket yoluyla öğrenmek, sporu da belirli kurallar içerisinde, sınırlı zaman ve mekanda yapılan yenme ve yenilmeye dayalı fiziki hareketler olarak tanımlayabiliriz (40).

Beden eğitimi dersinin amacı, değişik ve zengin hareketler yoluyla beden eğitilmesidir (25).

Günsel (2004)'in yapmış olduğu tanıma göre beden eğitimi; zihinsel, estetik, ahlaki ve profesyonel eğitim ile, genel eğitimin bir birleşimidir. Sosyal gerekliliklerine uygun olarak, insanın biyolojik potansiyelinin geliştirilmesi amacı ile yapılan çeşitli fizik egzersizlerinin tümünü değerlendiren ve sistematik olarak sürdürülen etkinliktir (19).

Şahin (2002)'in yaptığı tanıma göre beden eğitimi; insan bütününi oluşturan fiziki, ruhi ve zihni vasıfların bulunduğu yaşı ve genetik potansiyelin gerektirdiği verim gücüne ulaştırılması için bedeni aktiviteler ve oyun yoluyla yapılan faaliyetlerin bütünüdür. Beden eğitimi yukarıda verilen tanımlardan da anlaşıldığı üzere yalnızca bedensel hareketler veya birtakım etkinlikler sayesinde yalnızca bedeni eğitmek anlamına gelmemektedir. Aynı zamanda bireylerin sosyalleşmesine, zihinsel anlamda gelişmesine, kişiliğin oluşumuna, ruhsal yapısının güçlenmesine de katkıda bulunmaktadır (36).

3.1.1. Beden Eğitiminin Amaçları

Genel olarak düşünüldüğü zaman bütün bilim dallarının ilgilendiği konularla ilgili gerçekleştirmeyi hedeflediği genel amaçları bulunmaktadır. Bütün alanlarda da belirlenen amaçların öncelikle Türk Milli Eğitiminin genel amaçları ile uyumlu olması gerekmektedir. Milli Eğitim'in genel amaçları doğrultusunda beden eğitimi derslerinin amaçlarını analiz edebilmek için öncelikle bu konuyla ilgili literatürün incelenmesi gerekmektedir. Konuya yönelik olarak ilgili çevrelerin beden eğitimi amaçları konusundaki görüşleri aşağıda özetlenmeye çalışılmıştır (36).

A. Lumpkin (1986) beden eğitimi 3 önemli amacı olduğunu öne sürmekte ve bunları da şu şekilde ifade etmektedir.

Bilişsel Amaç: Bilgi ve anlamaya yönelik bireylerin gelişimine katkıda bulunmak; bu amaçla (36);

- Vücut fonksiyonlarının gelişimini sağlamak

- Sağlıklı yaşamı desteklemek
- Gelişim sürecini desteklemek
- Motor becerilerin öğrenilmesine yardımcı olmak
- Oyun kurallarını öğretmek
- Becerilerin gelişimini sağlamak (düşünme, fikir yürütme, karar verme)
- Strateji geliştirme konusunda fikir vermek
- Kendini koruma becerisini kazandırmak

Duyuşsal Amaç: Sosyal ve duygusal yönden bireylerin gelişimine katkıda bulunmak. Bu amaçla (36);

- Kendine güven duygusunu kazandırmak
- Değer yargılarını kazandırmak
- Kişilik gelişimine yardımcı olmak
- İletişim becerisi geliştirmek
- Nezaket kurallarını öğretmek
- Eğlence sağlamak
- Kendini ifade etmeyi öğretmek
- Nasıl kazanacağını ve nasıl kaybedeceğini öğretmek

Psikomotor Amaç: Temel hareket becerileri ve genel olarak insanların günlük yaşamındaki ihtiyaçlarını, sorunlarını en rahat biçimde ele alabilmeleri konusunda katkıda bulunmak. Bu amaçla (36);

- Temel hareket modellerini öğretmek
- Motor becerileri öğretmek
- Temel oyun becerilerini öğretmek

- Kalp damar dayanıklılığını güçlendirmek
- Kas kuvveti ve dayanıklılığı sağlamak
- Esnekliği artırmak

Konularında insanların gelişimine destek olmak beden eğitiminin amaçlarıdır (36).

Amerika Sağlık, Beden Eğitimi ve Rekreasyon Birliği, beden eğitiminin amaçlarını beş maddede toplamıştır:

- Beden eğitimi sayesinde bireylerin hareket gelişimlerini sağlamak
- Bireylerin hareketi anlaması ve değerlendirmesinin sağlamak
- Harekete bağlı olarak belli bir takım bilimsel prensiplerin anlaşılması
- İnsanlar arasında daha iyi ilişkiler kurmak
- Organizmanın gelişimini sağlamak

Amerikan Beden Eğitimi ve Rekreasyon Birliği'nin açıklamış olduğu maddelerde de görüldüğü gibi, beden eğitiminin amaçları yalnızca insan bedeninin gelişimine yönelik değildir. Bir noktada bütün anlamıyla insan hayatını etkileyebilecek bir alandır. Bu yüzden beden eğitimi derslerinin, insanların günlük yaşantılarında ve eğitim yaşantılarında düzenli bir hayat sürebilmeleri için önemli bir yeri vardır (36).

Milli Eğitim Bakanlığı'nın yapmış olduğu tanıtımda ise beden eğitiminin amaçları şu şekilde sıralanmıştır (27).

- Atatürk'ün ve düşünürlerin beden eğitimi ve spor konusunda söyledikleri sözleri açıklayabilme.
- Milli bayramları ve kurtuluş günlerinin anlamını ve önemini kavrayabilme, törenlere katılmaya istekli olabilme.
- Temel sağlık kuralları ve ilk yardım ile ilgili bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme.
- Beden eğitimi ve sporun sağlığa yararlarını kavrayarak boş zamanlarını spor faaliyetleriyle değerlendirmeye istekli olabilme.
- Dostça oynama ve yarışma, kazananı takdir etme kaybetmeyi kabullenme, hile ve haksızlığın karşısında olabilme
- Tabiatı sevmeye, temiz hava ve güneşten faydalanabilme
- İşbirliği içinde çalışma ve birlikte davranma alışkanlığı edinebilme
- Görev ve sorumluluk alma, lidere uyma ve liderlik yapabilme
- Kendine güven duyma, yerinde ve çabuk karar verebilme
- Spor araç ve tesisleri hakkında bilgi sahibi olma ve bunları gereği gibi kullanabilme
- Bütün organ ve sistemlerini seviyesine uygun olarak güçlendirebilme ve geliştirebilme
- Sinir, kas ve eklem koordinasyonunu geliştirebilme
- İyi duruş alışkanlığı edinebilme
- Beden eğitimi ve sporla ilgili temel bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme
- Halk oyunlarımızla ilgili bilgi ve beceriler edinme ve bunları uygulamaya istekli olma

Milli Eğitim Bakanlığı'nın yapmış olduğu açıklamada görüldüğü gibi, beden eğitimi bir insanın bütün yönlerden gelişimiyle ilgilidir. Beden eğitimi derslerinin olumlu yan etkileri şeklinde yorumlanabilecek olan amaçları arasında örneğin temel sağlık kuralları ve ilk yardım ile ilgili bilgi ve beceriler edinme, insanların kendi hayatı yanında toplumsal hayat için de gerekli olan önemli bir yeterliktir. Bu sayede karşılan sorunlara daha etkin müdahale şansı bulacak olan bireyler hem topluma yararlı olma duygusu hem de insanlar arasında saygın bir yere sahip olma noktasında elde edecekleri faydaları sayesinde kendilerine güvenleri gelecek ve başarılı olma istekleri artacaktır. Bunun gibi diğeri amaçlar da düşünüldüğü zaman benzer getirilerin insanların hayatında olumlu gelişmelere yol açabileceği anlaşılabacaktır (50).

Milli bayramları ve kurtuluş günlerinin anlamını ve önemini kavrayabilme, törenlere katılmaya istekli olabilme: bu amacın gerçekleştirilmesi sayesinde milli ruh, birlik ve beraberlik duygusu, tarihi değerlere sahip çıkma ve geçmiş olaylardan anlam çıkarma gibi önemli bazı yararlar eğitim sisteminin temel hedeflerinden olan vatanını ve milletini seven bireyler yetiştirme hedefini gerçekleştirme noktasında önemli bir adım atılmış olacaktır (27).

Beden eğitimi ve sporun sağlığa yararlarını kavrayarak boş zamanlarını spor faaliyetleriyle değerlendirmeye istekli olabilme: Boş zaman, bireyin hem kendisi hem de başkaları için bütün zorunluluklardan yada bağlantılardan kurtulduğu ve kendi isteği ile seçeceği bir etkinlikle uğraşacağı zamandır. Tezcan boş zamanı, bireyin kesin olarak bağımsız ve özgür olacağı zaman, olarak tanımlamaktadır (42). Bu tür boş zamanlarda özellikle televizyon izlemek yerine beden eğitimi ve spor gibi etkinliklerle uğraşan bireyler hem sağlık yönünden hem

de günlük hayatta devamlı olarak maruz kaldıkları stresten kurulmak bakımından oldukça olumlu gelişmeler kaydederler. Bu sayede ise iş hayatlarında veya eğitim hayatlarında daha verimli bir şekilde çalışabilirler. Bu ise eğitimin her zaman için insanlarda oluşturmayı hedeflediği amaçlardan birisidir (27).

Dostça oynama ve yarışma, kazananı takdir etme kaybetmeyi kabullenme, hile ve haksızlığın karşısında olabilme: toplumsal hayatın önemli kurallarından birisi hile yapmamak ve haksızlığın karşısında sessiz kalmamaktır. Bu kuralları öğretebilmek ise, eğitim ve öğretimin en zor olan işlevlerinden birisidir. Çünkü, insanları doğruluk dürüstlük gibi duyuşsal boyutlarda eğitmek oldukça zordur. Ayrıca duyuşsal alanla ilgili olan bu prensiplerin öğrenilip öğrenilmediğini tespit etmek de en az öğretmek kadar zordur. Geleneksel eğitim anlayışıyla öğrencilere doğruluğu, dürüstlüğü, haksızlık karşısında bir şeyler yapılması gerektiğini veya bir tartışma ortamında kazanan tarafı takdir etmeyi öğretmek genel olarak somut olmayan yaşantılar yoluyla yapıldığından dolayı (çoğunluklu öğretmen bu kavramların ne anlama geldiğini anlatır, öğrenciler de bunları ezberler) bir hayli zordur. Bunun yerine bu tür kavramların bir nevi oyun yoluyla, yani beden eğitimi derslerinde çeşitli müsabakalar veya oyunlarla öğretmek daha kalıcı ve kolay olmaktadır (27).

Tabiatı sevmek, temiz hava ve güneşten faydalanabilme: günümüz modern eğitim anlayışı ile birlikte ülkemizde eğitim uygulamaları ve sisteminde köklü değişiklikler meydana gelmektedir. Bunun doğal sonucu olarak da ilköğretimden başlamak üzere eğitim kurumlarında uygulanmakta olan programlarda yeniden bir yapılanmaya gidilmektedir. Yeniden yapılanmada en çok üzerinde durulan konuların başında ise, öğrenci merkezli öğrenme, bir başka deyişle öğrencinin

öğretim sürecinde aktif olması gerektiği gelmektedir. Öğrencinin öğretim sürecine aktif bir şekilde katılabilmesi ise, öncelikli olarak sadece eğitim kurumlarında değil, bunun yanında günlük yaşamında da etkileşimde bulunduğu uyarıcıları kendi gelişimi için aktif bir şekilde kullanabilmesine bağlıdır. Bu noktada beden eğitimi derslerinin amaçları gerçekleştirildiği takdirde öğrenci merkezli öğrenme anlayışına göre bazı önemli kriterleri de yerine getirilmiş olması sağlanmaktadır. Bunların başında temiz hava ve güneşten faydalanabilme amacı gelmektedir. Bu sayede öğrenciler daha zinde ve sağlıklı bir şekilde sürdürecekleri eğitim sırasında başarılı olma şanslarını artıracaklardır (27).

İşbirliği içinde çalışma ve birlikte davranma alışkanlığı edinebilme: grup bilincinin farkına varılması genelde ortaokul yıllarında gözlenir. Aktiviteler, genelde grup dahilindeki kişilerin ortak katılımlarıyla oluşur. Çocuklar, bu sayede partnerlerle çalışmaya alışır ve daha çok üyeli gruplara geçerler (28). İşbirlikli öğrenme günümüzde eğitim sisteminde meydana gelen değişim içerisinde üzerinde en çok durulan konulardan birisidir. Özellikle öğrencilerin bireysel olarak çalışma ve bireysel rekabetleri sırasında sadece kendi başarıları için çalışmaları yerine, üyesi oldukları grubun başarısı için gayret sarf etmeleri hem toplumsal dayanışmayı desteklemekte hem de bireylerde birlikte hareket etme alışkanlığı kazandırmaktadır. Bu şekilde bireysel rekabet yerine gruplar arasında meydana gelen rekabet, bireylerin bencillik duygusunun gelişmesinin yerine yardımlaşma duygusunun gelişmesini sağlamakta, böylece de toplumsal yaşamın iyileştirilmesi noktasında önemli bir adım atılmış olmaktadır. Beden eğitimi derslerinde çokça başvuru alan spor etkinlikleri, genel olarak bir grup tarafından yerine getirildiği ve bu grupların kendi içlerinde birbirlerini desteklemek

zorunda oldukları için işbirliği içinde çalışma ve birlikte davranma alışkanlığı bu dersler sayesinde uygulamalı ve aktif bir şekilde öğretilir (27).

Görev ve sorumluluk alma, lidere uyma ve liderlik yapabilme: küreselleşmenin birlikte getirdiği en önemli yeniliklerin başında iş yaşamındaki değişiklikler gelmektedir. Öyle ki, geçmişte bir alanda uzmanlaşmak ve o alanın bütün ayrıntılarını en iyi şekilde bilmek gerekmekte iken, günümüzde bunun yerine bir alanın uzmanı olmak ve bunun yanında bir yan alanda bilgi sahibi olmak ta gerekmekte ve her an için farklı bir mesleğe geçmek için gerekli olan donanımına sahip olmak gerekmektedir. Çünkü, değişim o kadar hızlanmıştır ki meslekler birkaç sene içerisinde önemini yitirmekte ve yerini farklı mesleklere bırakmaktadır. Bu yüzden meslek erbaplarının da değişen bu mesleklere ayak uydurabilmesi devamlı olarak kendilerini güncellemeleri sayesinde mümkün olmaktadır. Ayrıca organizasyonlarda bireylerden istenen önemli bir başka özellik ise, sorumluluk alma ve bir grupta uyumlu bir şekilde çalışabilme yeteneğine sahip olmasıdır. İş hayatında en fazla üzerinde durulan konulardan birisi uyumlu çalışabilme ve sorumluluk almaktır. Üretimde başarılı olmanın önemli gereklerinden birisi liderlik özelliklerine sahip olmasıdır. Bu sayede problemlerle yüzleşmek ve sorunlara çözüm bulmak konusunda çok fazla zorlanmayan çalışanlar daha verimli çalışabilir ve çalıştığı organizasyona daha fazla yararlı olabilir. Bu açılarından düşünüldüğü zaman beden eğitimi dersleri bünyesinde barındırdığı değişik pek çok etkinlik sayesinde hem insanların sorumluluk alma hissinin gelişimini sağlama, hem lidere uyma, hem de liderlik yeteneklerinin gelişimi noktasında çok ak etkili bir şekilde kullanılabilir (27).

Kendine güven duyma, yerinde ve çabuk karar verebilme: çocuğun sosyal ve duygusal gelişiminde en önemli etken güven duygusudur. Bu duygu bebeklik

çağında çocuğun özellikle annesine ve de babasına karşı güven duygusunu geliştirmesiyle elde edilir (1). güven duygusu çok zor kazanılmaktadır. Doğumdan itibaren gelişimin her evresinde insan yaşamını etkileyen bir gelişim özelliği olan güven duygusu, insanların hem kendisine güvenmesi, hem de dış dünyaya güvenmesi açısından hayatı öğrenebilmesi için birincil özelliğe sahiptir. Kendine güvenebilen bireyler hayatlarında başarılı olmak için doğru kararları zamanında almak konusunda diğer insanlara göre genellikle daha başarılıdırlar. Güven duygusu insanlara yeni bir işe girişme konusunda cesaret verir. Güven duygusu sayesinde insanlar dünyayı anlayıp, yorumlar ve hayatını düzenler ve bu sayede ilerisi için doğru kararlar alabilir. Kendine güveni olmayan insanlar ise, çoğu zaman kendilerinin yerine başkalarının karar verdiği ve hayatını başkalarının yönlendirdiği kişilerdir. Bu yüzden istedikleri gibi hayat standardı oluşturmak ve mutlu olmak konusunda daha başarısızdırlar. Dolayısıyla toplumsal hayat için her risk oluştururlar. Beden eğitimi dersleri sırasında kendi yetenek ve yetkinlikleri doğrultusunda yapılan etkinlikler sayesinde bireyler karar verme stratejilerini geliştirir ve başarılı oldukları etkinlikler sayesinde kendine güven duygusunu kazanırlar. Bunun doğal sonucu olarak da başarılı olma istekleri ve topluma yararlı olma arzuları diğer bireylere kıyasla daha iyi olacaktır (27).

Spor araç ve tesisleri hakkında bilgi sahibi olma ve bunları gereği gibi kullanabilme: bir araç-gereci en iyi şekilde kullanmanın ön şartı onu kullanacak teknik insan gücünün bulunmasıdır. Herhangi bir yerde sporla ilgili araç-gereç bulunması veya bunların sayısı her ne kadar önemli ise de en az bunun kadar önemli olan bir başka nokta bu tesis ve araç-gereci gereği gibi kullanacak kişilerin bulunmasıdır. Beden eğitimi dersleri sayesinde insanlar bilinçsiz bir şekilde günlük olarak yapmak zorunda oldukları ve dolayısıyla herhangi bir yararını

görmedikleri günlük rutin eylemlerini kendi yararına olacak şekilde düzenleyerek sağlıklı yaşam konusunda da bir adım atmış olacaktır (27).

Bütün organ ve sistemlerini seviyesine uygun olarak güçlendirebilme ve geliştirebilme: insanlar doğdukları zaman dünyayı öğrenmeye, bunun içinde diğer yetişkinlerin yardımına ihtiyaç duyarlar. Sahip oldukları organların doğuştan getirdiği kabiliyetleri ortaya çıkarabilmeleri için uygun ortamlara ve eğitime ihtiyacı vardır. Bu bakımdan insanların organ ve sistemlerini seviyesine uygun olarak güçlendirebilme ve geliştirebilmeleri için, planlı ve programlı olarak düzenlenmiş olan bedensel etkinliklere ihtiyacı vardır. Bunu sağlamanın en iyi ve kısa yolu ise, beden eğitimi dersidir (28).

Sinir, kas ve eklem koordinasyonunu geliştirebilme: özellikle okulöncesi dönemde çocukların sosyal ve duygusal gelişimlerinde önemli rolü olan becerilerin kazanılmasında fiziksel uygunluk unsurları olan denge, güç, dayanıklılık, çeviklik, yakalama, atma, atlama, koşma, sıçrama, vurma gibi fiziksel faktörler etkili olmaktadır (1). Küçük yaşta yapılan bu tür etkinliklerin en büyük yararlarından birisi, çocuklarda eklem-kas koordinasyonunu sağlamasıdır. Çocuklar, bir yetişkinin gözetiminde ve planlı olarak bedensel etkinliklerde bulunmak suretiyle hem kaslarının gelişimini sağlamakta hem de bu yolla vücudunu kontrol edebilmeyi öğrenmektedir. Bu ise, gelişimin en önemli öğelerinden birisidir (42).

İyi duruş alışkanlığı edinebilme: dış görünüm her zaman için insan yaşamını etkileyen bir olgudur. Özellikle gençlik yıllarında ve ergenlik döneminde bireyler vücutlarının şekline ve duruşuna daha fazla önem verirler. İş

bulma sırasında, evlenmede, sağlıklı yaşam için, topluma kabul için ve benzeri bir çok faktör yüzünden insanlar dış görünüşlerine ve duruşlarına önem verirler. Bunu temelleri ise büyük oranda küçük yaşlarda atılır. Bu yüzden beden eğitimi dersleri vasıtasıyla vücut şeklini korumayı, iyileştirmeyi ve iyi duruş alışkanlığı edinebilmeyi öğrenen bireylerin hayatında başarılı olma ihtimalleri daha fazladır (1).

Beden eğitimi ve sporla ilgili temel bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme: toplum içerisinde her alanda olduğu gibi beden eğitimi ve spor alanında da, çevresindeki insanlara konuyla ilgili gerçeklerin hayata geçirilmesi konusunda yardımcı olacak bireylere ihtiyaç vardır. Çünkü, beden eğitimi bir ders olmaktan öte bütün insanların hayatını ilgilendiren bedensel etkinliklerin programlı bir şekilde ve bir eğitim kurumunda uygulanan şeklidir. Günlük yaşamda sağlıklı kalabilmek veya zayıflamak adına uygulanan etkinlikler tam olarak bu bilim dalının alanına girmektedir. Bu açıdan halk içerisinde her zaman bir ihtiyaç olan böylesine önemli bir alanda bilgili ve bilinçli kişilerin bulunması toplumsal hayat için şüphesiz çok önemlidir (1).

Halk oyunlarımızla bilgili bilgi ve beceriler edinme ve bunları uygulamaya istekli olma: halk oyunları kültürün gelecek nesillere aktarılmasında kullanılabilecek önemli bir araçtır. Bunu bilinçli bir şekilde kullanmak ise, kültürün yok olmasını engellemek ve toplumsal hayatın devamını sağlayabilmek için gereklidir. Bir çok ortamda gençliğin her geçen gün dejenere olduğu ve sadece özentî için toplumun ahlaki dinamitlerine aykırı bir çok davranışım moda olarak empoze edildiği günümüzde, halk oyunları gibi kültürümüzü yansıtan etkinliklerle gelecek nesillerin kültürümüze sahip çıkması sağlanabilir. Bu açıdan

beden eğitimi ve spor derslerinin eğitim içerisindeki önemi göz ardı edilemez (28).

3.1.2. Beden Eğitiminin Yararları

İnsanların ve ülkelerin yaşamında çok önemli yeri olan sporun yaygınlaşması ve uluslar arası sahada elde edilecek başarılar, büyük ölçüde bu alandaki teşkilatlanmaya bağlıdır. Zira spor hizmet ve faaliyetlerinin etkin ve verimli olarak amacına ulaşması, koşullara ve bünyeye uygun bir yapılanmayla gerçekleşebilecektir (33).

Beden eğitimi ve spor öz varlığımız olan bedensel ve ruhsal sağlığımızı doğrudan etkiler. Beden eğitime verilen önem derecesinde zihinsel olarak daha uyanık, disiplinli ve bilinçli bireyler yetişir. Bireylerin bedensel olarak daha güçlü, kuvvetli ve dayanıklı, iş verimi daha yüksek, becerili, yaratıcı ve üretken olmasına yardım eder. Toplumsal olarak kurallara ve yasalara uyan kendisi gibi düşünen veya düşünmeyen insanlara saygı duyan, başarısızlığı araştıran bilinçli bir toplum oluşturur. Çocuğun içindeki saldırganlığın ve geçimsizliğin törpülenmesi yada yetişkinin günlük yaşamındaki tekdüzeliğin giderilmesi beden eğitimi ve spor etkinlikleri ile gerçekleşir. Çocuğun oyun içinde oyun kurallarına göre hareket etmesini öğrenmesi, yasaları daha kolay tanımasına ve daha uyumlu bir kişi olarak toplumda yerini almasına ortam hazırlar. Oyun içinde takım arkadaşları ile birlikte ortaklaşa başarı için savaş verilir, taktikler geliştirilir, önlemler alınır. Kendine, takımına, taraftarına ve temsil ettiği kesime zararlı olabilecek davranışları görmekten kaçınır, özdenetimle disipline olur sporda sağladığı üstün başarısı, kişiliği ve oyun zekasıyla arkadaşlarına sağladığı üstünlük, onun zamanla liderlik özelliğini de ortaya çıkarır. Bu nedenle okul

eğitiminde, yetiştirme yurtlarında, ıslahevlerinde, hapishanelerde ve askeriyede kişileri topluma kazandırmayı hedefleyen, kişinin kendine olan özgüvenini, becerisini ve kişiliğini geliştiren eğitim programlarında beden eğitimi ve spor önemli bir yer alır (54).

Beden eğitimi bizim için ne anlama gelmektedir. Ve bu kavram içerisinde okul sporları için ne gibi görevler yer almaktadır? Ayrıca beden eğitiminin çift yönlü yararları da vardır. Bunlardan biri, bedeni yaşam koşullarına hazırlamaktır. Bir diğeri ise, onu yaşam koşullarının üstüne çıkacağı ve bu beden yolu ile kendini insan olarak tam bir şekilde tamamlayacağı, bireysel potansiyellerini ortaya koyabileceği becerilerle donatacak olanaklara kavuşturmadır (20). Beden eğitimi, bizde beden hareketleri olarak anlaşılmaktadır. Ancak beden eğitimi yerine hareket eğitimi kavramını kullanmak daha uygundur. Burada amaç salt becerileri öğretmek değil, beceriler yoluyla insanı bütünlük içerisinde eğitmektir. Bu şekilde eğitim bütünlüğünde yeri doldurulmaz olan beden eğitimi, insanın antropolojik, fiziksel, psikolojik ve toplumsal eğitimini öngörmüştür (44).

Beden eğitimi temel değerler ve birikimler doğrultusunda insanların hareketliliklerinde yapısal, duygusal, sosyal dengelerini ve uyumlarını sağlayan en önemli etkidir. Gelişmenin iyi, güzel, olumlu doğrultuda olmasını sağlar. Tüm içgüdülerimizi ve çevreye uygun olan davranış özelliklerimizi düzenler (31).

Bucher (1979)'ın Adams'dan aktardığına göre beden eğitiminin temel faydaları aşağıdaki şekilde sıralanmaktadır (6):

Beden eğitimi genel eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır. Beden eğitiminin amaçları genel eğitimin amaçlarına uygundur ve bu amaçların gerçekleştirilmesine katkıda bulunur (6).

Beden eğitimi etkinlikleri büyüme ve gelişme için temeldir. İnsan organizmasının gelişimi çoğunlukla bedensel etkinliklere bağlıdır. Bedensel etkinliklerin bir program doğrultusunda ve genel eğitimin amaçlarına uygun bir şekilde yürütülmesi ise beden eğitimi dersleri ile mümkündür (6).

Beden eğitimi serbest zamanların kullanımına katkıda bulunur. Hatta boş zamanlarda yapılmakta olan faaliyetler arasında en az kitap okumak kadar önemli olan beden eğitimi sayesinde günlük hayatta daha zinde bir yaşam sürmek kolaylaşır (6).

Beden eğitimi kendini ifade etme ve yaratıcılık olanakları sağlar. Kendi yeteneklerine uygun etkinliklerle uğraşan bireyler kendini ifade etme konusunda daha rahat davranacaklardır, çünkü kendi istedikleri bir ortamda bulunmaktadır. Bunun yanında bedenin duyguları ifadede kullanılması, yeni hareketlerin yaratılmasında zengin olanaklara sahiptir (31).

Beden eğitimi kültürel gelişmeye katkıda bulunur. İçinde bulunduğu kültürel yapıya uygun olan etkinlikleri eğitim yoluyla öğrenen bireyler bunların gelecek nesillere aktarılması konusunda daha ciddi davranabilirler. Bu ise, bir anlamda kültürel yapını eğitim yoluyla gelecek nesillere aktarılması anlamına gelmektedir. Ayrıca, oyun ve spor ortamındaki etkileşim duyguların boşalımı ve kontrolü için uygun olanaklar sağlar. Kazanma ve kaybetme duygusu, birlikte

hareket etme duygusu, bir gruba ait olma hissi gibi insanların gelişimi için önemli bir yere sahip olan bu tür duyguların gelişiminde beden eğitiminin önemli bir yeri vardır (31).

Beden eğitimi duyguların kontrol edilmesine katkıda bulunur. Oyun ve spor ortamındaki etkileşim duyguların boşalım ve kontrolü için uygun olanaklar sağlar. Beden eğitimi etkinlikleri sırasında birikmiş olan enerjilerini boşaltma imkanını bulan bireylerin diğer insanlarla olan etkileşimlerinde daha sakin ve olumlu oldukları yapılmış olan araştırmalarla ortaya konmuş bir gerçektir (9).

Beden eğitimi, karakter ve kişilik gelişimine katkıda bulunur. Güçlü bağlar, bağlılık, grup etkileşimi, oyun ve spor alanlarında görülen özelliklerdir. Bu tür özellikler kişilik gelişimi ve toplumsal uyumun sağlanması için gerekli olan özellikler arasındadır (9).

Beden eğitimi organik gelişime katkıda bulunur. Özellikle kasların gelişiminde ve el göz uyumunun oluşmasında beden eğitiminde yapılan etkinliklerin çok büyük önemi vardır. Bunların yanında organların en uygun şekilde gelişimi için gerekli sağlıklı yaşam koşullarının oluşması için beden eğitimi etkinliklerinin gerekliliği daha fazla ön plana çıkmaktadır (5).

Zihinsel gelişim için olanak sağlar. Zihinsel gelişimin ön şartı sağlıklı bir vücuttur. Bunu sağlayabilmenin en kısa yolu ise, beden eğitimi derslerinde olduğu gibi spor etkinlikleridir (46).

Demokratik süreçlere katkıda bulunur. Sınıf etkinliklerinin planlanması ve yürütülmesinde tüm bireylerin katılımı gereklidir. Özellikle demokrasi gibi kavramlar soyut oldukları için bunların kazandırılması veya tespit edilmesi zordur. Beden eğitimi dersleri sayesinde, özellikle etkinliklerin doğal yapısı itibarıyla tüm sınıfın katılımını gerekli kılması ve etkinlikler sırasında kazanılan davranışların net olarak gözlenebilmesi yüzünden, bu tür kavramların kazandırılmasında beden eğitimi dersleri bir alternatif olarak düşünülmelidir (46).

Beden eğitiminin temelinde biyoloji, sosyoloji ve psikoloji gibi disiplinlere gereksinim duyulmaktadır. Bu açıdan diğer ulaşılmaması düşünülen hedeflerin değişik alanlarla ilgili olması sayesinde geniş kapsamlı bir kazanım mümkündür (19).

Beden eğitimi bireyin gereksinimlerine dayanır. Hareketin bir insani gereksinim olduğu düşünülürse beden eğitiminin insan hayatı için de önemli bir yere sahip olduğu söylenebilir. Günümüz dünyasında özellikle hareketsizlikten kaynaklanan obezite ve çağın vebası olarak tanımlanan stres gibi hastalıkların önemli sebeplerinin başında çoğunlukla hareketsiz bir yaşam ve yanlış beslenmenin bulunduğu bilinmektedir. Bu yüzden beden eğitimi derslerinin insanların bireysel ihtiyaç olarak hareket gereksinimlerini karşılayarak bu tür rahatsızlıklardan insanları uzak tutması mümkündür (19).

Oyun, eğitsel potansiyele sahip içgüdüsel bir dürtüdür. Oyunun dinamik niteliği bireylerin daha uygun davranış biçimleri elde etmelerinde kullanılabilir. Özellikle toplumsal rollerin öğrenilmesinde çocukların gelişimleri sırasında oyunların büyük bir önemi vardır. Bilinçli bir şekilde planlandığı zaman oyun

sayesinde çocuklar hem eğlenmekte, hem hareket etme gereksinimlerini karşılamakta, hem de toplumsal hayata ilişkin bir çok rolü bu sayede öğrenmektedirler (19).

Şimdiye kadar sıralanmış olan gerekçeler ve özelliklerinden dolayı beden eğitimi dersleri genel eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır. Bu açıdan bu çalışma sayesinde beden eğitimi derslerinin önemi ve bu derslerde kullanılan araç gereçlerin ne kadar önemli olduğu konusunda bir değerlendirme yapara alanla ilgili literatüre katkı sağlanmaya çalışılmıştır (19).

3.2. EĞİTİMDE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ VE ARAÇ-GEREÇ KULLANIMI

3.2.1. Öğretim Teknolojisi

Eğitim teknolojisi: Öğrenme ve iletişim alanlarındaki araştırma ve kavramlara dayalı sistemli bir planlamaya uyarak, erişilebilen insan gücü ve insan gücü dışı kaynakları, belli yöntem ve teknikleri akıllı ve ustaca kullanarak varılan sonuçları değerlendirme yoluyla eğitimin özel hedeflerine ulaşma sürecidir (34). Öğretim teknolojisi ise, eğitimde teori ve model uygulama, geliştirme, kullanım, yönetim ve yöntem değerlendirmesi ve öğrenim kaynaklarıdır. Öğrenme-öğretme ortamının en etkin şekilde düzenlenmesi için gösterilen sistematik ve planlı etkinlikler bütünüdür (37). Tanımlarda görüldüğü gibi aslında birbiriyle iç içe olan bu iki kavram kimi zaman aynı anlamda kullanılmakta, kimi zamansa iki ayrı başlık altında incelenmektedir. Her ne kadar farklı şekilde tanımları yapılıyor olsa da temelde aynı amaca yönelik olan bu iki kavram bu çalışmada öğretim

teknolojisi başlığı altında kullanılmış ve tanımlar bu kavra dikkate alınarak analiz edilmiştir. Aşağıda öğretim teknolojisinin tarihsel gelişimi ve anlamına yönelik kısa bir analiz yer almaktadır (37).

Toplayıcı toplumlardan, milenyum çağı toplumlarına kadar geçen süreç içinde dünya teknolojisi ve eğitim sistemleri kendilerini çağa uydurmaya çalışmışlardır. Bu çalışmalar ve çaba beraberinde bir çok değişiklik ve gelişmeyi getirmiştir. Bu gelişmeler ve değişiklikler geç de olsa eğitim öğretim içindeki yerini almışlardır. Eğitim ve öğretim kurumlarındaki öğrenme ve öğretmede gelişen teknolojilerin yer alması, hızla gelişen bilginin aktarılmasında araç gereç ve materyal kullanımını kaçınılmaz yapmıştır. Eğitim ve ders teknolojileri konusundaki yeni gelişmeler, etkili ve verimli öğrenmeye destek olması bakımından önemlidir. Öğrenme ortamındaki teknolojik destek, öğrenmenin daha kolay ve kalıcı olmasını sağlamakta ve bu ise, dolaylı olarak toplumların gelişmesine yön vermektedir. Çünkü, günümüzde toplumlar eğitim sistemlerinin teknoloji üretebilme ve kullanabilme kabiliyeti noktasında diğer toplumlarla rekabet edebilmektedir. Bu yüzden günümüz toplumlarının birbirine hakimiyetleri eğitim öğretimdeki gelişmiş insan gücüyle başlamaktadır. Yazının bulunmasından zamanımıza ve zamanımız ötesine, gelişecek eğitim teknolojilerinin günün teknolojisinden kopuk olamayacağı görülmektedir (8).

Önceleri eğitim içindeki yerini almaya araç ve gereçlerle başlayan öğretim teknolojisi daha sonraları Skinner'ın çabaları ile programlı öğrenmeye geçmiştir. Ancak Skinner'ın sandığı gibi eğitim teknolojisinin sadece programlı öğrenme ile sınırlı olmadığı gözlenmiştir. 1960'lı yıllarda orduda kullanılan araç ve gereçlerden ve Skinner'ın programlı öğrenmesinden daha geniş kapsamlı, eğitimi

tam bir bütün olarak gören ve her alanı ile ilgilenen yeni bir bilim dalı doğmuştur. Bu yeni alan, programlı öğrenmeye ek olarak, araç ve gereçler, genel ve özel hedefler, Keller Planı, açık öğretim, benzeşme, oyunlar, mikro öğretim, ölçme ve değerlendirme, eğitim ve öğretim için uygun ortamın sağlanması, öğretmenin eğitim ve öğretimdeki görevleri, öğrencinin aktif hale getirilmesi ve eğitim öğretim alanında tüm çalışanların çabalarının düzenlenmesini de içine almaktadır. Eğitim teknolojisi, tam bir sistemi oluşturmaktadır. Eğitimi geliştirmek, iyileştirmek, kaliteyi yükseltmek ve ürünü artırmak için yapılan tüm çabaları içine almaktadır (32).

İçinde yaşadığımız dünyada oldukça hızlı teknolojik gelişmelere sahip olmaktayız. Bu hıza uyum sağlayabilmek için, çağa uygun yeni düzenlemeler yapmalı ve yaşantımızı bu yeni düzene göre ayarlamalıyız. Bilgi çağının gereklerine uygun yaşamak istiyorsak, ihtiyaçlarımızı nereden ve nasıl giderebileceğimizi de iyi bilmek durumundayız (38). Günümüz insanların ihtiyaçları bundan 20 yıl önceki ihtiyaçlarla tamamen farklıdır. Bu durum eğitim için de geçerlidir. Günümüzde bilgisayar bulunmayan ev artık bir derece çağın gerisinde kalmış olarak algılanmaktadır. Bunun gibi, artık her alanda insan hayatına girmiş olan teknoloji, özellikle eğitim alanında artık vazgeçilmez bir unsur olmuştur. Bu yüzden de başta öğretmenler olmak üzere bütün eğitim çalışanlarının bu eğitim teknolojilerinden haberdar olmaları ve ayrıca bunları kullanabilmeleri artık bir ayrıcalık olmaktan çıkmış, bir zorunluluk olmuştur (38).

İnsanların öğrenme merakıyla birlikte öğretme olayı da kendiliğinden bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmıştır. Öğrenme ihtiyacıyla karşılaşan insanoğlu neyi, nerede ve nasıl öğrenebileceği sorusuna cevap bulmaya çalışmıştır. Öğrenmek

istediklerini başka kişi ve nesneler yardımıyla öğrenen, öğrendiklerini de başka insanlara öğretirken sadece kendisinin bilgi vermesinin yeterli olmadığı, bunun yanında değişik unsurların devreye girmesi gerektiğini anlamıştır. Öğrenmek istediklerinin yada öğretmek istediklerinin daha verimli olabilmesi için yararlandığı diğer unsurlara; yardımcı kaynaklara ve araç-gereçlere ihtiyaç duyulmaktadır (38). Bu araç gereçler öğretim teknolojisi olarak isimlendirilmekte ve öğretim teknolojilerinin ne olduğu konusunda ise farklı tanımlar yapılmaktadır.

Ülkemizde eğitimde teknoloji kullanmaya yönelik planlama 1970’li yıllarda III. Beş Yıllık Kalkınma Planıyla radyo ve televizyonun yaygın eğitim amacıyla kullanılmasının öngörölmesi ile başlamıştır. Ancak, 1995’den sonra yaygınlaşan yeni ileri teknoloji ürünü bilgisayar ve İnternet’in eğitimde kullanımı ise öncelikle örgün sistemin parçası olma ve gençlere yönelme özellikleriyle, eğitim sisteminde ikicillik yaratma etkisiyle birlikte gelişmektedir. Teknolojinin eğitimde kullanımı radyo, TV, video ve tepegöz gibi araçların okullarda kullanımına bağlı olarak oldukça eski tarihlere gidebilmekle birlikte günümüzde eğitim kurumlarının gelişimi ve niteliğini etkileyen en önemli gelişme bilgisayar, İnternet ve ilişkili teknolojiler olmaktadır (3). Eğitim sistemine giren bu ve benzeri teknolojiler, toplumsal hayatı etkilediğı kadar eğitim sistemini de etkilemiş ve bir çok değişikliklere sebep olmuştur. Bu yüzden sistemde bulunan bütün organlar kendilerini yenilemek zorunda kalmış ve dolayısıyla eğitim sisteminin yapısı ister istemez bir değişime maruz kalmıştır. Buna bağlı olarak bu değişimin olumlu olması ve sistemdeki eksiklikleri tamamlayabilmek adına geçtiğimiz yıllarda sistemde köklü bir iyileştirme hareketine girişilmiştir. Bu hareketin sonucu olarak da öğrenci merkezli felsefeye dayanan yeni bir eğitim programı kabul edilmiş ve ülke çapında uygulanmaya başlanmıştır. Eğitim-

öğretimde materyal kullanımının daha fazla önem kazandığı bu programla genel anlamda sistemde ve çıktılarında bir kalite artışı umut edilmektedir (3).

Buraya kadar açıklanmış olan bilgiler ışığında eğitim-öğretim teknolojilerinin öğretim ortamlarında daha etkili öğrenmeyi sağlamak amacıyla kullanılmakta olduğu anlaşılmaktadır. Bu noktada değişik kaynaklara göre öğretim teknolojisinin tam olarak ne anlama geldiği ve niçin kullanıldığına ilişkin bir çözümleme yapılması gerekmektedir. Bu yüzden aşağıda eğitim/öğretim teknolojisinin değişik kaynaklara göre tanımlarına yer verilmiştir (3).

Yalın (2003)'ın tanımına göre öğretim teknolojisi; öğretimin eğitimin bir alt kavramı olduğu anlayışına dayalı olarak ve belirli öğretim disiplinlerinin kendine özgü yönlerini dikkate alarak düzenlenmiş teknolojiyle ilgili bir terimdir. Örneğin, “fen öğretimi teknolojisi”, “dil öğretimi teknolojisi” gibi. Bu terim, ilgili disiplin alanlarına özgü olarak etkili öğrenme düzenlemeleri oluşturmak üzere amaçlı ve kontrollü durumlarda insan gücü ve insan gücü dışı kaynakları birlikte işe koşarak belirli özel hedefler doğrultusunda öğrenme-öğretme süreçleri tasarımı, işe koşma, değerlendirme ve geliştirme eylemlerinin bütününi içeren sistematik bir yaklaşımı ifade etmektedir (51).

Yine Yalın (2003)'ın Öğretim Teknolojisi Komisyonundan aktardığına göre öğretim teknolojisinin iki farklı tanımı bulunmaktadır: yaygın bilinen anlamıyla öğretim teknolojisi, iletişim devriminin yarattığı, öğretmen, kitap ve yazı tahtası yanında öğretimsel amaçlar için kullanılabilecek kitle iletişim araçlarıdır. Öğretim teknolojisini oluşturan amaçlar şunları içerir: televizyon, filmler, tepegöz projektörleri, bilgisayarlar ve diğer donanımlar ve yazılımlar (51).

Öğretim teknolojisinin ikinci tanımı ise: daha etkili bir öğretim sağlamak amacıyla, öğrenme ve iletişim ile ilgili araştırmalara dayalı, insan ve maddi kaynakları birlikte kullanarak, öğretme ve öğrenme süreci bütününe belirli özel hedefler açısından sistematik olarak tasarlanması, uygulanması ve değerlendirilmesidir (51).

Şimşek (2002) öğretim teknolojisini tanımlarken, insanın bildiklerini başkalarına nasıl öğreteceğini kendi kendine sormasıyla ortaya çıkan ve kalıcı bilgi vermek amacıyla öğrenme-öğretme sürecinde belirli yöntemleri uygulayarak, yararlandığı araç ve gereçleri en etkin bir biçimde kullanmasını amaçlayan bir bilim dalıdır. Şeklinde ifade etmektedir (38).

Çilenti (1988)'nin tanımına göre; bugün, eğitim teknolojisini davranış bilimlerinin iletişim ve öğrenmeyle ilgili verilerine dayalı olarak, eğitimle ilgili ulaşılabilir insangücünü ve insangücü dışı kaynakları, uygun yöntem ve tekniklerle akılcıca ve ustaca kullanıp, sonuçları değerlendirerek, bireyleri, eğitimin özel amaçlarına ulaştırma yollarını inceleyen bilim dalıdır (12).

Yanpar (2005; s: 6)'ın Yanpar ve Yıldırım (1999), Ergin (1998), Seels ve Richey (1994) ve Ely (1999)'den aktardığına göre öğretim teknolojisi, öğrenme için süreçler ve kaynakların tasarlanması, geliştirilmesi, kullanılması, yönetimi ve değerlendirilmesinin teori ve uygulamasıdır. Öğretim teknolojisi, öğrenme öğretme ortamının en etkin şekilde düzenlenmesi için gösterilen sistematik ve planlı etkinlikler bütünü olarak tanımlanabilir. Bir başka tanıma göre ise öğretim teknolojisi, özel amaçların gerçekleştirilmesinde etkili öğrenmeyi sağlamak için

iletişim ve öğrenme ile ilgili araştırmalardan hareketle, insan gücü ve insan gücünün dışındaki kaynaklar kullanılarak öğretme-öğrenme sürecinin tasarımılanması, yürütülmesi ve değerlendirilmesinde sistematik bir yaklaşımdır. Öğretim teknolojisi, süreç ve kaynakları öğrenme için tasarlama, değiştirme, kullanma, yönetme ve değerlendirme teorisi ve uygulamasıdır (52).

Kaya (2005)'nın Knezevich (1970) ve Gentry (1987)'den aktardığına göre öğretim teknolojisi, davranışlarda yada diğer öğrenme sonuçlarında bir değişim oluşturulması umuduyla bireylerin çevrelerini ister makineleri yardımcı araç olarak kullanarak isterse hiçbir makine kullanılmadan değiştirme çabasıdır. Diğer bir deyişle öğretim teknolojisi, öğretim sorunlarının çözümü için davranış ve fizik bilimlerinin içeriğinden ve diğer bilgilerden uyarlanan sistemli ve sistematik strateji ve tekniklerin uygulanması olarak da tanımlanabilir (22).

Öğretim teknolojisi, Öğretimsel problemlerin çözümü için davranış ve fizik bilimi kavramlarından, ve diğer bilimlerden derlenen strateji ve tekniklerin bütünsel ve sistematik bir uygulama çerçevesinde ele alınmasıdır (16). Öğretim teknolojilerinin tanımlarıyla ilgili diğer konular şunlardır:

Öğretim teknolojileri daha dar tanımlı gruplara bölünebilir; örneğin mesaj tasarımı, mesaj dağıtımı, ve mesaj verimliliği değerlendirmesi konuları öğretim teknolojilerinin bir alt dalı olarak gruplandırılabilir. Verimli bir iletişim sağlayabilmek için kullanılacak teknoloji tabanının sınırlandırılması önemlidir (16).

Öğretim teknolojileri, daha geniş bir uygulama alanının; yani eğitim teknolojisinin bir alt dalı olarak görülebilir. Açıklamak gerekirse eğitim teknolojisi, öğretim, öğrenme, gelişim, ve yönetim teknolojilerinin birleşmesinden oluşmuştur. Buradan çıkışla, eğitim teknolojisi de başka benzer teknoloji gruplarıyla birleşerek daha büyük ve geniş teknoloji ortamlarını oluşturabilir (16).

Belirtilen anlamdaki teknoloji gruplarından birisinde uygun bulunan ve kullanılan strateji ve teknikler, başka teknolojiler içinde yararlı olabilir (16).

Teknolojinin kullanılacağı alan ne olursa olsun, teknoloji seçimi için temel kriter teknolojinin ne için kullanılacağı ve bunun o alan için nasıl bir değer taşıdığı olmalıdır. Bazı strateji ve teknikler diğerlerine göre çok daha üstündür, değerlendirme bu tür durumlar göz önüne alınarak yapılmalıdır (16).

Öğretim teknolojisi, insanın bildiklerini başkalarına nasıl öğreteceğini kendi kendine sormasıyla ortaya çıkan ve kalıcı bilgi vermek amacıyla öğrenme-öğretme sürecinde belirli yöntemleri uygulayarak, yararlandığı araç ve gereçlerin en etkin bir biçimde kullanılmasını amaçlayan bir bilim dalıdır (48).

3.2.2. Öğretim Teknolojisi ve Araç-Gereç Kullanımı

Günümüzün hızla değişen ve gelişen dünyasında, eğitimde bilgi merkeze yerleşmiştir. Bilgi çağı olarak da adlandırılan bu çağda, bireylerin bilgiyi tek bir kaynaktan almaları ve ezberlemeleri beklenmemekte, aksine bilgiye ulaşma yollarını bilen, bunları kullanabilen ve karşılaştığı sorunlar karşısında bilgiyi kullanarak çözüm yöntemlerini oluşturabilen bireylerin yetiştirilmesi

amaçlanmaktadır. Toplumlar ancak bu şekilde yetiştirilen bireyler sayesinde kalkınabileceklerinin farkına varmışlardır. Bu yüzden de, artık eğitim ortamlarında teknoloji kullanımının gerekli olup olmadığı gibi konular yerine otoriteler, bunların nasıl kullanılması gerektiği konusunda tartışmaktadırlar. Tartışılan konular arasında bireylerin bu özellikleri kazanmalarında, öğretmenlerin etkin ve etkileşimli öğrenme ortamlarını tasarlamalarında, öğretim teknolojilerine uygun olarak hazırlanmış öğretim materyalleri ve öğretim araç-gereçlerinin kullanımı ayrı bir önem taşımaktadır (37).

Öğretim araç-gereçlerinin kullanılmasının başlıca amacı öğretimin her kademesinde öğrencileri derse motive etmek ve kolay anlaşılabilirliği sağlamaktır. Kolay anlaşılabilirliği sağlamanın ve öğrencileri derse motive etmenin en kolay yolu ise, birden fazla duyu organına hitap eden eğitim araçlarını kullanmaktır (48). Özellikle de ilköğretim çağındaki çocuklar için bu faktör çok daha önemlidir. Çünkü, çocukların gelişim özelliklerine bağlı olarak yeni yaşantıları kolay ve kalıcı bir şekilde öğrenebilmesi öğretim ortamını zenginleştirmeye, çocuğun yaşantısıyla ilişkilendirmeye, birden fazla duyusuna hitap etmeye bağlıdır. Alanla ilgili bilim adamlarına göre 7-11 yaş döneminde çocuk yetişkinlerin kullandığı araçların nasıl kullanıldığını, yaptıkları işlemin nasıl gerçekleştirildiğini öğrenmek ve yapmak ister. Yaptığı işlerde başarılı oldukça da kendine olan güveni artar, çocuğun kendine olan güveni arttıkça da, çalışma ve başarılı olmaya doğru güdülenme düzeyi artış gösterir. Bahsedilen dönem, ilköğretim çağına denk gelmektedir. Bu yüzden ilköğretimde eğitim ve öğretim yapılırken, öğretim materyallerinin kullanılması, eğitimin önemli hedeflerinden olan çocukların kendilerine olan güvenlerini artırmakta ve onların başarılarına önemli katkılar sağlamaktadır (43).

Eğitimde materyal kullanımının bu denli önemszenmesi ve günümüzde bu omuyla ilgili olarak özel çalışmaların yapılmasına kadar tarih boyunca önemli badireler atlatılmıştır. İnsanlık tarihi boyunca uzun yıllar eğitimde, esas unsur; öğretmen, kitap ve yazı tahtası olmuştur. Daha sonraları dünyada çeşitli bilimsel gelişme ve değişmeler meydana gelmiştir. Bu değişme ve gelişmeler, giderek eğitim ve öğretimi zorlamaya başlamış ve bütün dünyadaki okullarda, öğrenmeyi kolaylaştıracak konu ile ilgili filmler, şeritler, slaytlar, bantlar ile bunları göstermeye yarayan sinema ve projeksiyon makineleri, teypler, tepegöz gibi cihazlar ve çok miktarda fizik ve kimya laboratuvar araçları devreye girmiştir (26). Bu sayede eğitim öğretimde öğretmenin yerini yavaş yavaş bilgi ve öğrenci almaya başlamıştır. Eğitim öğretim faaliyetlerinde ilk planda bilgi ve öğrencinin yer almasıyla birlikte ise, bir çok uygulama tartışmaya açılmış ve bu tartışmaların sonunda köklü değişiklik planları ortaya çıkmıştır. Bu değişikliklerin başında öğretim faaliyetlerinin ve ortamının zenginleştirilmesi için yapılması gereken düzenlemeler en önemlilerindendir. Öğretim ortamının zenginleştirilmesi için ise, yapılan en büyük yenilik değişik araç-gereçlerin eğitim için kullanılabilecek şekilde yeniden düzenlenmesidir (43).

Değişen ve gelişen dünya şartları çerçevesinde geleneksel öğretmen ve öğrenci anlayışı da değişmektedir. Artık öğretmen bilginin biricik kaynağı olmaktan, öğrenci de bilginin edilgen bir alıcısı olmaktan çıkmaktadır. Buna bağlı olarak klasik okul anlayışı da değişmekte ve okul bilginin sürekli olarak yeniden üretildiği, öğretmen ve öğrencinin de bilginin üretilmesi sürecinde aktif olarak rol üstlendiği bir kuruma dönüşmektedir. Buna göre öğretmenin okuldaki temel rolü, öğrenmeyi ve bilgiye ulaşma yollarını öğretmek olarak tanımlanabilir (39).

Günümüz eğitim sistemi içinde eğitim teknolojilerinin kullanılması kaçınılmaz bir hal almıştır. Aksi takdirde, eğitim teknolojisi kullanmayan okullarımız akıl almaz hızla gelişen teknoloji karşısında topluma aya uyduramaz. Eğitim sistemimizde okullarımızın eğitim teknolojilerini kullanma istekleri tam olarak yaygınlaşmamıştır. Bazı okullarımız ise eğitim teknolojilerini etkin olarak kullanmaya başlamışlardır. Bunun nedeni, eğitim teknolojilerinin eğitim-öğretim ortamlarında kullanılmasının getirdiği çeşitli faydalardır. Bu faydalar genel olarak aşağıdaki gibi özetlenebilir (48).

3.2.3. Öğretim Teknolojisi ve Araç-Gereç Kullanımının Yararları

Eğitim teknolojisi ürünlerinin örgün eğitim kurumlarında öğrencilerin başarılarını artırmak, yaygın eğitimde ise çalışanların iş verimini yükseltmek üzere kullanılması, giderek yaygınlaşmaktadır. Bu ürünler, gerek örgün eğitimde gerekse yaygın eğitimde öğretim sürecinde öğretmeyi ve öğrenmeyi kolaylaştırıcı bir işlev görmektedir. Başka bir deyişle, eğitim teknolojisi ürünleri hem öğretmene hem de öğrenciye önemli yararlar sağlamaktadır (41). Bu faydalar genel olarak aşağıdaki gibi özetlenebilir:

3.2.3.1. Bilginin Hızla Yayılması

Günümüzde ayak uydurulması gereken en önemli unsurdur. Bilgi hızla yayılmaktadır ve bu yayılmayla birlikte insanları daha fazla çalışmaya zorlamaktadır. Hızla gelişen ve değişen bilgiye yetişebilmek artık mümkün olmamaktadır. Bunun yerine artık bilgiye yetişmek veya bütün bilgileri öğrenmek

yerine istenildiği zaman doğru bilgiye nasıl ulaşılacağı ve bu bilginin en doğru şekilde nasıl kullanılacağı üzerinde çalışılmaktadır.

Tam olarak bu noktada eğitim teknolojilerinin önemi ortaya çıkmaktadır. İnsanlar yeni ortaya çıkan ve büyük bir hızla yayılan bilgiye yetişemediklerini anladıklarından dolayı, eğitim teknolojileri sayesinde bu bilgilere daha kolay nasıl ulaşabileceklerini veya daha geniş kitlelere bu bilgileri nasıl ulaştırabileceklerinin üzerinde çalışmaktadırlar. Eğitim teknolojileri sayesinde, öğretmenler gelişen ve hızla değişen yeni bilgileri öğrencilerine hızlı bir biçimde aktarabilir. Bunun sonucunda, öğrenciler yeni gelişmeleri öğrenme konusunda fazla geride kalmazlar (48).

3.2.3.2. Bireysel Öğrenme Ortamları

Eğitim sistemlerinde öğrenci merkezli eğitim ve bireysel ihtiyaçların dikkate alınması gerektiği son zamanların en güncel konularındandır. Etkili bir eğitim yapabilmek ve öğretilen bilgilerin kalıcılığını sağlayabilmek için bu nokta öncelikli olarak planlarda yer almaktadır. Eğitim sisteminin bütününde bireysel öğrenme ortamlarının önemli olduğu ve öğretim ortamlarının tamamen öğrencilerin bireysel özellikleri, istekleri ve beklentileri doğrultusunda düzenlenmesi gerektiği artık kabul edilen bir faktördür. Bu yüzden mümkün olduğunca eğitim-öğretim ortamları bireysel özellikler doğrultusunda ve öğrencilerin zeka düzeylerine ve ilgilerine hitap edecek şekilde düzenlenmeye çalışılmaktadır.

3.2.3.3. Kalıcı Öğrenmelerin Oluşumu

Eğitim teknolojileri sayesinde öğrenciler kendi aralarında etkili iletişim kurabilmektedirler. Bunun sonucunda, farklı mekanlarda bulunan öğrenciler birlikte ortak projeleri kendi evlerinden rahatlıkla hazırlayabilmektedirler. Diğer bir ifade ile kubaşık ortamlar sağlanmaktadır (48). Etkileşimde bulunmak bütün insanlarda bir ihtiyaçtır. Eğitim ortamında öğrencilere bu ihtiyaçlarını gidermeleri için imkan verilmezse, bu farklı bir şekilde ve sınıftaki atmosferi bozacak bir tarzda ortaya çıkacaktır. Öğrencilerin ders harici konuşmalar yapmaları, yaramazlık olarak tabir edilen hareketlerde bulunmaları aslında tamamen bir ihtiyaçtan kaynaklanmaktadır. Öğrencilerin bu ihtiyaçları makul bir şekilde ve sınıf atmosferini bozmayacak tarzda giderilecek olursa, sınıfta istenmeyen davranışlar olarak tanımlanan bir çok davranışın da önüne geçilmiş olacaktır. Bunun en kolay, etkili ve eğlenceli yolu ise eğitim-öğretimde materyal ve araç-gereçten faydalanmaktır. Bu sayede hem dikkatin daha uzun süreli olarak derse yoğunlaşması sağlanır hem de kalıcı öğrenmelerin oluşması için işin şansa bırakılması önlenir (39).

3.2.3.4. Proje Çalışmaları

Eğitim teknolojileri sayesinde öğrenciler kendi aralarında etkili iletişim kurabilmektedirler. Bunun sonucunda, farklı mekanlarda bulunan öğrenciler birlikte ortak projeleri kendi evlerinden rahatlıkla hazırlayabilmektedirler (39). Okul ortamlarının dışında farklı yerlerde birleşerek etkileşimli bir şekilde ders çalışma imkanının yeterli olmadığı durumlarda başvurulabilecek bir alternatifin olması, öğrencilerin derslerine yoğunlaşması ve arkadaşlarıyla veya daha uzman

birisiyle istediği zaman iletişime geçebilmesi teknolojinin bir getirisi. Bu sayede eğitimde istenilen amaçlara ulaşım daha kolay ve kalıcı olabilir (39).

3.2.3.5. Küresel Eğitim Fırsatı

Hızla gelişen bilişim teknolojileri dünyamızı küçük bir köye çevirmiştir. Bu köyde yaşayan bireyler istedikleri bilgilere rahatça ulaşabilmektedirler. Örneğin, dünyanın farklı bölgelerinde bulunan öğrenciler, diğer ülkelerde bulunan en iyi eğitim hizmeti sunan üniversitelerden eğitim hizmeti alabilmektedirler. Diğer bir ifade ile, Türkiye’de bulunan bir öğrenci Amerika’ya gitmeden yüksek öğrenimini bu ülkenin üniversitelerinden alabilmektedir (48). Bu sayede hem zamandan, hem de paradan tasarruf edilebilmektedir. Hatta beklide bir kişinin ömrü boyunca çalışmasıyla elde edemeyeceği bilgiler sadece birkaç hareketle evine kadar gelmektedir. Bu ise, günümüz dünyasında artık bir ihtiyaç olarak algılanmaktadır (40).

Öğretim teknolojilerinin eğitim ortamında kullanımının buraya kadar sayılan yararlarının yanında değerlendirmek gerekirse iki başlık altında toplanabilecek bir çok yararı vardır. Bunlar öğretmenlere sağladığı yararlar ve öğrencilere sağladığı yararlar olarak aşağıda sunulmuştur (48).

3.2.4. Öğretim Teknolojilerinin Öğretmenlere Sağladığı Yararlar

Günümüzde bilimsel ve teknolojik gelişmeler eğitim uygulamalarında bir takım yeni yaklaşımlar geliştirmeyi gerektirmektedir. Okullarda, dersliklerde, her çeşit öğrenme ortamında teknolojinin kullanımı giderek artmaktadır. Bu

teknolojiler ise, genel olarak bir eğitim ortamının dört unsuru olan öğretmen, öğrenci, iletişimin gerçekleştiği fiziksel ortam ve öğretilecek konunun içeriği gibi boyutlarla doğrudan ilişkilidir. Öğretmen, öğrenci ve öğretilecek konu belirlendiğinde etkili ve verimli bir eğitim sağlamada içinde çeşitli araç ve gereçlerin de bulunduğu fiziksel ortam önem kazanmaktadır (45).

Öğretimi öğrenciler için ilginç hale getirmek, öğretmenin görevlerini kolaylaştırmak, birinci kaynaktan bilgi edinmeye olanak sağlamak, öğrenme kaynaklarını çoğaltabilmek, öğrencilerin gereksinimlerine uygun öğrenme ortamları yaratarak öğrencilere vatandaşlık sorumluluğu kazandırmak, belirli mesleklere yatkınlıklarını sağlama ve üst öğrenim kurumları için hazırlayabilme amaçlarına ulaşabilmek için; ilköğretim sistemimizde ve ilköğretim okullarımızda çağdaş eğitim teknolojisi açısından belirli önlemlerin alınması gerekmektedir. Günümüzde verimli eğitimin çağdaş eğitim teknolojisi anlayışına dayalı uygulamalarla gerçekleştirilebileceği uluslararası düzeyde kabul edilmiştir. Bu anlayışa dayalı uygulamaların ön koşulu ise öğretmen ve eğitim yöneticilerinin eğitim teknolojisi konusunda yetişmiş olmalarıdır. Ülkemizde ilköğretim kurumlarında görev yapan yönetici ve öğretmenler bu koşul açısından incelendiğinde bunların tamamına yakınının, değil çağdaş eğitim teknolojisi, sınırlı anlamda eğitim teknolojisi anlayışından dahi yoksun olduğu rahatlıkla söylenebilir. Öğretmen yetiştiren kurumlarımızda çağdaş eğitim teknolojisi formasyonu kazandıracak dersler yeterli biçimde okutulmamış gerekli ortamlar sağlanamamıştır (45). Bu açıdan öğretim teknolojilerinin öğretmenlere ne gibi yararlar sağlayacağı konusunda bu noktada şunlar söylenebilir (41):

- Eğitim teknolojisi, alandaki gelişmelerle, kısa dönemde öğretmene ders planı hazırlama konusunda yardım eder. Uzun dönemde de öğretim programlarının sistematik olarak tasarlanması, geliştirilmesi ve değerlendirilmesi ve öğretim tekniklerinin kullanılması konularında öğretmene bilgi sunar, beceriler kazandırır. Öğretim teknolojisi alanındaki araç ve gereçler, konuyu anlatma, öğrencileri sınavdan geçirme, sınav kağıtları ile ödevleri değerlendirme gibi öğretmenin sıradan işlerini yapabilirler. Böylece öğretmen, her öğrencisinin özel durumu ile ilgilenmeye ve onlara öğretim kılavuzluğu yapmaya daha çok zaman bulabilir. Hatta alanındaki gelişmeleri izlemek, mesleki bilgi ve becerilerini yenilemek için bile gerektiğinde zaman ayırabilir (41).
- Öğrencinin başarılı ya da başarısız olmasında sorumluluğun en az yarısı öğretmenindir. Öğretim araç ve gereçlerinin kullanılması ve öğretimin bireyselleştirilmesi ile, öğretim etkinliğine yaparak-yaşayarak katılan öğrencilerde daha üst düzeylerde öğrenme olduğu araştırma bulgularıyla kanıtlanmıştır. Başarı düzeyleri yüksek olan öğrencilere sahip öğretmenin de başarı grafiği kendiliğinden yükselir (41).
- Eğitim teknolojisi alanındaki kuramsal ve uygulamalı çalışmalar başta olmak üzere öğretim programlarının tasarlanması, geliştirilmesi ve değerlendirilmesine yönelik bilgi birikimi ile öğretme ve öğrenme kuramları ile ilgili yeni bilgi ve teknolojiler, öğretmenlik mesleğinin daha sağlam bilimsel temellere oturmasını sağlar. Böylece öğretmenlik mesleği normlarının, buna bağlı olarak da öğretmenin toplumdaki yerinin güçleneceği savunulabilir (41).

3.2.5. Öğretim Teknolojilerinin Öğrenciye Sağladığı Yararlar

Eğitim teknolojisinin öğrenciye sağladığı yararlar ise özet olarak şu şekilde sıralanabilir (41):

- Yapılan araştırmalara göre, insan beyni, bir saniyede bilgisayar ekranında sunulan çift seçenekli sözcüklerden 5000 tanesini algılayabilir, ancak bunların 500'ünü işleme koyup yorumlayabilir. Oysa, sözel öğretime dayalı öğretim etkinliğinde öğretmen, bir saniyede eliyle ve diliyle ancak 5 birimlik bilgi aktarabilir. Bilgisayarın sunduğu çift seçenekli sözcüklerden 500'ünü bir saniyede işleme koyan beynin aynı sürede öğretmenin sunduğu 5 birimlik bilgiyi algılaması, geleneksel sözel öğretime dayalı öğretim sistemlerinde insan beyninin yalnız yüzde birinin işe koşulduğu anlamını çıkarmamıza neden olmaktadır. Oysa ki, öğretimde bilgisayar kullanıldığı zaman çift seçenekli sözcükleri algılama bakımından beynin algılama kapasitesi % 99 artırılabilir. Bu durum, öğretimde öğrenciler için büyük kazanç sağlar (41).
- Öğretimin bireysel farklılıklara göre düzenlenmesi sonunda sınıftaki öğrencilerin tümüne yakın bölümü, davranışsal amaçlarda belirlenen standartlara erişebilir. Böylece, öğrenme ürünleri bakımından her öğrencinin erişti düzeyi yükseltilebilir (41).
- Öğrenci başarısının ölçülmesi ve değerlendirilmesi, grup normuna göre değil, standart kimi ölçütlere göre daha eşitlikçi bir yaklaşımla bilgisayar aracılığıyla yapılabilir. Bunun sonucunda, öğrencinin emeğinin gerçek karşılığını objektif olarak yansıtan erişti düzeyi elde edilebilir ve bu konuda hata payı en aza indirilebilir (41).

- Eğitim alanında kullanılan teknoloji ürünleri aracılığıyla, her öğrenciye ilgi, gereksinme, giriş düzeyi ve öğrenme biçimi farklılıkları göz önüne alınarak farklı uyarıcı, öğretim yöntemi ve öğretim gereci seçenekleri sunulabilir. Ayrıca, öğrenme süresi esnek tutularak öğrencinin öğretim etkinliğinin standartlarına erişmesi garanti altına alınabilir (41).
- Yapılan araştırmalara göre, lisans öğrenimi boyunca öğrenilen bilgilerden uygulamaya dönük olmayanların % 50'si okulun bitirilmesinden bir yıl sonra, % 80'i okulun bitirilmesinden iki yıl sonra unutulmaktadır. Oysa, yeni teknolojilerin ve öğretim teknolojisi alanındaki bilgilerin öğretimde uygulamaya konması ile öğrencinin öğretim etkinliğine etkin katılımı ve yaparak-yaşayarak öğrenmesi sağlanır. Bu da öğrencinin öğrendiklerini unutma olasılığını azaltır (41).
- Öğretim teknolojisi uygulamaları çerçevesinde, öğretim sürecinde öğrenciye bireysel gereksinimlerine uygun ipuçlarının verilmesi, davranışlarının uygun biçimde pekiştirilmesi, başarısının ölçülüp değerlendirilmesi sonunda anında dönüt sunulması ve öğrenmesine yetecek sürenin verilmesi, onun başarı düzeyini yükseltir (41).
- Çağdaş öğretim ortamlarının fiziksel koşulları, öğretim ortamlarının demokratik iklimi, oturma düzeni, öğretim gereçlerinin bireysel farklılıklarının göz önünde bulundurularak tasarlanıp geliştirilmiş olması, öğrenciyi güdüler ve öğretim etkinliğine katılmaya özendirir (41).
- Eğitim teknolojisi alanındaki yeni ürün ve uygulamalarla, toplumdaki her bireyin eğitim fırsatlarından eşit ölçüde yararlanabilmesi olanaklı olmaktadır. Örneğin, uzaktan eğitim ve yaygın eğitim uygulamaları ile, eğitim hizmetleri her öğrencinin ayağına kadar götürülmektedir. Ayrıca büyük merkezler ya da iller dışındaki küçük yerleşim birimlerinde yaşayan

öğrencilerin de yetenek ve potansiyellerini en üst düzeyde gerçekleştirerek, ülke çapında eğitim eşitliğinin gerçekleşmesine ve bireylerin kendilerini gerçekleştirebilmelerine olanak yaratılmaktadır (41).

- Eğitim alanında yeni teknolojilerin uygulamaya konmasıyla, bugünün öğrencileri, yarının meslek adamları, uzmanlık alanlarındaki sürekli değişme, gelişme ve yenilikleri izleyebilmek ve değişen dünyaya uyum sağlayabilmek için, eğitim teknolojisi alanındaki ünlü “yaşam boyu eğitim-sürekli eğitim” sloganını ilke edinmek zorundadırlar. Çünkü bu ilke, toplumların sürekli gelişim, değişim ve yenilenmeye ayak uydurabilmeleri için insan yetiştirme düzenlerinde uygulamaya koymaları gereken ilkedir (41).

3.3. EĞİTİM-ÖĞRETİMDE MATERYAL VE ARAÇ GEREÇ KULLANIMI KONUSUNDA YAPILMIŞ ARAŞTIRMALAR

Bilgi çağında bilgiye sahip olan toplumlar, teknolojiyi üretmekte ve kullanmaktadırlar. Teknolojinin kullanılması bireyleri ve toplumları olaylar ve olgular karşısında daha güçlü yapmakta ve hayatı kolaylaştırmaktadır. Teknolojik değişimler, getirmiş oldukları bu olanaklarla birlikte, bireylere ve toplumlara yeni sorumluluklar da vermektedir. Bu sorumluluklarının bilincinde olup teknolojiyi yaşam çevreleriyle bütünleştirebilenler diğer toplumlardan hep bir adım daha önde olmaktadır (18). Serbest piyasada rekabet gücü kazanmak ve değişen rekabet ortamında ayakta kalabilmek teknolojiyi yaşam çevresiyle bütünleştirme sayesinde ancak düşünülebilir. Bunun içinse, insan kaynaklarının teknolojiye açık ve onu kullanabilecek donanıma sahip olması gerekir. Bu açıdan eğitim-öğretimde materyal kullanma ve teknolojinin getirmiş olduğu yeniliklerden yararlanma tüm

disiplinler için geçerlidir. Beden eğitimi ve spor gibi büyük oranda psikomotor etkinliklere dayanan derslerde daha fazla dikkate alınması gereken bu gerçek bilimsel çalışmalara da yansımış ve bu konuda bir çok araştırma yapılmıştır. Burada bu çalışmalar arasından seçilmiş olan ve konuyla ilgili bazıları özet halinde verilmeye çalışılacaktır (18).

Gündüz ve Odabaşı “Bilgi Çağında Öğretmen Adaylarının Eğitiminde Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersinin Önemi” başlıklı çalışmalarında eğitim-öğretim sırasında kullanılan materyallerin, öğrencilere kazandırılan bilişsel, duyuşsal ve devinişsel niteliklerin onların mesleki yaşantılarında teknolojiyi kullanma konusunda büyük hizmetler edeceği beklenmektedir. Bu ise eğitim sistemimizin daha etkili ve verimli işlemesine yardımcı olacak ve nitelikli bireyler yetişmesine katkıda bulunacaktır (18).

Gentry (2006)'nin "Eğitim Teknolojisi, Anlamanın Sorgulanması" isimli çalışmasında ise öğretim teknolojisi kavramının tanımlarını şu şekilde yapmaktadır: Çözümleme. Öğretim teknolojilerinin tanımıyla ilgili diğer konular şunlardır (16):

1. Öğretim teknolojileri daha dar tanımlı gruplara bölünebilir; örneğin mesaj tasarımı, mesaj dağıtımı, ve mesaj verimliliği değerlendirmesi konuları öğretim teknolojilerinin bir alt dalı olarak gruplandırılabilir. Verimli bir iletişim sağlayabilmek için kullanılacak teknoloji tabanının sınırlandırılması önemlidir (16).
2. Öğretim teknolojileri, daha geniş bir uygulama alanının; yani eğitim teknolojisinin bir alt dalı olarak görülebilir. Açıklamak gerekirse eğitim teknolojisi, öğretim, öğrenme, gelişim, ve yönetim teknolojilerinin

birleşmesinden oluşmuştur. Buradan çıkışla, eğitim teknolojisi de başka benzer teknoloji gruplarıyla birleşerek daha büyük ve geniş teknoloji ortamlarını oluşturabilir (16).

3. Belirtilen anlamdaki teknoloji gruplarından birisinde uygun bulunan ve kullanılan strateji ve teknikler, başka teknolojiler içinde yararlı olabilir (16).
4. Teknolojinin kullanılacağı alan ne olursa olsun, teknoloji seçimi için temel kriter teknolojinin ne için kullanılacağı (amaçlar) ve bunun o alan için nasıl bir değer taşıdığı olmalıdır. Bazı strateji ve teknikler diğerlerine göre çok daha üstündür, değerlendirme bu tür durumlar göz önüne alınarak yapılmalıdır (16).

Akpınar (2004)'ın çalışmasında öğretmenlerin eğitim teknolojisine verdikleri önemi tespit etmek, eğitim teknolojisiyle ilgili ve öğrenci başarısını etkileyen bazı etmenlere karşı öğretmen tutumlarını incelemek ve öğretmenlerin öğretmen eğitimi programlarında eğitim teknolojisi ne derece yer verdikleri saptanmaya çalışılmıştır. Bu araştırma sonucunda aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır (2):

1. Öğrenci yeteneği iyi bir öğretimle gelişebilir yönünde düşünenlerin öğretimin başarısında okulun fiziksel olanakları, öğretim araç/gereçleri ve sınıftaki öğrenci sayısı etmenlerine daha fazla önem vermektedirler (2).
2. Sınıfta çok soru sorulmasının öğretimin etkinliğini azaltmayacağı yönünde düşünenler eğitim teknolojisi alanının öğretmenlik programlarında yer almasına ve öğretim araç/gereçlerine daha fazla önem vermektedirler (2).
3. Öğretmenlerin uzaktan eğitimi ve dolayısıyla bu alanın eğitim teknolojisiyle ilişkisini göz ardı ettikleri ya da uzaktan eğitimi örgün

- eğitimin tamamen dışında tuttukları, bu nedenle eğitim teknolojisini önemli görürken uzaktan eğitime daha az önem atfettikleri söylenebilir (2).
4. Öğretmenliğin doğuştan gelen bir yetenek olmadığını düşünenler ve öğrenci hatalarının öğrenci yetersizliğinin göstergesi olmadığı yönünde düşünenler okulun fiziksel olanaklarına daha fazla önem vermektedir (2).
 5. Öğrenme ortamının estetiği öğrenmeyi etkiler yönünde düşünenler okulun fiziksel olanaklarına daha fazla önem vermektedir (2).
 6. İyi bir öğretmen araç/gereç desteği olmaksızın her konuyu öğretebilir ifadesine karşıt düşünenler, sınıftaki öğrenci sayısına ve hizmet içi eğitime daha fazla önem vermektedir (2).
 7. Öğrenmenin gerçekleşmesi için uygulama şart olduğu yönünde düşünenler eğitim teknolojisine, hizmet içi eğitime ve sınıftaki öğrenci sayısına daha fazla önem vermektedir (2).

Uçar 1999'da ilköğretimde araç gereç kullanımı konusunda yaptığı araştırmada öğretmenlerin görüşlerini almış ve bu araştırmada ulaştığı sonuçlar doğrultusunda şu önerileri getirmiştir: Öğretme-öğrenme sürecinde etkili bir iletişimin kurulması için, öğretmenin hedef davranışlara öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerine uygun eğitim araç ve gereçleriyle tekniklerini işe koşması gerekir. Öğretmen eğitim teknolojisi alanında ne kadar iyi yetişmiş olursa, eğitim durumları için araç seçmede ve onları sağlayabilmede o kadar başarılı olur. Sınıf içinde eğitim araç-gereçlerini kullanan öğretmen öğrencilerin aynı zamanda neyi, nasıl ve ne derecede öğrendiklerini görme ve değerlendirme olanağına sahiptir. Böylece öğretmen daha sonra yapacağı ders ve etkinlikleri daha etkili ve verimli bir biçimde düzenleyebilir. Hedefler doğrultusunda eğitim durumlarını tasarlayıp

düzenleyen bu arada eğitim araç-gereçlerini birinci derecede kullanan öğretmenlerin araç-gereç kullanımı ile ilgili görüşlerini bilmek önemlidir (45).

Yıldız ve Perihanoğlu (2006)'nın okulöncesi eğitim kurumlarında bulunması gereken araç-gereç ve materyallerin bulunma düzeyleri ile bu kurumları bitirme durumunda olan öğrencilerin motor, dil ve bilişsel gelişim alanları becerilerini kazanma düzeyleri arasındaki ilişkiyi inceledikleri çalışmada bir kontrol listesi kullanılmış ve araştırmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda öneriler geliştirilmiştir. Bu öneriler özet olarak aşağıdaki gibidir (53):

1. Okul öncesi eğitim kurumlarında, eğitim materyallerinin çocukların gelişimine ve eğitimine büyük katkı sağladığı göz önünde bulundurularak bu kurumlarda eğitim malzemelerinin yeterli miktarlarda, çocukların ilgi ihtiyaçlarına uygun çeşit ve özellikte olmasına önem verilmelidir (53).
2. Eğitim malzemelerinin çeşitliliği kadar, bu malzemelerin amaca uygun olarak çocuklara sunulması ve düzenlenmesi sağlanmalıdır (53).
3. Okul öncesi öğretmenlerinin hizmet öncesi ve hizmet sonrası ders araç gereçlerini etkin kullanımlarına yönelik eğitimler verilmelidir (53).

Sönmez ve Sunay (2004) beden eğitimi ve spor dersinin sorunlarına ilişkin özel okullar ve devlet okullarını karşılaştırma şeklinde anket kullanarak yaptıkları araştırmada, özellikle devlet okullarında görev yapan öğretmenlere göre görev yaptıkları okullarda tesis ve malzemenin yetersiz görüldüğü ortaya çıkmıştır. Bunun yanında araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenleri dersin uygulamasıyla hedeflenen zihinsel, sosyal ve fiziksel gelişime kısmen ulaşabildikleri sonucuna vardıklarını belirtmişlerdir (34).

Cesur (1999) beden eğitimi dersinin okutulmasıyla ilgili karşılaşılan ders, tesis, araç ve gereç sorunlarını incelediği araştırmasında Niğde il merkezine bağlı 82 ilköğretim okulunda görev yapan 82 öğretmen ile 82 idarecinin verdikleri bilgiler doğrultusunda araştırmanın asıl verilerini oluşturmuştur. Öğretmen ve idarecilere iki farklı anketin uygulandığı çalışmada konumuzla ilgili olarak özetle aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır (10):

Niğde ili merkeze bağlı 75 ilköğretim okulunun sadece ikisinde kapalı spor salonu bulunmaktadır. Ayrıca açık spor alanları olarak 75 ilköğretim okulunun 54'ünde basketbol sahası, 69'unda voleybol sahası, 39'unda futbol sahası, 2'sinde atletizm pistinin olduğu, 1 okulda gülle atış alanı, 19 okulda uzun atlama havuzu olduğu, 25'inde ise barfiks bulunduğu tespit edilmiştir (10).

Beden eğitimi ve spor dersleri için gerekli olan araç, gereçler sayısında okulların %93,3'ünde futbol topu, %72'sinde basketbol topu, %96'sında voleybol topu, %41,3'ünde hentbol topu, %34,7'sinde sağlık topu, %13,3'ünde disk, %8'inde cirit, %12'sinde jimnastik sopası, %14,7'sinde gülle, %48'inde jimnastik minderi, %38,7'sinde jimnastik kasası, %78,7'sinde voleybol filesi, %29,3'ünde masa tenisi masası ve raketi, %8'inde atlama ipi, %4'ünde atlama kasasının olduğu tespit edilmiştir (10).

Coşkun (2001) sosyal bilgiler dersinde materyal ve teknoloji kullanımını belirlemek amacıyla İstanbul'da 63 ilköğretim okulunun yöneticileri ile 4. ve 5. sınıf öğretmenlerine iki ayrı anket uygulamıştır. Bu anketlerle öncelikli olarak sosyal bilgiler derslerinde materyal kullanımı ve materyallerin mevcut olma

durumları tespit edilmeye çalışılmıştır. Araştırma sonunda elde edilen bulgulardan aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır (11).

İlköğretim okullarının çoğunda öğretim teknolojisi araç-gereçlerinin bulunmadığı görülmektedir. Okullarda en çok bulunan teknoloji olan bilgisayarın yaklaşık dörtte biri yönetim amacıyla kullanılmaktadır. Okullarda bulunan materyal/teknolojilerinin tamamına yakınının kullanılabilirlik durumunun iyi olduğu tespit edilmiştir (11).

Öğretmenlerin yarısına yakını materyal/teknolojileri hiçbir zaman kullanmazken, %17'si ise her zaman kullanmaktadır (11).

Öğretmenlerin yarısından fazlası sosyal bilgiler derslerinde materyal kullanmama nedeni olarak materyalin okulda bulunmayışını, dörtte bire yakını ise materyali tanımadıklarını belirtmişlerdir (11).

İlköğretim okullarında bulunan materyallerin yarıdan fazlası dernekler tarafından ve katkı payı paralarından karşılanmıştır (11).

Özhelvacı (2003) Sakarya İli'nin ilçelerinde görev yapan öğretmenlerin eğitim teknolojilerini kullanma düzeylerini belirlemek amacıyla hazırlamış olduğu 57 soruluk anket formunu Sakarya İli merkez ilçelerinde görev yapan 300 sınıf öğretmenine uygulamıştır. Araştırma sonunda öğretmenlerin eğitim teknolojilerini öğrenme-öğretme ortamında yeteri kadar kullanamadıkları, buna neden olarak ise, öğretmenlerin büyük bir kısmı çalışma ortamlarında eğitim teknolojilerinin yetersiz olduğunu, bir kısmı da eğitim teknolojilerinin pahalı olması nedeni ile bu

teknolojileri kullanma bilgilerinin eksikliğinden dolayı kullanamadıklarını belirtmişlerdir (30).

Argun (2002) ilköğretim fen bilgisi program hedeflerinin gerçekleştirilmesinde, program ve materyal ilişkisi üzerine öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesi amacıyla yapmış olduğu araştırmasında, Manisa ilinde görev yapan 4. ve 5. fen bilgisi öğretmenlerinden fen bilgisi öğretmenlerine geliştirmiş olduğu anketi uygulamış ve öğretmen görüşleri açısından ilköğretim fen bilgisi program hedeflerinin gerçekleştirilmesinde program ve materyal ilişkisinin değerlendirilmesini yapmıştır. Bu değerlendirme sonucunda program ile materyal ilişkisi bakımından ortaya çıkan sonuçları şu şekilde değerlendirebiliriz (7):

Fen bilgisi ve materyal konusunda hizmetiçi eğitim kursuna katılan öğretmenler programın hedeflerle uyumlu olduğunu düşünmektedirler (7).

Fen bilgisi dersinde yer alan konuların öğrencileri araç gereçleri kullanma, planlı çalışma alışkanlığı kazanma, el becerileri ile zihni çalışmalarını birleştirmelerine yardımcı olmasında kısmen yeterli olduğu görülmüştür (7).

Fen bilgisi ve materyal kullanımı konusunda hizmetiçi eğitim kursuna katılan öğretmenler, kurslara katılmayan öğretmenlere göre işlenecek konuyla ilgili ders notu hazırlanmasında üstünlük göstermektedirler (7).

Erkek öğretmenler bayan öğretmenlere göre öğretmenlerin materyal kullanma becerisini daha yeterli bulmaktadırlar (7).

Öğretmenler fen bilgisi derslerinin materyal kullanımı ile desteklenmesi görüşünde birleşmektedirler (7).

Öğretmenler okullarda en çok kullanılan öğretim materyalleri olarak sırasıyla; tepegöz, televizyon, video, mikroskop, bilgisayar ve slayt olduğunu belirtmişlerdir (7).

Fen bilgisi derslerinde öğretmenler konularla ilgili deney yaparken materyallere kolaylıkla ulaşamadıklarını belirtmişlerdir (7).

Bayan öğretmenler materyallere daha kolay ulaşabildiklerini belirtmişlerdir (7).

Kırcal (2003) amacıyla Bursa ilinde ortaöğretim kurumlarında görev yapan coğrafya öğretmenlerinin, coğrafya öğretiminde teknolojik materyallerden ne ölçüde yararlanabildiklerini tespit etmeye çalışmıştır. Bu araştırmada 103 adet coğrafya öğretmenine ve 307 adet öğrenciye anket uygulanarak veriler toplanmıştır. Öğretmenlerin coğrafya derslerinin işlenişi ve teknolojik materyallerin kullanımına ilişkin görüşlerine yönelik elde edilen verilerin, aritmetik ortalamaları, frekansları, yüzdeleri, standart sapmaları hesaplanarak tespit edilmiştir (23).

Bu araştırmadan elde edilen sonuçlara göre öğretmenler teknolojik materyallerden yeterince yararlanamadıklarını ifade ederken, yararlanamama nedenleri olarak genelde materyallerin okulda bulunmamasını göstermişlerdir. Öğrencilerin %48.8'i okulumuzda coğrafya dersleri teknolojik görsel aletler yardımıyla işlenmektedir görüşüne tümüyle katılmaktadırlar. Öğrencilerin, eğitimi daha etkili ve daha anlaşılır kılmak için gerekli materyallerin sağlanması düzeyine ilişkin görüşleri okul türlerine göre farklılık göstermekte olup öğrenciler, özel lise ve fen lisesinde oldukça fazla, Anadolu lisesinde orta düzeyde, genel lise ve meslek liselerinde ise yetersiz düzeyde olduğunu düşünmektedirler. Öğrencilerin

teknolojik materyallerin kullanımına ilişkin görüşleri okul türüne göre farklılık göstermekte olup özel lise ve fen lisesi öğrencilerinin genelde teknolojik materyallerden, genel lise ve meslek lisesi öğrencilerine göre daha fazla yararlanmakta oldukları belirlenmiştir (23).

4. GEREÇ VE YÖNTEM

Araştırmanın evreni Türkiye’deki resmi ve özel ortaöğretim kurumlarında çalışan Beden Eğitim Öğretmenleridir. Örneklem ise, her coğrafi bölgeden 5 il olmak üzere Türkiye genelinde toplam 35 ilden oluşmaktadır. Bu 35 ilden de, 10’u özel ortaöğretim kurumunda görev yapan beden eğitimi öğretmeni ve 20’si devlete bağlı ortaöğretim kurumunda görev yapan beden eğitimi öğretmeni olmak üzere her ilden 30, toplam 1050 beden eğitimi öğretmeninden oluşmaktadır. özel ortaöğretim okulları içerisinde sayısı 10’dan az olan illerde ise, bunun yerine devlet okullarında görev yapan öğretmenlere anket uygulanmıştır.

Veri toplamak amacıyla anket geliştirilmiştir. Anketler ikili, üçlü ve beşli likert tipi sorulardan oluşturulmuş ve beden eğitimi öğretmenlerine uygulanmıştır. Anket sn 4’ü kişisel bilgileri belirlemek amacı ile hazırlanmış olup, 127 soru ise beden eğitimi derslerinde kullanılan materyal, araç ve gereçlerle ilgili bilgileri tespit etmek amacı ile geliştirilmiştir. Öğretmenlerin araç ve gereç kullanımına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi ile ilgili 9 soru ile birlikte anket toplam 140 sorudan oluşmuştur.

Anketin hazırlanması aşamasında şu işlemler yapılmıştır: İlk olarak ilgili literatür taranmış ve alan ile ilgili öğretmenlerin ve alan uzmanlarının görüşlerine

başvurulmuştur (10 beden eğitimi öğretmeni, 2 okul müdürü, 10 beden eğitimi öğrencisi ve 3 üniversite öğretim üyesi). Bu görüşmeler ve çalışmalar sonrasında toplam 163 sorudan oluşan bir soru havuzu oluşturulmuştur. Bu sorular ilk olarak eğitim bilimleri uzmanlarının görüşlerine sunulmuş, açıklık, anlaşılabilirlik ve güvenilirlik konularında anketi değerlendirmeleri istenmiştir. Bu değerlendirme sonucunda, 3 soru çıkarılmış ve 2 yeni soru eklenerek 162 adet soru ön uygulama yapılmak üzere düzenlenmiştir.

Toplam 205 kişi üzerinde yapılan ön uygulamadan elde edilen veriler bilgisayara yüklenerek, SPSS paket programında değerlendirilmiştir. Bu değerlendirme sırasında faktör analizi yapılmış ve yapılan analiz sonucunda faktör yükü 0,35 ve üzerinde olan maddeler alınmış ve faktör yükü 0,35'in altında olan 14 madde işlevsizliği olmadığından ankette çıkarılmıştır.

Faktör analizinden sonra geriye kalan sorular üzerinde ön uygulama sırasında öğretmenlerin eleştirileri ve belirttikleri görüşler doğrultusunda sorular bir kez daha değerlendirilerek ankete son hali verilmiştir.

Bu görüşmeler ve çalışmalar sonrasında 4 kişisel, 127 beden eğitiminde kullanılan materyal, araç ve gereçlerle ilgili ve 9 öğretmenlerin araç gereç kullanımına ilişkin görüşlerini belirlemek için olmak üzere toplam 140 sorudan oluşan anket ortaya çıkmıştır. Hazırlanan bu taslak anket ilk olarak eğitim bilimleri uzmanlarının görüşlerine sunulmuş, açıklık, anlaşılabilirlik ve güvenilirlik konularında anketi değerlendirmeleri istenmiştir. Bu değerlendirme sonucunda, uzmanların belirttikleri eleştiriler doğrultusunda sorular yeniden düzenlenmiş ve Türk Dili uzmanlarına kullanılan dilin anlaşılabilirliği ve uygunluğu bakımından

değerlendirmeleri için sunulmuştur. Türk Dili uzmanlarından alınan görüşler ve eleştiriler doğrultusunda düzeltmeler yapıldıktan sonra ankete son hali verilmiştir.

Anket yoluyla elde edilen veriler, SPSS for Windows 12.0 paket programında analiz edilmek için bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Anketlerden elde edilen veriler frekans ve yüzde alma teknikleri kullanılarak çözümlenmiştir. Ayrıca üçüncü bölümlerdeki likert türü sorular için frekans ve yüzde alma teknikleri ile birlikte cinsiyet ve görev yapılan okul türü değişkenine göre bağımsız gruplar 't' testi ve Chi-Square (Ki Kare) testi kullanılmıştır.

Araştırmada veri toplamak amacıyla kullanılan anketteki likert tipi verilerin çözümlenmesi için, aşağıda belirtilen beşli ölçek aralıkları kullanılmıştır.

Tamamen Katılmıyorum	1,00 - 1,80
Katılmıyorum	1,81 - 2,60
Kararsızım	2,61 - 3,40
Katılıyorum	3,41 - 4,20
Tamamen Katılıyorum	4,21 - 5,00

5. BULGULAR VE YORUMLARI

Bu bölümde araştırmada elde edilen bulgular çözümlenmiştir. Bulgular, araştırma için geliştirilmiş olan anket vasıtasıyla beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin derslerde öğretim materyallerini kullanma konusundaki görüşleri ve görev yaptıkları okullarda ders araç gereçlerinin bulunma durumlarına göre belirtmiş oldukları doğrultusunda yorumlanmıştır.

Tablo 1: Öğretmenlerin cinsiyetlerine göre dağılımı

Cinsiyet	N	%
Erkek	816	77,7
Bayan	234	22,3
Toplam	1050	100,0

Tablo 1’de araştırmaya katılan öğretmenlerin cinsiyetleri görülmektedir. Tabloya göre öğretmenlerin % 77,7’sinin erkek, %22,3’nün ise bayan olduğu görülmektedir.

Tablo 2: Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre dağılımı

Mesleki Kıdem	N	%
1-5 yıl	558	53,1
6-10 yıl	324	30,9
11-15 yıl	108	10,3
16-20 yıl	36	03,4
21 yıl ve üstü	24	02,3
Toplam	1050	100,0

Tablo 2’de öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre dağılımı görülmektedir. Tabloya göre araştırmaya katılan öğretmenlerin % 53,1’i 1-5 yıl arasında mesleki kıdeme sahip, % 30,9’u 6-10 yıl arası mesleki kıdeme sahip, % 10,3’ü 11-15 yıl arası mesleki kıdeme sahip, % 3,4’ü 16-20 yıl arası mesleki kıdeme sahip, %2,3’ü ise 21 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahiptir. Yarıdan fazlasının yeni göreve başlayan öğretmenlerden oluştuğu görülen tabloda 15 yılın üzerinde görev yapan öğretmenlerin oranı toplam % 5 civarındadır.

Tablo 3: Öğretmenlerin görev yaptıkları kurumlara göre dağılımı

Görev Yapılan Kurum	N	%
Resmi okul	966	92,0
Özel okul	84	08,0
Toplam	1050	100,0

Tablo 3’te öğretmenlerin görev yaptıkları kurumlara göre dağılımı görülmektedir. Tabloda araştırmaya katılan öğretmenlerin % 92’sinin resmi okulda, % 8’inin ise özel okulda görev yaptıkları görülmektedir.

Tablo 4: Öğretmenlerin görev yaptıkları illere göre dağılımı

Görev yapılan kurum	N	%
İstanbul	30	2,9
Çanakkale	30	2,9
Kocaeli	30	2,9
Sakarya	30	2,9
Artvin	30	2,9
Batman	30	2,9
Manisa	30	2,9
K. Maraş	30	2,9
Diyarbakır	30	2,9
Isparta	30	2,9
Edirne	30	2,9
Çorum	30	2,9
Malatya	30	2,9
İzmir	30	2,9
Uşak	30	2,9
Bayburt	30	2,9
Ankara	30	2,9
Gaziantep	30	2,9
Adıyaman	30	2,9
Muş	30	2,9
Sivas	30	2,9
Şanlıurfa	30	2,9
Bingöl	30	2,9
Bitlis	30	2,9
Aydın	30	2,9
Amasya	30	2,9
Kastamonu	30	2,9
Mersin	30	2,9
Tekirdağ	30	2,9
Niğde	30	2,9
Bilecik	30	2,9
Samsun	30	2,9
Kayseri	30	2,9
Kars	30	2,9
Elazığ	30	2,9
Toplam	1050	100,0

Tablo 4'te görüldüğü gibi öğretmenlerin görev yapmakta oldukları illere göre dağılımı birbirine eşittir. Buna göre toplam 35 ilde her ilden 30 öğretmen olmak üzere araştırmaya toplam 1050 öğretmen katılmıştır.

Tablo 5: Okullarda bulunan spor alanlarının dağılımı

Spor Alanları	Bulunma Durumu			
	Var		Yok	
	f	%	f	%
Futbol Sahası	870	82,8	180	7,2
Voleybol Sahası	864	82,3	186	7,7
Basketbol Sahası	648	61,7	402	38,3
Güreş Minderi	288	27,4	762	82,6
Hentbol Sahası	234	22,3	816	87,7
Disk Atış Alanı	96	9,1	954	90,9
Atletizm Pisti	78	7,4	972	92,6
Gülle Atış Alanı	60	5,7	990	94,3
Cirit Atış Alanı	36	3,4	1014	96,6
Genel Ortalama ($\bar{X}$)	353	33,6	697	66,4

Tabloda okullarda bulunan spor alanlarının sayıları görülmektedir. Tabloya göre okulların çoğunda basketbol, voleybol ve futbol sahası (870 okulda basketbol, 864 okulda voleybol ve 648 okulda futbol) bulunurken, en az bulunan spor alanı cirit atış alanı (36 okulda) ve atletizm pistidir (60 okulda). Hentbol sahası ve güreş minderleri ise yaklaşık olarak araştırmaya katılan okulların toplamının dörtte birinde bulunmaktadır. Genel olarak değerlendirildiği zaman araştırmada incelenen okulların ortalama %34'ünde spor alanları bulunmaktadır.

Tablo 6: Okullarda Bulunan Spor Alanlarının Kullanılma Durumları

Spor Alanları	Kullanma Sıklığı					
	Çok		Orta		Az	
	f	%	f	%	f	%
Futbol Sahası	821	94,4	41	4,7	8	0,9
Voleybol Sahası	150	17,4	546	63,2	168	19,4
Basketbol Sahası	124	19,1	406	62,7	118	18,2
Hentbol Sahası	72	30,8	54	23,1	108	46,1
Güreş Minderi	42	14,6	72	25	174	60,4
Disk Atış Alanı	12	12,5	18	18,7	66	68,8
Atletizm Pisti	16	20,5	14	17,9	48	61,6
Gülle Atış Alanı	0	0	20	33,3	40	66,6
Cirit Atış Alanı	0	0	0	0	36	100
Genel Ortalama ($\bar{X}$)	137	38,8	130	36,8	86	24,4

Tabloda araştırmaya katılan okullarda bulunan spor alanlarının kullanılma durumları görülmektedir. Spor alanları içerisinde en çok kullanılan futbol sahası iken (821 okul), en az kullanılan cirit ve gülle atış alanıdır. Bu iki spor alanının hiç kullanılmadıkları anlaşılmaktadır. Bunun yanında basketbol sahası ve voleybol sahası da orta derecede kullanılan spor alanları arasındadır. Atletizm pisti, disk atış alanı ve güreş minderleri bulunduğu okullarda az kullanılan spor alanları arasındadır. Spor alanlarının hepsinin araştırmanın yürütüldüğü okullardaki ortalama olarak bulunma durumları üzerinden düşünüldüğü zaman 130 okulda (%36,8) orta derecede kullanıldığı, 137 okulda (%38,8) çok kullanıldığı ve 86 okulda (%24,4) ise, az kullanıldığı görülmektedir. Bu sonuçlara göre, spor alanları, araştırma kapsamındaki okulların yalnızca %33'ünde bulunmakta ve bu okullarında çoğunda orta derecede ve daha üzerinde kullanılmaktadır.

Tablo 7: Okullarda Bulunan Spor Alanlarının Fiziki Durumları

Spor Alanları	Fiziki Durumu					
	İyi		Orta		Kötü	
	f	%	f	%	f	%
Voleybol Sahası	192	22,2	462	53,5	210	29,8
Basketbol Sahası	140	21,6	136	20,9	372	67,4
Futbol Sahası	246	28,3	290	33,3	334	38,4
Güreş Minderi	114	39,6	84	29,2	90	31,2
Hentbol Sahası	114	48,7	44	18,8	76	32,5
Atletizm Pisti	54	69,2	18	23,1	06	07,7
Disk Atış Alanı	42	43,8	18	18,8	36	37,4
Gülle Atış Alanı	18	30	18	30	24	40
Cirit Atış Alanı	06	16,7	00	00	30	83,3
Genel Ortalama ($\bar{X}$)	102	28,9	119	33,7	132	37,4

Spor alanlarının fiziki durumları ile ilgili verilerin bulunduğu tablo 7'ye bakıldığı zaman, bulunduğu okullarda fiziki durumu en iyi olan spor alanının atletizm pisti ve hentbol sahası olduğu görülmektedir. Güreş minderi ve disk atış alanı da iyi durumda olan diğer spor alanları arasındadır. Basketbol ve voleybol sahası genellikle orta durumda görülürken futbol sahası, atletizm pisti ve cirit atış alanının bulunduğu okullarda fiziki durumlarının iyi olmadıkları anlaşılmaktadır. Ortalama olarak 353 okulda bulunan spor alanlarının, kullanılma durumları bakımından değerlendirildiği zaman yaklaşık %60'ında iyi ve orta derecede kullanıldıkları, geriye kalan yaklaşık %40'ında ise az derecede kullanıldığı anlaşılmaktadır.

Tablo 8: Okullarda Bulunan Spor Alanlarının Öğretmenler Tarafından Gerekli Görülme Durumu

Spor Alanları	Gereklilik Durumu			
	Evet		Hayır	
	f	%	f	%
Basketbol Sahası	1026	97,7	24	2,3
Voleybol Sahası	1026	97,7	24	2,3
Futbol Sahası	1026	97,7	24	2,3
Hentbol Sahası	930	88,6	120	11,4
Atletizm Pisti	924	88	126	12
Güreş Minderi	840	80	210	20
Gülle Atış Alanı	720	68,6	330	31,4
Cirit Atış Alanı	690	65,7	360	34,3
Disk Atış Alanı	678	64,6	372	35,4
Genel Ortalama ($\bar{X}$)	873	83,2	177	16,8

Araştırmaya katılan okullarda en çok bulunan spor alanları olan basketbol, voleybol ve futbol alanlarının öğretmenler tarafından gerekli görülme durumları da oldukça yüksektir. Genellikle bütün spor alanlarının öğretmenlerin yarısından fazlası tarafından okullarda eğitim için gerekli olarak görüldüğü anlaşılan spor alanları içerisinde en az gerekli görülenler ise, cirit, gülle ve disk atış alanlarıdır. Atletizm pisti, hentbol sahası ve güreş minderi de yine öğretmenlerin üçte ikisinden fazlası tarafından eğitim için gerekli görülmüşlerdir. Genel olarak değerlendirildiğinde ise, öğretmenlerin %83,2'si spor alanlarının okullarda eğitim için gerekli olduğunu düşünmektedirler.

Tablo 9: Okullarda Bulunan Kondisyon Aletlerinin Bulunma Durumu

Kondisyon Aletleri	Bulunma Durumu			
	Var		Yok	
	f	%	f	%
Sağlık Topu	504	48	546	52
Dambıl	156	14,9	894	85,1
Ayak Ağırlığı	108	10,3	942	89,7
Atlama Kasası	108	10,3	942	89,7
Engel ve Çıtası	102	9,7	948	90,3
Duvar Parmaklığı	96	9,1	954	90,9
Genel Ortalama ($\bar{X}$)	179	17	871	83

Tabloda okullarda bulunan kondisyon aletlerinin dağılımı görülmektedir. Tabloya göre araştırma kapsamındaki 1050 okul içerisinde en fazla bulunan kondisyon aleti sağlık topudur (504 okul). Sağlık topu dışında kalan diğer kondisyon aletlerinin çoğunun okulda bulunmadığı anlaşılmaktadır. Araştırmada incelenen toplam 1050 okul içerisinde ortalama 179 okulda (%17) bulunan kondisyon aletleri geriye kalan %83'ünde bulunmamaktadır.

Tablo 10: Okullarda Bulunan Kondisyon Aletlerinin Kullanılma Sıklığı

Kondisyon Aletleri	Kullanılma Sıklığı					
	Çok		Orta		Az	
	f	%	f	%	f	%
Sağlık Topu	198	39,3	282	55,9	24	4,8
Engel ve Çıtası	72	70,6	6	5,9	24	23,5
Atlama Kasası	54	50	30	27,8	24	22,2
Duvar Parmaklığı	48	50	18	18,8	30	31,2
Dambıl	36	23,1	30	19,2	90	57,7
Ayak Ağırlığı	18	16,7	24	22,2	66	61,1
Genel Ortalama ($\bar{X}$)	71	39,7	65	36,3	43	24

Tabloda okullarda bulunan kondisyon aletlerinin kullanılma sıklığı görülmektedir. Tabloya göre bulunduğu okullarda en çok oranda kullanılan kondisyon aleti engel ve engel çitasıdır (%70,6). Daha sonra atlama kasası ve duvar parmaklığı gelmektedir (%50). Sağlık topu, bulunduğu okullarda orta sıklıkta kullanılmaktadır. Ayak ağırlığı ve dambıl ise az kullanılan kondisyon aletleri arasındadır. Yaklaşık olarak okulların %39,7'sinde bulunan kondisyon aletlerinin tabloda görüldüğü gibi, bulunduğu okullardaki kullanma sıklığı orta derecede ve daha üzerindedir.

Tablo 11: Okullarda Bulunan Kondisyon Aletlerinin Fiziki Durumu

Kondisyon Aletleri	Fiziki Durumu					
	İyi		Orta		Kötü	
	f	%	f	%	f	%
Sağlık Topu	324	64,3	138	27,4	42	8,3
Dambıl	126	80,8	18	11,5	12	7,7
Engel ve Çitası	90	88,2	00	00	12	11,8
Ayak Ağırlığı	84	78,8	6	5,6	18	15,6
Duvar Parmaklığı	66	68,8	12	12,5	18	18,7
Atlama Kasası	30	27,8	60	55,6	18	16,6
Genel Ortalama ($\bar{X}$)	96	53,6	39	21,8	44	24,6

Tabloda okullarda bulunan kondisyon aletlerinin fiziki durumları hakkında bulgular görülmektedir. Tabloya göre okullarda bulundurulma oranı bakımından en yüksek olan sağlık topunun fiziki durumu da çoğu okulda iyi durumdadır (%64,3). Bu gruptaki spor malzemelerinin hemen hepsinin fiziki durumlarının iyi oldukları gözlenmektedir. Okullarda bulunma durumu oldukça düşük olan ancak buna karşın bulunduğu okullardaki kullanma sıklığının orta seviyelerde olduğu kondisyon aletlerinin fiziki durumları çoğunlukla iyi görülmektedir.

Tablo 12: Okullarda Bulunan Kondisyon Aletlerinin Gereklilik Durumu

Kondisyon Aletleri	Gereklilik Durumu			
	Evet		Hayır	
	f	%	f	%
Sağlık Topu	864	82,3	186	17,7
Engel ve Çıtası	768	73,1	282	26,9
Dambıl	756	72	294	28
Atlama Kasası	732	69,7	318	30,3
Ayak Ağırlığı	708	67,4	342	32,6
Duvar Parmaklığı	636	60,6	414	29,4
Genel Ortalama ($\bar{X}$)	744	70,9	306	29,1

Tabloda okullarda bulunan kondisyon aletlerinin gereklik durumları görülmektedir. Tabloya göre toplam 1050 okulda bulunan öğretmenler üzerinde yapılan araştırmada öğretmenlerin çoğunluğu kondisyon aletlerinin eğitim için okullarda gerekli olduğunu düşünmektedirler. Özellikle sağlık topu (%82,3) öğretmenler tarafından en fazla gerekli görülen kondisyon aletidir.

Tablo 13: Okullarda Bulunan Spor Yardımcı Araçları Hakkında Bulgular

Spor Yardımcı Araçları	Bulunma Durumu			
	Var		Yok	
	f	%	f	%
Düdük	996	94,9	54	5,1
Kronometre	636	60,6	414	29,4
Yöresel Oyun Kıyafeti	462	44	588	56
Metre	276	26,3	774	73,7
Müzik Aletleri	264	24,9	786	75,1
Step Tahtası	204	19,4	846	80,6
Fotosel	138	13,1	912	86,9
Skorboard	126	12	924	88
Oyuncu Değiştirme Levhası	72	6,9	978	93,1
Fotofinish	60	5,7	990	94,3
Genel Ortalama ($\bar{X}$)	323	30,8	727	69,2

Tabloda okullarda bulunan spor yardımcı araçları hakkında bulgular yer almaktadır. Tabloya göre 1050 okul içerisinde spor yardımcı araçlarından skorboard bulunan okul sayısı 126, kronometre bulunan okul sayısı 636, düdük bulunan okul sayısı 996, oyuncu değiştirme levhası bulunan okul sayısı 72, metre bulunan okul sayısı 276, fotosel bulunan okul sayısı 138, step tahtası bulunan okul sayısı 204, yöresel oyun kıyafeti bulunan okul sayısı 462, müzik aleti bulunan okul sayısı 264 ve fotofinish bulunan okul sayısı ise 60 dır. Bu yardımcı spor malzemeleri arasında okullarda en çok bulundurulan düdük, en az bulundurulan ise fotofinish olarak ortaya çıkmıştır. Tabloda görüldüğü gibi yardımcı spor malzemelerinin okullarda bulunma durumları genel olarak değerlendirildiği zaman, araştırma kapsamındaki okulların yaklaşık %70'inde bulunmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo 14: Okullarda Bulunan Spor Yardımcı Araçlarının Kullanılma Sıklıkları

Spor Yardımcı Araçları	Kullanma Sıklığı					
	Çok		Orta		Az	
	f	%	f	%	f	%
Düdük	768	77,1	132	13,3	096	09,6
Kronometre	492	77,4	114	17,9	030	04,7
Metre	240	86,9	036	12,1	000	00,0
Müzik Aletleri	204	77,3	032	12,1	028	10,6
Step Tahtası	108	52,9	084	41,2	012	05,9
Fotosel	066	47,8	012	08,7	060	43,5
Yöresel Oyun Kıyafeti	066	14,3	168	36,4	228	49,3
Oyuncu Değiştirme Levhası	030	41,7	012	16,7	030	58,4
Fotofinish	018	30,0	042	070	000	00,0
Skorboard	006	04,8	018	14,3	102	80,9
Genel Ortalama ($\bar{X}$)	200	61,9	55	17	68	21,1

Tabloda okullarda bulunan spor yardımcı araçlarının kullanılma sıklıkları hakkında bulgular yer almaktadır. Tabloya göre bulunduğu okullarda kullanılma oranı en yüksek olan araçlar düdük (%77,1), kronometre (%77,4), metre (%86,9), müzik aletleri (%77,3) ve step tahtasıdır (%52,9). Kullanılma oranları bakımından en az kullanılan yardımcı spor malzemeleri ise skorboard (%4,8), ve yöresel oyun kıyafetleridir (%14,3). Genel olarak değerlendirildiği zaman ise, bu gruptaki spor malzemelerinin bulunduğu okullarda kullanılma oranının oldukça yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Tabloda genel ortalamalara bakıldığı zaman, yardımcı spor malzemelerinin bulunduğu okulların %61,9’unda çok, %17’sinde orta ve %21,12’sinde ise az kullanıldığı anlaşılmaktadır.

Tablo 15: Okullarda Bulunan Spor Yardımcı Araçlarının Fiziki Durumları

Spor Yardımcı Araçları	Fiziki Durumu					
	İyi		Orta		Kötü	
	f	%	f	%	f	%
Düdük	930	93,4	30	3,0	36	3,6
Kronometre	258	40,6	168	26,4	210	33,0
Yöresel Oyun Kıyafeti	258	55,8	96	20,8	108	23,4
Metre	198	71,7	48	17,4	30	10,9
Müzik Aletleri	114	43,2	30	8,2	120	45,5
Oyuncu Değiştirme Levhası	66	91,7	00	00	6	8,3
Fotofinish	60	100	00	00	00	00
Step Tahtası	36	17,6	78	38,2	90	44,2
Fotosel	24	17,4	24	17,4	90	65,2
Skorboard	00	00	42	33,3	84	66,7
Genel Ortalama ($\bar{X}$)	194	60,1	52	15,9	77	24

Tabloda okullarda bulunan yardımcı spor malzemelerinin fiziki durumları hakkında bulgular yer almaktadır. Tabloda görüldüğü gibi ilgili spor malzemeleri arasında en iyi durumda olanlar düdük (%93,4), oyuncu değiştirme levhası (%91,7), fotofinish (%100) ve metre (%71,7) bulunmaktadır. Bunun yanında kronometre ve yöresel oyun kıyafetleri de iyi durumda olan spor malzemeleri arasındadır. Müzik aletleri, step tahtası ve fotosel ise çoğunlukla kötü durumdadırlar. Bu gruptaki spor malzemelerini genel olarak değerlendirildiğinde fiziki olarak çoğunlukla iyi durumda (%60,1) oldukları tablodan anlaşılmaktadır.

Tablo 16: Okullarda Bulunan Spor Yardımcı Araçlarının Gerekli Görülme Durumu

Spor Yardımcı Araçları	Gereklilik Durumu			
	Evet		Hayır	
	f	%	f	%
Düdük	936	89,1	114	10,9
Müzik Aletleri	900	85,7	150	14,3
Yöresel Oyun Kıyafeti	876	83,4	274	16,6
Kronometre	864	82,3	186	17,7
Metre	804	76,6	246	23,4
Step Tahtası	792	75,4	258	24,6
Fotosel	774	73,7	276	26,3
Skorboard	654	62,3	396	37,7
Oyuncu Değiştirme Levhası	582	55,4	468	44,6
Fotofinish	256	24,4	794	75,6
Genel Ortalama ($\bar{X}$)	744	70,9	306	29,1

Tabloda araştırma kapsamında olan toplam 1050 okuldaki beden eğitimi öğretmenlerinin bu gruptaki yardımcı spor malzemelerini gerekli görme durumlarıyla ilgili bulgular yer almaktadır. Tabloya göre, 1050 okul içerisinde

öğretmenlerin eğitim için gerekli görme oranı bakımından en yüksek olan yardımcı spor aleti düdüktür (%89,1). Daha sonra müzik aletleri (%85,7), yöresel oyun kıyafetleri (%83,4) ve kronometre (%82,3) gelmektedir. En az gerekli görülen spor aleti ise, fotofinishtir (%24,4). Diğer aletler çoğunlukla öğretmenlerin üçte ikisi tarafından eğitim için gerekli görülmektedirler.

Tablo 17: Okullarda bulunan basketbol malzemesinin dağılımı

Basketbol Malzemeleri	Bulunma Durumu			
	Var		Yok	
	f	%	f	%
Basketbol Topu	990	94,3	60	5,7
Basketbol Çember Files	516	49,1	534	50,9
Basketbol Potası	456	43,4	594	56,6
Genel Ortalama ($\bar{X}$)	654	62,3	396	37,7

Tabloda okullarda bulunan basketbol malzemeleri hakkında bulgular yer almaktadır. Tabloda görüldüğü gibi okullarda en çok bulundurulanan basketbol malzemesi basketbol topudur (%94,3). Basketbol topu 1050 okul içerisinde 990 okulda bulunurken, basketbol çemberi 516 okulda bulunmakta, basketbol potası ise 456 okulda bulunmaktadır. Genel ortalamalara bakıldığında araştırma kapsamındaki okulların %62,3'ünde basketbol malzemelerinin bulunduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 18: Okullarda bulunan basketbol malzemesinin kullanılma sıklığı

Basketbol Malzemeleri	Kullanma Sıklığı					
	Çok		Orta		Az	
	f	%	f	%	f	%
Basketbol Topu	858	86,7	72	7,3	60	6
Basketbol Potası	222	43	108	23,7	126	33,3
Basketbol Çember Filesi	126	24,4	228	44,2	162	31,4
Genel Ortalama ($\bar{X}$)	402	61,5	136	20,8	116	17,7

Tabloda okullarda bulunan basketbol malzemesinin kullanılma sıklığı hakkında bulgular yer almaktadır. Tabloda görüldüğü gibi toplam 990 okulda bulunan basketbol topu 858 okulda sık kullanılmaktadır. Basketbol topunun ise 222 okulda sık kullanıldığı görülmektedir. Basketbol çember filesi ise 126 okulda sık kullanılırken, 162 okulda az kullanılmaktadır. Basketbol malzemeleri genel olarak değerlendirilirse, 1050 okul içerisinde ortalama 402 okulda (%61,5) çok kullanıldığı, 136 okulda (%20,8) orta derecede kullanıldığı ve 116 okulda ise (%17,7) az kullanıldığı anlaşılmaktadır.

Tablo 19: Okullarda Bulunan Basketbol Malzemesinin Fiziki Durumları

Basketbol Malzemeleri	Fiziki Durumu					
	İyi		Orta		Kötü	
	f	%	f	%	f	%
Basketbol Çember Filesi	468	90,7	12	2,3	36	7
Basketbol Topu	294	29,7	240	24,2	456	67,9
Basketbol Potası	255	55,9	129	28,3	72	15,8
Genel Ortalama ($\bar{X}$)	339	51,8	127	19,4	188	28,8

Tabloda okullarda bulunan basketbol malzemelerinin fiziki durumlarına ilişkin bulgular yer almaktadır. Tabloda görüldüğü gibi bulundurulma oranı ve kullanılma sıklığı en yüksek olan basketbol topunun çoğunun fiziki durumu kötüdür (%67,9). Bunu çok kullanılmasıyla açıklamak mümkündür. Bu grupta bulunan diğer iki basketbol malzemesinin fiziki durumları ise genellikle iyi durumdadır. Bulundurulma sıklığı ve kullanma sıklığı oldukça yüksek olan basketbol malzemelerinin fiziki durumlarının da çoğunlukla iyi olduğu (%51,8) tablodan anlaşılmaktadır.

Tablo 20: Okullarda Bulunan Basketbol Malzemelerinin Gereklilik Durumu

Basketbol Malzemeleri	Gereklilik Durumu			
	Evet		Hayır	
	f	%	f	%
Basketbol Potası	828	78,9	222	21,1
Basketbol Topu	480	45,7	570	54,3
Basketbol Çember Files	320	30,5	730	69,5
Genel Ortalama ($\bar{X}$)	542	51,6	508	48,4

Tabloda okullarda bulunan basketbol malzemelerinin öğretmenler tarafından gerekli görülme durumuna ilişkin bulgular yer almaktadır. Tabloya göre bu gruptaki malzemeler arasında öğretmenler tarafından en fazla gerekli görülen spor malzemesi basketbol potasıdır (%78,9). Daha sonra basketbol topu (%45,7) ve basketbol çember filesi (%30,5) gelmektedir. Güncel sporlar arasında futboldan sonra ikinci sırada gösterilebilecek olan basketbol hakkında öğretmenlerin düşüncelerinin bu şekilde ortaya çıkması normal olarak düşünülebilir.

Tablo 21: Okullarda Bulunan Futbol Malzemeleri Hakkında Bulgular

Futbol Malzemeleri	Bulunma Durumu			
	Var		Yok	
	f	%	f	%
Futbol Topu	966	92	84	8
Futbol Kaleci Eldiveni	540	51,4	510	48,6
Futbolcu Tekmeliği	444	42,3	606	47,7
Futbolcu Tozluğu	444	42,3	606	47,7
Futbol Minyatür Kalesi	372	35,4	678	64,6
Futbol Kale Filesi	366	34,9	684	65,1
Futbolcu Kramponu	300	28,6	750	71,4
Hakem El Bayrağı	186	17,7	864	82,3
Futbol Korner Direği	186	17,7	864	82,3
Genel Ortalama ($\bar{X}$)	423	40,3	627	59,7

Tabloda okullarda bulunan futbol malzemeleri hakkında bulgular yer almaktadır.

Tabloda görüldüğü gibi futbolla ilgili olan toplam dokuz farklı spor malzemesinin okullardaki bulundurulma durumu çok yüksek değildir. En fazla okulda bulundurulan futbol malzemesi futbol topudur (%92). Daha sonra futbol kaleci eldiveni (%51,4), futbolcu tekmeliği (%42,) ve futbolcu tozluğu (%42,3) gelmektedir. Bu malzemeler yaklaşık olarak okulların yarısında bulunmaktadır. Bunlardan başka futbol kale filesi, minyatür kalesi ve futbolcu kramponu araştırma kapsamındaki bütün okulların ancak üçte birinde bulunmaktadır. Korner direği ve hakem el bayrağı ise, 186 okulda bulunmaktadır. Futbol ile ilgili spor malzemeleri genel olarak değerlendirildiğinde, araştırma kapsamında yer alan okulların %40,3'ünde bulundurulduğu anlaşılmaktadır ki, bu değ er futbol için oldukça düş üktür. Ancak bunun sebebinin futbol için gerekli olan yardımcı araçların birçoğunun bulunmamasının, futbolu oynamak için bir engel teşkil etmemesi olduğu söylenebilir. Buna rağmen eğitim kurumu olarak okullarda bu derecede düşük değ erlerde bulundurulması düş ündürücüdür.

Tablo 22: Okullarda Bulunan Futbol Malzemelerinin Kullanılma Durumları

Futbol Malzemeleri	Kullanılma Sıklığı					
	Çok		Orta		Az	
	f	%	f	%	f	%
Futbol Topu	894	92,5	48	4,9	24	2,6
Futbol Kaleci Eldiveni	372	68,9	138	25,6	30	5,5
Futbolcu Kramponu	246	82,0	42	14,0	12	4,0
Futbol Minyatür Kalesi	210	56,5	90	24,2	72	19,3
Futbol Kale Fılesı	192	52,5	126	34,4	48	13,1
Futbolcu Tozluğu	96	21,6	114	25,7	234	52,7
Futbolcu Tekmeliği	90	20,1	104	23,4	252	56,5
Hakem El Bayrağı	48	25,8	18	9,7	120	64,5
Futbol Korner Direği	30	16,1	42	22,6	114	61,3
Genel Ortalama ($\bar{X}$)	242	57,2	80	18,9	101	23,9

Tabloda okullarda bulunan futbol malzemelerinin kullanılma sıklığı ile ilgili bulgular yer almaktadır. Tabloda görüldüğü gibi kullanılma sıklığı en yüksek olan futbol malzemesi futbol topudur. Futbolcu kramponu ise kullanılma sıklığı en yüksek olan diğer futbol malzemesidir. Futbol kale fılesı ve minyatür kalesi de bulunduğu okulların yarısından fazlasında sıklıkla kullanılmaktadır. Korner direği, futbolcu tekmeliği, futbolcu tozluğu ve hakem el bayrağı bulunduğu okulların yaklaşık üçte ikisinde az kullanılmaktadır. Futbol malzemelerinin kullanma sıklığının çoğunlukla orta ve çok derecesinde çıkması, günümüz koşullarında normal olarak karşılanabilir.

Tablo 23: Okullarda Bulunan Futbol Malzemelerinin Fiziki Durumları

Futbol Malzemeleri	Fiziki Durumu					
	İyi		Orta		Kötü	
	f	%	f	%	f	%
Futbol Topu	378	39,1	492	50,9	96	10
Futbol Minyatür Kalesi	246	66,1	78	20,9	48	13
Futbol Kaleci Eldiveni	228	42,2	138	25,6	174	32,2
Futbolcu Tozluğu	228	51,4	156	35,1	60	13,5
Futbolcu Tekmeliği	198	44,6	144	32,4	102	23
Futbol Korner Direği	168	90,3	12	6,5	6	3,2
Hakem El Bayrağı	138	74,2	36	19,4	12	6,4
Futbol Kale Filesi	114	31,1	168	45,9	84	23
Futbolcu Kramponu	84	28	102	34	114	38
Genel Ortalama ($\bar{X}$)	173	40,9	147	34,8	103	24,3

Tabloda okullarda bulunan futbol malzemelerinin fiziki durumları hakkında bulgular yer almaktadır. Tabloya göre bulunduğu okullarda fiziki durumu en iyi olan futbol malzemesi korner direği ve hakem el bayrağıdır. Minyatür kale, futbolcu tozluğu ve futbolcu tekmeliği de iyi durumda olan futbol malzemeleri arasındadır. Futbol kale filesi, futbol topu ve futbolcu kramponunun fiziki olarak orta derecede iyi olduğu görölmektedir. OldukĐa sık kullanılan futbol malzemelerinin tabloda da göröldüğü gibi, çoğunlukla fiziki durum olarak orta derecede ve iyi durumda olmaları aslında beklenmeyen bir bulgudur. Çünkü çok kullanıldığı için bu tür malzemelerin daha kötü durumda olmaları doğaldır.

Tablo 24: Okullarda Bulunan Futbol Malzemelerinin Gereklilik Durumu

Futbol Malzemeleri	Gereklilik Durumu			
	Evet		Hayır	
	f	%	f	%
Futbol Topu	948	90,1	102	9,9
Futbol Kaleci Eldiveni	870	82,9	180	17,1
Futbolcu Tekmeliği	852	81,1	198	18,9
Futbol Kale Filesi	840	80,0	210	20,0
Futbolcu Tozluğu	840	80,0	210	20,0
Futbolcu Kramponu	840	80,0	210	20,0
Futbol Minyatür Kalesi	804	76,6	246	24,4
Futbol Korner Direği	714	68,0	336	32,0
Hakem El Bayrağı	690	65,7	360	34,3
Genel Ortalama ($\bar{X}$)	822	78,3	228	21,7

Tabloda okullarda bulunan futbol malzemelerinin araştırmaya katılan öğretmenler tarafından gerekli görölme durumuna ilişkin bulgular yer almaktadır. Tabloda göröldüğu gibi futbol malzemeleri arasında öğretmenler tarafından eğitim için en fazla gerekli görölünen futbol topudur. Daha sonra futbol kaleci eldiveni ve futbolcu tekmeliği gelmektedir. Futbol kale filesi futbolcu kramponu ve futbolcu tozluğu da yüksek derecede gerekli görölünen futbol malzemeleri arasındadır. Genel olarak bakıldığı zaman bütün futbol malzemelerinin yüksek oranda gerekli göröldüğu anlaşılmaktadır. Ancak bunların içinde en az gerekli görölünen futbol malzemesi hakem el bayrağı ve futbol korner direğidir.

Tablo 25: Okullarda Bulunan Voleybol Malzemeleri Hakkında Bulgular

Voleybol Malzemeleri	Bulunma Durumu			
	Var		Yok	
	f	%	f	%
Voleybol Topu	966	92,0	84	08,0
Voleybol Filesı	900	85,7	150	14,3
Voleybol Direği	432	41,1	93	58,9
Voleybol Oyuncu Dizliği	306	29,1	744	70,9
Genel Ortalama ($\bar{X}$)	651	62	399	38

Tabloda okullarda bulunan voleybol malzemeleri hakkında bulgular yer almaktadır. Tabloda görölüğü gibi voleybol malzemeleri arasında en fazla okulda bulunan voleybol topudur (%92). Voleybol topunun hemen hemen bütün okullarda bulunduğu görölürken, voleybol filesi de 900 okulda bulunmaktadır. Voleybol direği ve voleybol oyuncu dizliği ise araştırma kapsamındaki okulların yaklaşık üçte birinde bulunmaktadır. Voleybol ile ilgili spor malzemelerinin okullarda bulunma durumları genel olarak değeriendirildiğinde, okulların %62'sinde bulunduğu, %38'inde ise bulunmadığı tabloda görölmemtedir.

Tablo 26: Okullarda Bulunan Voleybol Malzemelerinin Kullanılma Sıklıkları

Voleybol Malzemeleri	Kullanma Sıklığı					
	Çok		Orta		Az	
	f	%	f	%	f	%
Voleybol Topu	510	52,8	72	7,5	384	39,7
Voleybol Filesı	444	49,3	216	24	240	26,7
Voleybol Direği	267	61,8	102	23,6	63	14,6
Voleybol Oyuncu Dizliği	30	9,8	54	17,6	222	72,6
Genel Ortalama ($\bar{X}$)	313	48,1	111	17	227	34,9

Tabloda okullarda bulunan voleybol malzemelerinin kullanılma sıklığı hakkında bulgular yer almaktadır. Tabloda görüldüğü gibi araştırma kapsamındaki okulların büyük bölümünde bulunan voleybol topu (%52,8) ve filesinin (%49,3) kullanılma sıklığı da oldukça yüksektir. Voleybol direği ise bulunduğu okulların üçte ikisinde sıklıkla kullanılırken, voleybol oyuncu dizliğı bulunduğu okullar içerisinde ancak %10 oranında sıklıkla kullanılmaktadır. Voleybol oyuncu dizliğinin bulunduğu okulların %70'inde az kullanıldığı görülmektedir. Voleybol ile ilgili spor malzemelerinin bulunduğu okullarda kullanılma sıklığıyla ilgili bulgulardan anlaşıldığı üzere, okulların yaklaşık yarısında (%48,1) çok derecede kullanılmakta, %17'sinde orta derecede kullanılmakta ve %34,9'unda ise, az derecede kullanılmaktadır.

Tablo 27: Okullarda Bulunan Voleybol Malzemelerinin Fiziki Durumları

Voleybol Malzemeleri	Fiziki Durumu					
	İyi		Orta		Kötü	
	f	%	f	%	f	%
Voleybol Direğı	366	84,7	45	10,4	21	4,9
Voleybol Oyuncu Dizliğı	288	94,1	00	00	18	5,9
Voleybol Topu	198	20,5	576	59,6	192	19,9
Voleybol Filesı	168	18,7	222	24,7	510	56,6
Genel Ortalama ($\bar{X}$)	255	39,2	210	32,3	186	28,5

Tabloda araştırma kapsamındaki toplam 1050 okulda bulunan voleybol malzemelerinin fiziki durumları hakkında bulgular yer almaktadır. Tabloda görüldüğü gibi voleybol topu (%84,7) ve voleybol oyuncu dizliğinin (%94,1) fiziki durumu iyidir. Voleybol topu (%59,6) orta derecede iyi durumda iken, voleybol filesi kötü durumdadır (%56,6).

Tablo 28: Okullarda Bulunan Voleybol Malzemelerinin Gerekli Görülme Durumları

Voleybol Malzemeleri	Gereklilik Durumu			
	Evet		Hayır	
	f	%	f	%
Voleybol Topu	990	94,3	60	5,7
Voleybol Filesı	942	89,7	108	10,3
Voleybol Oyuncu Dizliği	876	83,4	174	16,6
Voleybol Direği	467	44,5	583	55,5
Genel Ortalama ($\bar{X}$)	819	78	231	22

Tabloda okullarda bulunan voleybol malzemelerinin araştırmaya katılan öğretmenler tarafından gerekli görülme durumuna ilişkin bulgular yer almaktadır. Tabloda görüldüğü gibi toplam 1050 öğretmenin 990 tanesi voleybol topunun eğitim için okullarda bulunması gerektiğini düşünmektedir. Voleybol filesinin de 942 öğretmen tarafından gerekli görüldüğü bu gruptaki spor malzemeleri arasında en az gerekli görülen spor malzemesi 467 öğretmen ile voleybol direğidir. Voleybol oyuncu dizliği ise 876 öğretmen tarafından gerekli görülmektedir.

Tablo 29: Okullarda Bulunan Jimnastik Malzemeleri Hakkında Bulgular

Jimnastik Malzemeleri	Bulunma Durumu			
	Var		Yok	
	f	%	f	%
Jimnastik Atlama Kasası	384	36,6	666	63,4
Jimnastik Minderi	330	31,4	720	68,6
Jimnastik Denge Aleti	162	15,4	888	84,6
Jimnastik Atlama Beygiri	96	9,1	954	90,9
Jimnastik Halkası	144	13,7	906	86,3
Jimnastik Lobutu	96	9,1	954	90,9
Jimnastik Kurdelesı	90	8,6	960	91,4
Genel Ortalama ($\bar{X}$)	186	17,1	864	82,9

Tabloda okullarda bulunan jimnastik malzemeleri hakkında bulular yer almaktadır. Tabloda görüldüğü gibi bu gruptaki spor malzemeleri arasında okullarda en çok bulundurulanan spor malzemesi 384 okulda bulunan jimnastik atlama kasasıdır. Daha sonra 330 ile jimnastik minderi en çok okulda bulunan jimnastik malzemesidir. Çoğunluğunun araştırma kapsamındaki okullarda bulunmadığı görülen jimnastik malzemeleri arasında, en az okulda bulunan jimnastik malzemesi ise jimnastik kurdelesidir (90 okul). Jimnastik atlama beygiri (96 okul) ve jimnastik lobutu (96) da az bulunan jimnastik malzemeleri arasındadır. Jimnastik malzemelerinin okullarda bulunma durumlarına genel olarak bakıldığında ortalama olarak %17,1’inde bulunduğu, geriye kalan %82,9’unda ise, bulunmadığı görülmektedir.

Tablo 30: Okullarda Bulunan Jimnastik Malzemelerinin Kullanılma Sıklıkları Hakkında Bulgular

Jimnastik Malzemeleri	Kullanılma Sıklığı					
	Çok		Orta		Az	
	f	%	f	%	f	%
Jimnastik Atlama Kasası	162	42,2	72	18,8	150	39
Jimnastik Denge Aleti	54	33,3	12	7,4	96	59,3
Jimnastik Minderi	42	12,7	105	31,8	183	55,5
Jimnastik Halkası	36	25	18	12,5	90	62,5
Jimnastik Atlama Beygiri	36	37,6	30	31,2	30	31,2
Jimnastik Lobutu	30	31,2	9	10	57	58,8
Jimnastik Kurdelesi	6	6,7	6	6,7	78	86,6
Genel Ortalama ($\bar{X}$)	52	27,9	36	19,4	98	52,7

Tabloda araştırma kapsamındaki okullarda bulunan jimnastik malzemelerinin kullanılma sıklıkları hakkında bulgular yer almaktadır. Tabloya göre bulunduğu okullarda en fazla kullanılan jimnastik malzemesi, jimnastik

atlama kasasıdır. Jimnastik minderi, jimnastik denge aleti, jimnastik halkası, jimnastik kurdelesi ve jimnastik lobutunun bulunduğu okullarda az kullanıldığı, jimnastik atlama beygirinin ise orta derecede kullanıldığı tablodan anlaşılmaktadır. Genel olarak okulların yaklaşık beşte birinde bulunan jimnastik malzemelerinin kullanılma sıklıklarının da oldukça az olduğu tablodan anlaşılmaktadır.

Tablo 31: Okullarda Bulunan Jimnastik Malzemeleri Hakkında Bulgular

Jimnastik Malzemeleri	Fiziksel Durumu					
	İyi		Orta		Kötü	
	f	%	f	%	f	%
Jimnastik Atlama Kasası	294	76,6	18	4,7	72	18,7
Jimnastik Minderi	264	80	42	12,7	24	7,3
Jimnastik Denge Aleti	132	81,5	24	14,8	6	3,7
Jimnastik Halkası	120	83,3	00	00	24	16,7
Jimnastik Atlama Beygiri	66	68,8	6	6,2	24	25
Jimnastik Lobutu	60	65,6	24	25	12	9,4
Jimnastik kurdelesi	54	60	12	13,3	24	26,7
Genel Ortalama ($\bar{X}$)	141	75,8	18	9,7	27	14,5

Tabloda araştırma kapsamında yer alan okullarda bulunan jimnastik malzemelerinin fiziki durumları hakkında bulgular yer almaktadır. Tabloda görüldüğü gibi jimnastik malzemelerinin bulunduğu okullarda genelde fiziki olarak iyi durumda oldukları gözlenmektedir. Bu gruptaki malzemeler arasında fiziki durumları bakımından iyi durumda olanların başında jimnastik atlama kasası gelmektedir. Jimnastik denge aleti ise bulunduğu okullarda fiziki durumu en fazla iyi durumda olan jimnastik malzemesidir. Kullanma sıklığı bakımından oldukça düşük bulgulara ulaşılan jimnastik malzemelerinin fiziki durumları ile

ilgili bulgulara bakıldığı zaman, kullanılma sıklığına bağlı olarak yüksek değerlerin ortaya çıktığı anlaşılmaktadır. Bir başka deyişle az kullanılan jimnastik malzemelerinin fiziki durumları oldukça iyi durumdadır.

Tablo 32: Okullarda Bulunan Jimnastik Malzemelerinin Gerekli Görülme Durumları Hakkında Bulgular

Jimnastik Malzemeleri	Gereklilik Durumu			
	Evet		Hayır	
	f	%	f	%
Jimnastik Atlama Kasası	858	81,7	192	18,3
Jimnastik Atlama Beygiri	678	64,6	372	35,4
Jimnastik Kurdelesi	624	59,4	426	40,6
Jimnastik Denge Aleti	612	58,3	438	41,7
Jimnastik Halkası	564	53,7	486	46,7
Jimnastik Minderi	483	46	567	54
Jimnastik Lobutu	351	33,4	699	66,6
Genel Ortalama ($\bar{X}$)	596	56,8	454	43,2

Tabloda okullarda bulunan jimnastik malzemelerinin araştırmaya katılan öğretmenler tarafından gerekli görülme durumuna ilişkin bulgular yer almaktadır. Tabloda görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğretmenler çoğunlukla, bu grupta bulunan jimnastik malzemelerinin okullarda eğitim için gerekli olduğunu düşünmektedirler. Bunların içinde en fazla gerekli görülen jimnastik malzemesi jimnastik atlama kasasıdır. Jimnastik atlama beygiri, jimnastik kurdelesi ve jimnastik denge aleti de araştırmaya katılan öğretmenlerin yarıdan fazlası tarafından gerekli görülmektedir. En az gerekli görülen jimnastik malzemesi ise, jimnastik lobutudur. Jimnastik minder de, jimnastik lobutu gibi diğer jimnastik malzemelerine oranla daha az gerekli görülen jimnastik malzemeleri arasındadır.

Tablo 33: Okullarda Bulunan Aletli Jimnastik Araçları Hakkında Bulgular

Aletli Jimnastik Malzemeleri	Bulunma Durumu			
	Var		Yok	
	f	%	f	%
Çember	264	25,1	786	74,9
Puf Minder	162	15,4	888	84,6
Barfiks	162	15,4	888	84,6
Gösteri Topu	120	11,4	930	88,6
Alçak Bar	108	10,3	942	89,7
Yüksek Bar	78	7,4	972	92,6
Asimetrik Paralel	72	6,9	978	93,1
Tramplen	72	6,9	978	93,1
Trambolin	66	6,3	984	93,7
Kulplu Beygir	60	5,7	990	94,3
Kız Paraleli	48	4,6	1002	95,4
Genel Ortalama ($\bar{X}$)	110	10,5	940	89,5

Tabloda okullarda bulunan aletli jimnastik malzemeleri hakkında bulgular yer almaktadır. Tabloda görüldüğü gibi ilgili spor malzemeleri arasında araştırma kapsamındaki toplam 1050 okul içerisinde en fazla bulunan çemberdir (264 okulda). Çemberden sonra en fazla okulda bulunan araçlar ise sırasıyla barfiks (162 okul), puf minder (162 okul), gösteri topu (120 okul) ve alçak bardır (108 okul). En az bulunan malzeme ise kız paraleli (48 okul) ve kulplu beygirdir (60 okul). İlgili spor malzemelerinin okullarda bulunma durumlarına genel olarak bakıldığında zaman okulların büyük bölümünde bulunmadıkları (%89,5) görülmektedir.

Tablo 34: Okullarda Bulunan Aletli Jimnastik Araçlarının Kullanılma Sıklıkları Hakkında Bulgular

Aletli Jimnastik Malzemeleri	Kullanılma Sıklığı					
	Çok		Orta		Az	
	f	%	f	%	f	%
Çember	156	59,1	78	29,5	30	11,4
Barfiks	138	85,2	24	14,8	00	00
Kulplu Beygir	60	100	00	00	00	00
Yüksek Bar	48	61,5	24	30,8	6	7,7
Tramplen	48	66,7	24	33,3	00	00
Asimetrik Paralel	36	50	30	41,7	6	8,3
Alçak Bar	36	33,3	24	22,2	48	44,6
Kız Paraleli	36	75	6	12,5	6	12,5
Trambolin	24	36,4	12	18,2	30	45,4
Puf Minder	18	11,1	54	33,3	90	55,6
Gösteri Topu	18	15	12	10	90	75
Genel Ortalama ($\bar{X}$)	56	50,9	26	23,6	28	25,5

Tabloda okullarda bulunan aletli jimnastik araçlarının kullanılma sıklıkları hakkında bulgular yer almaktadır. Araştırma kapsamındaki okulların büyük bölümünde bulunmayan bu gruptaki spor malzemelerinin kullanılma sıklıkları da çok yüksek değildir. Bulundukları okullarda en çok kullanılan malzemelerin başında kulplu beygir gelirken diğer ikisi çember ve barfiksdir. Kız paraleli, asimetrik paralel, tramplen ve yüksek bar her ne kadar çok fazla okulda bulunmasa da, bulundukları okulların yarıdan fazlasında sıklıkla kullanılmaktadır. Trambolin, puf minder, alçak bar ve gösteri topu ise hem çok az okulda bulunmakta, hem de bulunduğu okulların yarıdan fazlasında az kullanılmaktadır. Bulundurulma durumu oldukça düşük olan aletli jimnastik malzemelerinin, bulunduğu okullarda kullanılma sıklığı ise oldukça yüksektir. Okulların

%50,9’unda çok kullanılan aletli jimnastik malzemeleri, okulların %23,6’sında ise, orta derecede kullanılmaktadır. Geriye kalan %25,5’inde ise, az kullanılmaktadır.

Tablo 35: Okullarda Bulunan Aletli Jimnastik Araçları Hakkında Bulgular

Aletli Jimnastik Malzemeleri	Fiziki Durumu					
	İyi		Orta		Kötü	
	f	%	f	%	f	%
Çember	204	77,3	30	11,4	30	11,3
Barfiks	150	92,6	12	7,4	0	00
Puf Minder	132	81,5	24	14,8	6	3,7
Gösteri Topu	120	100	00	00	00	00
Tramplen	66	91,7	6	8,3	00	00
Alçak Bar	66	61,1	12	11,1	30	27,8
Yüksek Bar	60	76,9	18	23,1	0	00
Kulplu Beygir	60	100	00	00	00	00
Asimetrik Paralel	54	75	12	16,7	6	8,3
Trambolin	54	81,8	6	9,1	6	9,1
Kız Paraleli	48	100	00	00	00	00
Genel Ortalama ($\bar{X}$)	92	83,6	11	10	7	6,4

Tabloda okullarda bulunan aletli jimnastik malzemelerinin fiziki durumları hakkında bulgular yer almaktadır. Tabloda görüldüğü gibi kullanılma durumlarına da bağlı olarak ilgili gruptaki yaklaşık bütün malzemelerin fiziki durumlarının oldukça iyi durumda oldukları anlaşılmaktadır. Özellikle gösteri topu, kulplu beygir ve kız paralelinin iyi durumda oldukları tabloda bulunan verilerden anlaşılırken, geriye kalan malzemelerin de çoğunlukla iyi durumda oldukları görülmektedir. Bu gruptaki spor malzemeleri genel olarak değerlendirildiğinde

ise, okulların %83,6'sında iyi durumda, %10'unda orta durumda ve %6,4'ünde ise, kötü durumda oldukları anlaşılmaktadır.

Tablo 36: Okullarda Bulunan Aletli Jimnastik Araçlarının Gerekli Görülme Durumları Hakkında Bulgular

Aletli Jimnastik Malzemeleri	Gereklilik Durumu			
	Evet		Hayır	
	f	%	f	%
Barfiks	858	81,7	192	18,3
Puf Minder	810	77,1	240	22,9
Trambolin	762	72,6	288	27,3
Çember	744	70,9	306	29,1
Asimetrik Paralel	720	68,6	330	31,4
Tramplen	708	67,4	342	32,6
Alçak Bar	678	64,6	372	35,4
Gösteri Topu	648	61,7	402	38,3
Yüksek Bar	624	59,4	426	40,6
Kulplu Beygir	612	58,3	438	41,7
Kız Paraleli	552	52,6	468	47,4
Genel Ortalama ($\bar{X}$)	701	66,8	349	33,2

Tabloda okullarda bulunan aletli jimnastik malzemelerinin araştırmaya katılan öğretmenler tarafından eğitim için gerekli görülme durumuna ilişkin bulgular yer almaktadır. Tabloya göre ilgili malzemeler arasından öğretmenler tarafından eğitim için en çok gerekli oldukları düşünülen, barfiks ve puf minderdir. Bu iki malzeme öğretmenlerin yaklaşık %80'i tarafından eğitim için gerekli olarak görülürken, ilgili gruptaki diğer malzemelerin hemen hepsinde öğretmenlerin yarısından fazlası eğitim için gereklidir şeklinde görüş bildirmişlerdir.

Tablo 37: Okullarda Bulunan Masa Tenisi Malzemeleri Hakkında Bulgular

Masa Tenisi Malzemeleri	Bulunma Durumu			
	Var		Yok	
	f	%	f	%
Masa Tenisi Raketi	870	82,9	180	17,1
Masa Tenisi Topu	852	81,1	198	18,9
Masa Tenisi Filesı	846	80,6	204	19,4
Masa Tenisi Masası	840	80	210	20
Genel Ortalama ($\bar{X}$)	852	81,1	198	18,9

Tabloda okullarda bulunan masa tenisi malzemeleri ile ilgili bulgular yer almaktadır. Tabloda görüldüğü gibi 1050 okulda yapılan araştırmada ortalama olarak okulların %80'inde masa tenisi ile ilgili malzemeler bulunmaktadır. En fazla bulunan masa tenisi malzemesi ise masa tenisi raketidir (%82,9). Daha sonra sırasıyla masa tenisi topu ((%81,1), masa tenisi filesi (%80,6) ve masa tenisi masası (%80) gelmektedir. Genel olarak bakıldığında ise, masa tenisi malzemelerinin okulların %81,1'inde bulunduğu, %18,9'unda ise bulunmadığı tablodan anlaşılmaktadır.

Tablo 38: Okullarda Bulunan Masa Tenisi Malzemelerinin Kullanılma Sıklığı Hakkında Bulgular

Masa Tenisi Malzemeleri	Kullanma Sıklığı					
	Çok		Orta		Az	
	f	%	f	%	f	%
Masa Tenisi Masası	756	90	78	9,3	6	0,7
Masa Tenisi Topu	732	85,9	12	1,4	108	12,7
Masa Tenisi Filesı	690	81,6	108	12,8	48	5,6
Masa Tenisi Raketi	660	75,9	54	6,2	156	17,9
Genel Ortalama ($\bar{X}$)	709	83,2	63	7,4	80	9,4

Tabloda okullarda bulunan masa tenisi malzemelerinin kullanılma sıklığı hakkında bulgular yer almaktadır. Tabloda görüldüğü gibi araştırma kapsamındaki okulların yaklaşık olarak %80'inde bulunan masa tenisi malzemeleri, bulundukları okulların da yaklaşık olarak %85'inde sıklıkla kullanılmaktadır. Okulların çoğunda bulundurulmuş masa tenisi malzemelerinin kullanıma sıklığı da, oldukça yüksektir. Tabloda görüldüğü gibi genel ortalamalara bakıldığında zaman, masa tenisi malzemelerinin okulların %83,2'sinde çok kullanıldığı, %7,4'ünde orta kullanıldığı ve %9,4'ünde ise az kullanıldığı anlaşılmaktadır.

Tablo 39: Okullarda Bulunan Masa Tenisi Malzemelerinin Fiziki Durumları Hakkında Bulgular

Masa Tenisi Malzemeleri	Fiziki Durumu					
	İyi		Orta		Kötü	
	f	%	f	%	f	%
Masa Tenisi Filesini	654	77,3	102	12,1	90	10,6
Masa Tenisi Raketi	594	68,3	120	13,8	156	17,9
Masa Tenisi Topu	486	57	192	22,5	174	20,5
Masa Tenisi Masası	480	57,1	246	29,3	114	13,6
Genel Ortalama ($\bar{X}$)	553	64,9	165	19,4	134	15,7

Tabloda okullarda bulunan masa tenisi malzemelerinin fiziki durumları hakkında bulgular yer almaktadır. Tabloda görüldüğü gibi bu gruptaki spor malzemeleri arasında fiziki olarak en iyi durumda olan masa tenisi filesidir. Daha sonra sırasıyla masa tenisi raketi, masa tenisi topu ve masa tenisi masası gelmektedir. İlgili gruptaki spor malzemelerinin genelde iyi durumda oldukları tablodan anlaşılmaktadır. Bulundurulma durumu ve kullanılma sıklığı bakımından oldukça yüksek değerlerin ortaya çıktığı masa tenisi malzemelerinin fiziki

durumlarının da iyi olduğu tabloda genel ortalamalara bakıldığında anlaşılmaktadır.

Tablo 40: Okullarda Bulunan Masa Tenisi Malzemelerinin Gereklik Durumları Hakkında Bulgular

Masa Tenisi Malzemeleri	Gereklik Durumu			
	Evet		Hayır	
	f	%	f	%
Masa Tenisi Raketi	942	89,7	108	10,3
Masa Tenisi Masası	924	88	126	12
Masa Tenisi Topu	924	88	126	12
Masa Tenisi Filesı	912	86,9	138	13,1
Genel Ortalama ($\bar{X}$)	925	88,1	125	11,9

Tabloda okullarda bulunan masa tenisi malzemelerinin öğretmenler tarafından gerekli görülme durumuna ilişkin bulgular yer almaktadır. Tabloda görüldüğü gibi toplam 1050 öğretmenin görüş bildirdiği konuda, yaklaşık %90 civarında öğretmenin, masa tenisi ile ilgili spor malzemelerinin okullarda eğitim için gerekli olduğunu düşündükleri anlaşılmaktadır.

Tablo 41: Okullarda Bulunan Atletizm Malzemeleri Hakkında Bulgular

Atletizm Malzemeleri	Bulunma Durumu			
	Var		Yok	
	f	%	f	%
Basma Tahtası	732	69,7	318	30,3
Gülle	450	42,9	600	57,1
Uzun Atlama Havuzu	342	32,6	708	67,4
Disk	270	25,7	780	74,3
Düşme Minderi	204	19,4	846	80,6
Bayrak Çubuğu	192	18,3	858	81,7
Atletizm Çıkış Tahtası	144	13,7	906	86,3
Halter	138	13,1	912	86,9
Cirit	126	12	924	88
Çivili Spor Ayakkabı	102	9,7	948	90,3
Çekiç	96	9,1	954	90,9
Sırık	54	5,1	996	94,9
Yüksek Atlama Seti	54	5,1	996	94,9
U Kafesi ve Kafes Ağı	54	5,1	996	94,9
Start Tabancası	48	4,6	1002	95,4
Direk Çıtası	36	3,4	1014	96,6
Kafes Panelleri	30	2,9	1020	97,1
Durma Tahtası	30	2,9	1020	97,1
Genel Ortalama ($\bar{X}$)	172	6,9	878	93,1

Tabloda okullarda bulunan atletizm malzemeleri hakkında bulgular yer almaktadır. Tabloda görüldüğü gibi atletizmle ilgili toplam 18 ayrı malzemenin geneli, araştırma kapsamındaki okulların yarısından fazlasında bulunmamaktadır. İlgili gruptaki spor malzemeleri arasında en fazla okulda bulunan basma tahtasıdır (732 okul). Gülle (450 okul) ve uzun atlama havuzu da (342) diğerlerine göre daha fazla okulda bulunmaktadır. İlgili grupta en az okulda bulunan iki spor malzemesi ise durma tahtası (30 okul) ve kafes panelleridir (30 okul). Bu

gruptaki diğer spor malzemelerinin okulların toplamı içerisinde bulunma oranı %7 civarındadır.

Tablo 42: Okullarda Bulunan Atletizm Malzemelerinin Kullanılma Sıklıkları Hakkında Bulgular

Atletizm Malzemeleri	Kullanılma Sıklığı					
	Çok		Orta		Az	
	f	%	f	%	f	%
Uzun Atlama Havuzu	282	82,5	36	10,5	24	7
Halter	114	82,6	18	13	6	4,4
Disk	102	37,8	36	13,3	132	48,9
Gülle	96	21,3	88	19,5	306	68
Çivili Spor Ayakkabı	90	88,2	6	5,9	6	5,9
Bayrak Çubuğu	84	43,8	48	25	60	31,2
Basma Tahtası	78	10,7	234	31,9	420	57,4
Cirit	72	57,1	46	36,5	8	6,4
Düşme Minderi	66	32,4	30	14,7	108	52,9
Atletizm Çıkış Tahtası	12	8,3	42	29,2	90	62,5
Start Tabancası	12	25	12	25	24	50
Çekiç	12	12,5	48	50	36	37,5
Sırık	12	22,2	6	11,1	36	66,7
Yüksek Atlama Seti	6	11,1	0	00	48	88,9
U Kafesi ve Kafes Ağı	0	00	0	00	54	100
Kafes Panelleri	0	00	0	00	30	100
Durma Tahtası	0	00	0	00	30	100
Direk Çıtası	0	00	0	00	36	100
Genel Ortalama ($\bar{X}$)	57	33,1	35	20,3	80	46,5

Tabloda okullarda bulunan atletizm malzemelerinin kullanılma sıklıkları hakkında bulgular yer almaktadır. Tabloda yer alan sonuçlara göre ilgili grupta bulunan spor malzemeleri arasında bulundukları okullarda en yüksek oranda

kullanılanlar uzun atlama havuzu, çivili spor ayakkabı, halter ve cirittir. En az kullanılanlar ise U kafesi, kafes panelleri, durma tahtası, direk çıtası ve yüksek atlama setidir. İlgili gruptaki diğer spor malzemeleri de genelde bulundukları okulda az kullanılmaktadırlar.

Tablo 43: Okullarda Bulunan Atletizm Malzemelerinin Fiziki Durumları Hakkında Bulgular

Atletizm Malzemeleri	Fiziki Durumu					
	İyi		Orta		Kötü	
	f	%	f	%	f	%
Basma Tahtası	534	72,9	138	18,9	60	8,2
Gülle	366	81,3	54	12	30	6,7
Disk	198	73,3	48	17,8	24	8,9
Düşme Minderi	162	79,4	0	00	42	20,6
Halter	132	95,7	6	4,3	0	00
Atletizm Çıkış Tahtası	126	87,5	0	00	18	12,5
Uzun Atlama Havuzu	114	33,3	18	5,3	210	61,4
Bayrak Çubuğu	96	50	66	34,4	30	15,6
Cirit	84	66,7	30	23,8	12	9,5
Çekiç	84	87,5	0	00	12	12,5
Yüksek Atlama Seti	54	100	0	00	0	00
U Kafesi ve Kafes Ağı	54	100	0	00	0	00
Sırık	48	88,9	0	00	6	11,1
Start Tabancası	42	87,5	0	00	6	12,5
Direk Çıtası	36	100	0	00	0	00
Kafes Panelleri	30	100	0	00	0	00
Durma Tahtası	30	100	0	00	0	00
Çivili Spor Ayakkabı	24	23,5	36	35,3	42	41,2
Genel Ortalama ($\bar{X}$)	123	71,5	22	12,8	27	15,7

Tabloda okullarda bulunan atletizm malzemelerinin fiziki durumları hakkında bulgular yer almaktadır. Tabloda görüldüğü gibi araştırma kapsamındaki

okulların büyük bölümünde bulunmayan ilgili gruptaki spor malzemeleri genel olarak fiziki bakımdan iyi durumdadırlar. Bunların içerisinde yalnızca çivili spor ayakkabı ve uzun atlama havuzunun kötü durumda olanlarının sayısı iyi durumda olanların sayısından fazladır. Ayrıca U kafesi, kafes panelleri ve durma tahtası bulunduğu okulların hepsinde fiziki olarak iyi durumdadırlar. Benzer şekilde bu gruptaki diğer spor malzemeleri de fiziki olarak iyi durumdadırlar.

Tablo 44: Okullarda Bulunan Atletizm Malzemelerinin Gereklilik Durumları Hakkında Bulgular

Atletizm Malzemeleri	Gereklilik Durumu			
	Evet		Hayır	
	f	%	f	%
Disk	846	80,6	204	19,4
Çekiç	840	80	210	20
Uzun Atlama Havuzu	840	80	210	20
Cirit	774	73,7	276	26,3
Düşme Minderi	768	73,1	282	26,9
Gülle	768	73,1	282	26,9
Bayrak Çubuğu	756	72	294	28
Sırık	756	72	294	28
Yüksek Atlama Seti	756	72	294	28
Halter	750	71,4	300	28,6
Start Tabancası	732	69,7	314	30,3
Direk Çıtası	684	65,1	366	34,9
U Kafesi ve Kafes Ağı	684	65,1	366	34,9
Durma Tahtası	666	63,4	384	36,6
Kafes Panelleri	642	61,1	408	38,9
Atletizm Çıkış Tahtası	516	49,1	534	50,9
Çivili Spor Ayakkabı	244	23,2	806	76,8
Basma Tahtası	60	5,7	990	94,3
Genel Ortalama ($\bar{X}$)	671	63,9	379	36,1

Tabloda okullarda bulunan atletizm malzemelerinin araştırmaya katılan öğretmenler tarafından gerekli görülme durumuna ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tabloda yer alan sonuçlara göre araştırma kapsamındaki 1050 öğretmenin atletizm malzemeleri arasında en fazla gerekli gördüğü spor malzemesi %80,6 ile diskettir. Daha sonra çekici (840 öğretmen) ve uzun atlama havuzu (840 öğretmen) gelmektedir. Bu grup içerisindeki spor malzemeleri arasında öğretmenler tarafından en az gerekli görülenler ise, atletizm çıkış tahtası (516 öğretmen), çivili spor ayakkabı (244 öğretmen) ve basma tahtasıdır (60 öğretmen). Bu spor malzemelerinin eğitim için gerekli olduğunu düşünen öğretmenlerin sayısına bakıldığında zaman, bunların da yine en az %50 oranında gerekli görüldüğü anlaşılmaktadır. Toplam 1050 öğretmenin görüş bildirdiği araştırmada, ilgili gruptaki spor malzemeleri için gerekli görülme durumu en az olan 60 öğretmenin görüşüyle basma tahtası olduğundan dolayı, öğretmenlerin atletizm malzemelerinin okullarda eğitim için gerekli olduğunu düşündükleri sonucuna varılabilir.

Tablo 45: Okullarda Bulunan Öğretim Teknolojileri ve Materyalleri Hakkında Bulgular

Öğretim Teknolojileri	Bulunma Durumu			
	Var		Yok	
	f	%	f	%
Yazıcı	1050	100	00	00
Fotokopi Makinesi	822	76,6	246	23,4
Televizyon	744	70,9	306	29,1
Yazı Tahtası	1050	100	00	00
Bilgisayar	666	63,4	384	36,6
Pano	618	58,9	432	41,1
Haritalar	606	57,7	444	42,3
Vcd-Dvd-Cd	540	51,4	510	48,6
Radyo Teyp	534	50,9	516	49,1
Tarayıcı	510	48,6	540	51,4
Tepegöz/Saydamlar	450	42,9	600	57,1
İnsan Vücut Modeli	442	42,1	608	57,9
Grafikler	438	41,1	612	58,9
Kavram Haritaları	408	38,9	642	61,1
Gerçek Nesne/ Modül	348	33,1	702	66,9
Fotoğraf Makinesi	312	29,7	738	70,3
Yap Bozlar	306	29,1	744	70,9
Bülten Tahtası	276	26,3	774	73,7
Askılı Tahta	252	24	798	76
Teksir Makinesi	246	23,4	804	76,6
Elmo	186	17,7	864	82,3
Notebook	174	16,6	876	83,4
Episkop	168	16	882	84
Flenegraf	156	14,9	894	85,1
Data Show	138	13,1	912	86,9
Elektronik Tahta	132	12,6	918	87,4
Genel Ortalama ($\bar{X}$)	445	42,4	605	57,6

Tabloda okullarda bulunan öğretim teknolojileri ve materyalleri hakkında bulgular yer almaktadır. Tabloda görüldüğü gibi toplam 26 değişik materyalle ilgili araştırmaya katılan öğretmenlere yöneltilen sorularda, öğretmenlerin verdikleri cevaplar materyale göre farklılık göstermektedir. Spor malzemeleri ile ilgili bulgularda, aynı grup içerisindeki spor malzemelerinin bulunma oranları, fiziki durumları, kullanıma sıklığı ve gerekli görülme durumları birbirleri ile benzerlik göstermekte idi. Ancak yukarıdaki tabloya bakıldığında zaman, daha önceki malzemelerde grup içerisinde görülen benzerlik burada görülmemektedir. Çünkü bu gruptaki her malzeme ayrı ayrı değerlendirilmelidir.

İlk olarak bülten tahtasına bakıldığında zaman toplam 1050 okulun 276'sında bulunduğu, 774'ünde ise bulunmadığı görülmektedir. En eski ve en çok kullanılan öğretim materyallerinden olan yazı tahtası ise araştırma kapsamındaki bütün okullarda bulunmaktadır. Askılı tahta yazı tahtasına alternatif olarak teknolojinin gelişimiyle eğitime kazandırılmış olan bir öğretim materyalidir ve çoğu zaman yazı tahtasına destek olarak kullanılmaktadır.

Radyo teyp 534 okulda bulunurken, teksir makinesi 246 okulda bulunmaktadır. Fotokopi makinesi ise 822 okulda bulunmaktadır. Yazıcı araştırma kapsamındaki bütün okullarda bulunurken, tarayıcı ise okulların yarısında bulunmaktadır. Elektronik tahtanın 132 okulda bulunduğu ve tepegöz ve saydamlarınsa 450 okulda bulunduğu tablodan anlaşılmaktadır.

Okullarda en çok bulunduran öğretim materyallerinden birisi de bilgisayardır (666 okul). Daha sonra pano (618 okul), haritalar (606 okul), vcd-

dvd-cd (540 okul), insan vücut modelleri (442 okul), grafikler (438 okul) ve kavram haritaları (408 okul) gelmektedir. En az bulundurulan öğretim materyali ise elektronik tahtadır (132 okul). Az bulundurulan öğretim materyalleri sırasıyla data show (138 okul), flenograf (156 okul), episkop (168 okul), notebook (174 okul) ve elmodur (186 okul). Diğer öğretim materyalleri ise yaklaşık olarak araştırma kapsamındaki okulların yarısında bulunmaktadır.

Tablo 46: Okullarda Bulunan Öğretim Teknolojileri ve Materyallerinin Kullanıma Sıklığı Hakkında Bulgular

Öğretim Teknolojileri	Kullanma Sıklığı					
	Çok		Orta		Az	
	f	%	f	%	f	%
Yazıcı	762	88,5	75	8,7	24	2,8
Yazı Tahtası	1050	100	0	00	0	00
Bilgisayar	1050	100	0	00	0	00
Fotokopi Makinesi	558	67,9	156	18,9	108	13,2
Pano	552	89,3	36	4,5	30	6,2
Tepegöz/Saydamlar	450	100	00	00	00	00
Radyo Teyp	462	86,5	00	00	72	13,5
Haritalar	384	63,4	174	28,7	88	7,9
Gerçek Nesne/ Modül	306	87,9	00	00	42	12,1
Televizyon	270	36,3	138	18,5	336	45,2
Kavram Haritaları	258	63,2	84	20,6	66	16,2
Grafikler	234	53,4	00	00	204	46,6
İnsan Vücut Modeli	234	55,8	104	22,1	104	22,1
Askılı Tahta	192	76,2	36	12,3	24	11,5
Vcd-Dvd-Cd	180	33,3	72	13,3	288	53,4
Bülten Tahtası	134	48,5	58	21	84	30,5
Tarayıcı	132	25,9	90	17,6	288	56,5
Data Show	120	86,9	00	00	18	13,1
Teksir Makinesi	102	41,5	18	7,3	126	51,2
Notebook	78	44,8	00	00	96	55,2
Elmo	66	35,5	48	25,8	72	38,7
Yap Bozlar	54	17,6	96	31,4	156	51
Elektronik Tahta	54	40,9	36	27,3	42	31,8
Fotoğraf Makinesi	48	15,4	24	7,7	240	76,9
Episkop	18	10,7	00	00	150	89,3
Flenograf	18	11,5	00	00	138	88,5
Genel Ortalama ($\bar{X}$)	299	67,2	48	10,8	98	22

Tabloda araştırma kapsamındaki okullarda bulunan öğretim materyallerinin kullanılma sıklığı ile ilgili bulgular yer almaktadır. Bütün okullarda bulunan yazı tahtası ve bilgisayar yine bütün okullarda sıklıkla kullanılmaktadır. Bu iki öğretim materyalinden sonra bulunduğu okullarda en sık kullanılan diğer öğretim materyalleri yazıcı (762 okul), fotokopi makinesi (558 okul), pano (552 okul), tepegöz ve saydamlar (474 okul) ve radyo teyptir (462 okul). En az kullanılanlar ise sırasıyla flenograf (18 okul), episkop (18 okul), fotoğraf makinesi (48 okul), elektronik tahta (54 okul) ve notebooktur (78 okul). Bu grupta bulunan diğer öğretim materyallerinin bulundukları okullarda kullanılma sıklıkları genelde %50'den fazladır. Bir başka deyişle diğer öğretim materyalleri bulundukları okulların en az %50'sinde sıklıkla kullanılmaktadır.

Tablo 47: Okullarda Bulunan Öğretim Teknolojileri ve Materyallerinin Fiziki Durumları Hakkında Bulgular

Öğretim Teknolojileri	Fiziki Durumu					
	İyi		Orta		Kötü	
	f	%	f	%	f	%
Yazıcı	810	94,1	30	3,5	21	2,4
Yazı Tahtası	1050	100	00	00	00	00
Televizyon	642	86,3	96	12,9	6	0,8
Pano	522	84,5	84	13,6	12	1,9
Bilgisayar	1050	74,8	00	00	00	00
Haritalar	492	81,2	42	6,9	72	11,9
Fotokopi Makinesi	486	59,1	234	28,5	102	12,4
Radyo Teyp	474	88,9	00	00	60	11,1
Vcd-Dvd-Cd	396	73,3	54	10	90	16,7
Tepegöz/Saydamlar	348	77,3	78	17,3	24	5,4
Grafikler	336	76,7	42	9,6	60	13,7
Tarayıcı	318	62,4	114	22,4	78	15,2
Gerçek Nesne/ Modül	300	86,2	00	00	48	13,8
Kavram Haritaları	288	70,6	12	2,9	108	26,5
Yap Bozlar	234	76,5	12	3,9	60	19,6
Bülten Tahtası	216	78,3	18	6,5	42	15,2
Askılı Tahta	216	85,7	30	11,9	6	2,4
İnsan Vücut Modeli	204	46,2	36	8,1	202	45,7
Fotoğraf Makinesi	186	59,6	54	17,3	72	23,1
Flenegraf	150	96,2	00	00	6	3,8
Data Show	138	100	00	00	00	00
Elmo	126	67,7	54	29	6	3,3
Episkop	120	71,4	12	7,1	36	21,5
Notebook	120	68,9	00	00	54	31,1
Elektronik Tahta	108	81,8	00	00	24	18,2
Teksir Makinesi	60	24,4	54	21,9	132	53,7
Genel Ortalama ($\bar{X}$)	348	78,2	42	9,4	55	12,4

Tabloda okullarda bulunan öğretim materyallerinin fiziki durumları hakkında bulgular yer almaktadır. Tabloda görüldüğü gibi bu grupta bulunan öğretim materyalleri bulundukları okullarda genel olarak fiziki bakımdan iyi durumdadırlar. İçlerinde en iyi durumda olan yazı tahtası ve en kötü durumda olan ise teksir makinesidir. Diğer öğretim materyalleri bulundukları okullarda genel olarak iyi durumdadırlar.

Tablo 48: Okullarda Bulunan Öğretim Teknolojileri ve Materyallerinin Gereklilik Durumu Hakkında Bulgular

Öğretim Teknolojileri	Gereklilik Durumu			
	Evet		Hayır	
	f	%	f	%
Yazı Tahtası	978	93,1	072	06,9
Bilgisayar	918	87,4	132	12,6
Vcd-Dvd-Cd	888	84,6	162	15,4
Televizyon	882	84,0	168	16,0
İnsan Vücut Modeli	882	84,0	168	16,0
Tepegöz/Saydamlar	876	83,4	174	16,6
Tarayıcı	870	82,9	180	17,1
Radyo Teyp	852	81,1	198	18,9
Fotokopi Makinesi	846	80,6	204	19,4
Notebook	840	80,0	210	20,0
Yazıcı	834	79,4	216	20,6
Fotoğraf Makinesi	834	79,4	216	20,6
Kavram Haritaları	834	79,4	216	20,6
Yap Bozlar	834	79,4	216	20,6
Pano	834	79,4	216	20,6
Gerçek Nesne/ Modül	816	77,7	234	22,3
Askılı Tahta	810	77,1	240	22,9
Grafikler	804	76,6	246	23,4
Bülten Tahtası	798	76,0	252	24,0
Haritalar	792	75,4	258	24,6
Data Show	792	75,4	258	24,6
Elektronik Tahta	780	74,3	270	25,7
Teksir Makinesi	768	73,1	282	26,9
Elmo	762	72,6	288	27,4
Episkop	732	69,7	318	30,3
Flenegraf	726	69,1	324	30,9
Genel Ortalama ($\bar{X}$)	830	79,0	220	21

Tabloda okullarda bulunan öğretim materyallerinin öğretmenler tarafından gerekli görülme durumuna ilişkin bulgular yer almaktadır. Tabloda yer alan sonuçlara göre öğretmenler tarafından en fazla oranda gerekli görülen öğretim materyali yazı tahtası ve bilgisayardır. En az gerekli görülen öğretim materyalleri ise episkop, flenograf ve elmodur. Diğer öğretim materyalleri ise, araştırmaya görüş bildirmek suretiyle katılan toplam 1050 öğretmenin en az üçte ikisi tarafından eğitim için gerekli olarak görülmektedir.

Tablo 49: Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde Kullanılan Materyal ve Araç-Gereçlerin Bulunma Durumları Hakkında Özet Tablo

	Bulunma Durumu			
	Var		Yok	
	f	%	f	%
Spor Alanları	353	33,6	697	66,4
Kondisyon Aletleri	179	17,0	871	83,0
Spor Yardımcı Araçları	323	30,8	727	69,2
Basketbol Malzemeleri	654	62,3	396	37,7
Futbol Malzemeleri	423	40,3	627	59,7
Voleybol Malzemeleri	651	62,0	399	38,0
Jimnastik Malzemeleri	186	17,1	864	82,9
Aletli Jimnastik Malz	110	10,5	940	89,5
Masa Tenisi Malzemeleri	852	81,1	198	18,9
Atletizm Malzemeleri	172	16,4	878	83,6
Öğretim Teknolojileri	445	42,4	605	57,6

Tablo 49’da okullarda bulunan beden eğitimi ve spor dersi yardımcı araç ve gereçleriyle ilgili özet bilgilerden anlaşıldığı üzere bulundurulma oranı en yüksek olan araç-gereç masa tenisi malzemesidir (%81,1). Masa tenisinin sırasıyla basketbol malzemesi (%62,3), voleybol malzemesi (%62,0), öğretim teknolojileri ve materyalleri (42,4) ve futbol malzemeleri (%42,3) izlemektedir. En az

bulundurulanan araç-gereç ise, sırasıyla aletli jimnastik malzemeleri (%10,5), atletizm malzemeleri (%16,4) ve kondisyon aletleridir (%17,0).

Tablo 50: Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde Kullanılan Materyal ve Araç-Gereçlerin Kullanılma Sıklıkları Hakkında Özet Tablo

	Kullanma Sıklığı					
	Çok		Orta		Az	
	f	%	f	%	f	%
Spor Alanları	137	38,8	130	36,8	86	24,4
Kondisyon Aletleri	71	39,7	65	36,3	43	24
Spor Yardımcı Araçları	200	61,9	55	17	68	21,1
Basketbol Malzemeleri	402	61,5	136	20,8	116	17,7
Futbol Malzemeleri	242	57,2	80	18,9	101	23,9
Voleybol Malzemeleri	313	48,1	111	17	227	34,9
Jimnastik Malzemeleri	52	27,9	36	19,4	98	52,7
Aletli Jimnastik Malz	56	50,9	26	23,6	28	25,5
Masa Tenisi Malzemeleri	709	83,2	63	7,4	80	9,4
Atletizm Malzemeleri	57	33,1	35	20,3	80	46,5
Öğretim Teknolojileri	299	67,2	48	10,8	98	22

Tablo 50’de okullarda bulunan beden eğitimi ve spor dersi yardımcı araç ve gereçlerinin kullanılma sıklıklarıyla ilgili özet bilgilerden anlaşıldığı üzere kullanılma sıklığı yüzde olarak en yüksek olan araç-gereç masa tenisi malzemesidir (%83,2). Masa tenisini sırasıyla öğretim teknolojileri ve materyalleri (67,2), spor yardımcı araçları (%61,9), basketbol malzemesi (%61,5), ve futbol malzemesi (%57,2) izlemektedir. En az kullanılan araç-gereç ise, sırasıyla jimnastik malzemeleri (%52,7), atletizm malzemeleri (%46,5) ve voleybol malzemeleridir (%34,9).

Tablo 51: Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde Kullanılan Materyal ve Araç-Gereçlerin Fiziki Durumları Hakkında Özet Tablo

	Fiziki Durumu					
	İyi		Orta		Kötü	
	f	%	f	%	f	%
Spor Alanları	102	28,9	119	33,7	132	37,4
Kondisyon Aletleri	96	53,6	39	21,8	44	24,6
Spor Yardımcı Araçları	194	60,1	52	15,9	77	24
Basketbol Malzemeleri	339	51,8	127	19,4	188	28,8
Futbol Malzemeleri	173	40,9	147	34,8	103	24,3
Voleybol Malzemeleri	255	39,2	210	32,3	186	28,5
Jimnastik Malzemeleri	141	75,8	18	9,7	27	14,5
Aletli Jimnastik Malz	92	83,6	11	10	7	6,4
Masa Tenisi Malzemeler	553	64,9	165	19,4	134	15,7
Atletizm Malzemeleri	123	71,5	22	12,8	27	15,7
Öğretim Teknolojileri	348	78,2	42	9,4	55	12,4

Tablo 51’de okullarda bulunan beden eğitimi ve spor dersi yardımcı araç ve gereçlerinin fiziki durumları ile ilgili özet bilgilerden anlaşıldığı üzere, fiziki durumu yüzde olarak en yüksek olan araç-gereç aletli jimnastik malzemesidir (%83,6). En kötü durumda olan araç-gereç ise tabloya göre spor alanları (%28,9) ve voleybol malzemeleridir (%39,2).

Tablo 52: Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde Kullanılan Materyal ve Araç-Gereçlerin Gerekli Görülme Durumları Hakkında Özet Tablo

	Gereklilik Durumu			
	Evet		Hayır	
	f	%	f	%
Spor Alanları	873	83,2	177	16,8
Kondisyon Aletleri	744	70,9	306	29,1
Spor Yardımcı Araçları	744	70,9	306	29,1
Basketbol Malzemeleri	542	51,6	508	48,4
Futbol Malzemeleri	822	78,3	228	21,7
Voleybol Malzemeleri	819	78,0	231	22,0
Jimnastik Malzemeleri	596	56,8	454	43,2
Aletli Jimnastik Malz	701	66,8	349	33,2
Masa Tenisi Malzemeleri	925	88,1	125	11,9
Atletizm Malzemeleri	671	63,9	379	36,1
Öğretim Teknolojileri	830	79,0	220	21,0

Tablo 52’de görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğretmenler okullarda bulundurulması gereken spor araç ve gereçleri arasında en çok masa tenisi malzemelerini gerekli görmektedirler (%88,1). Daha sonra gerekli görülme açısından değerlendirildiğinde en çok gerekli görülenler sırasıyla spor alanları (%83,2), öğretim teknolojileri (%79,0), futbol malzemeleri (%78,3) ve voleybol malzemeleri (%78,0) olmuştur. En az gerekli görülenler ise, basketbol malzemeleri başta olmak üzere jimnastik malzemeleri ve atletizm malzemeleri olmuştur ki bunlarda yine öğretmenlerin yarısından çoğu tarafından gereklidir şeklinde düşünülmektedir.

Tablo 53: Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Okullarda Kullanılan Eğitim Araç Gereçleriyle İlgili Sorulara Verdikleri Cevapların Dağılımı

Madde No	GÖRÜŞLER	Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
		f	f	f	f	f
1	Okulumuzda yeteri miktarda eğitim araç ve gereçleri vardır	150	90	402	241	167
2	Öğrencilerimizin ders araç ve gereçlerini kullanmasına izin veriyorum	420	408	181	18	23
3	Eğitim araç ve gereçlerini kullanmada öğrenciler gerekli özeni gösteriyor	126	209	499	165	51
4	Eğitim araç ve gereçlerinin seçiminde ve kullanımında öğrenci görüşlerini dikkate alıyorum	253	377	336	63	21
5	Eğitim araç ve gereçlerini kullanmadan önce öğrencilere tanıtıcı bilgi veriyorum	516	330	179	13	12
6	Eğitim araç ve gereçlerinin kullanımının dersin kontrolüne olumlu etkisi var	642	276	125	7	0
7	Eğitim araç ve gereçlerinin soyut konu ve kavramların öğretilmesine olumlu etkisi var	589	287	126	29	19
8	Eğitim materyallerinin kullanılması ile ilgili bir hizmetiçi eğitim kursuna katıldım	234	219	131	205	263
9	Eğitim araç ve gereçlerinin eksikliği eğitimi olumsuz yönde etkiliyor	678	259	65	27	21

Tabloda okullarda bulunan eğitim araç gereçleri ile ilgili öğretmenlerin görüşlerini belirlemeye yönelik olan sorulara, öğretmenlerin verdikleri cevapların dağılımı görülmektedir. Tabloda görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğretmenler içerisinde görev yaptığı okulda yeterli miktarda eğitim araç ve gereçlerinin bulunduğunu düşünenlerin sayısı 250 civarındadır ve bu sayı %25'e denk gelmektedir. O halde araştırma kapsamındaki okulların yarıdan fazlasında eğitim araç ve gereçlerini sayısının yetersiz olduğu söylenebilir.

Diğer taraftan, öğrencilerimizin ders araç ve gereçlerini kullanmasına izin veriyorum diyen öğretmenlerin sayısı yaklaşık olarak 800 kişidir. Bu sayı %80'e denk gelmektedir. Kısmen izin verdiğini söyleyen 181 öğretmenle birlikte toplam 1050 öğretmen içerisinde 1000 öğretmenin eğitim araç ve gereçlerini öğrencilerinin kullanmasına izin verdiği söylenebilir.

Eğitim araç ve gereçlerini kullanmada öğrencilerin gerekli özeni gösterdiğini düşünen öğretmenlerin sayısı, 330 civarındadır. Araştırmaya katılan bütün öğretmenlerin %30'una denk gelen bu sayı, öğretmenlerin yarıdan fazlasının öğrencilerin eğitim araç gereçlerini kullanırken gerekli özeni gösterdiklerine inanmadıklarını göstermektedirler.

Eğitim araç ve gereçlerinin seçiminde ve kullanımında öğrenci görüşlerini dikkate alan öğretmenlerin sayısı 500 civarındadır. Öğrenci görüşlerini kısmen dikkate alırım diyen 336 öğretmenle birlikte toplam yaklaşık 950 öğretmen, ilgili konuda öğrenci görüşlerini dikkate aldığını belirtmişlerdir. Araştırmaya katılan toplam 1050 öğretmenin 950'sinin öğrenci görüşlerini dikkate aldığını belirten öğretmenlerin, ilgili konuda duyarlı oldukları anlaşılmaktadır.

“Eğitim araç ve gereçlerini kullanmadan önce öğrencilere tanıtıcı bilgi veriyorum” şeklindeki soruya öğretmenlerin 516'sı tamamen katılıyorum, 330'u katılıyorum, 179'u kısmen katılıyorum, 13'ü katılmıyorum ve 12'si hiç katılmıyorum şeklinde görüş bildirmişlerdir. Bu sonuçlara göre araştırmaya katılan öğretmenlerin yaklaşık olarak %90'ı ilgili konuda öğrencilere tanıtıcı bilgi verdikleri söylemişlerdir.

“Eğitim araç ve gereçlerinin kullanımının dersin kullanımına olumlu etkisi vardır” şeklindeki soruya öğretmenlerden 642 kişi tamamen katılıyorum, 276 kişi katılıyorum, 125 kişi kısmen katılıyorum derken, 7 kişi katılmıyorum demiştir.

“Eğitim araç ve gereçlerinin soyut kon ve kavramların öğretilmesine olumlu etkisi vardır” şeklindeki 6 numaralı maddeye öğretmenlerin 589’u tamamen katılıyorum, 287’si katılıyorum, 126’sı kısmen katılıyorum, 29’u katılmıyorum ve 19’u hiç katılmıyorum şeklinde görüş bildirmişlerdir. Toplam 48 öğretmenin eğitim araç ve gereçlerinin soyut konu ve kavramların öğretilmesine olumlu etkisinin olduğuna inanmaması üzerinde durulması gereken bir bulgudur.

“Eğitim materyallerinin kullanılmasıyla ilgili bir hizmetiçi eğitime katıldım” şeklindeki soruya 234 öğretmen tamamen katılıyorum, 219 öğretmen katılıyorum, 131 öğretmen kısmen katılıyorum, 205 öğretmen katılmıyorum ve 262 öğretmen hiç katılmıyorum şeklinde görüş bildirmiştir. Eğitim materyallerinin kullanılması konusunda öğretmenlerin yaklaşık %50’sinin bir hizmetiçi eğitime katılmamış olması önemli bir bulgudur.

“Eğitim araç ve gereçlerinin eksikliği eğitimi olumsuz yönde etkiler” şeklindeki 9 numaralı maddeye 678 öğretmen tamamen katılıyorum, 259 öğretmen katılıyorum, 65 öğretmen kısmen katılıyorum, 27 öğretmen katılmıyorum ve 21 öğretmen hiç katılmıyorum şeklinde görüş bildirmişlerdir. Toplam 48 öğretmenin eğitim araç ve gereçlerinin eksikliğinin eğitimi olumsuz yönde etkilediğine inanmaması dikkat çekicidir.

Tablo 54: Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Okullarda Kullanılan Eğitim Araç

Gereçleriyle İlgili Sorulara Verdikleri Cevapların Yüzde ve Frekansları

Mad	N	Hiç Katılmıyor		Katılmıyor		Kısmen Katılıyor		Katılıyor		Kesinlikle Katılıyor		Gen. Ort
		f	%	f	%	f	%	F	%	f	%	
1	1050	167	15,9	241	22,9	402	38,3	90	8,6	150	14,3	2,82
2	1050	23	2,2	018	1,7	181	17,3	408	38,8	420	40,0	4,12
3	1050	51	4,8	165	15,7	499	47,5	209	20	126	12,0	3,66
4	1050	21	2,0	63	6,0	336	32,0	377	36	253	24,0	3,74
5	1050	12	1,1	013	1,2	179	17,0	330	31,5	516	49,2	4,24
6	1050	0	00	007	0,6	125	11,9	276	26,3	642	61,2	4,47
7	1050	19	1,8	029	2,7	126	12,1	287	27,3	589	56,1	4,33
8	1050	263	25,1	205	19,5	131	12,5	219	20,8	234	22,1	2,96
9	1050	21	2,0	027	2,5	65	6,2	259	24,6	678	64,7	4,47

Tabloda araştırmaya katılan öğretmenlerin okullarda kullanılan eğitim araç gereçleriyle ilgili anketin son bölümünde bulunan sorulara verdikleri cevapların yüzde ve frekansları bulunmaktadır.

Tablo 55: Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Göre Okullarda Kullanılan Eğitim Araç Gereçleriyle İlgili Likert Tipi Sorulara Verdikleri Cevapların t Testi Sonuçları

Madde No	Cinsiyet Erkek=816 Bayan=234	$\bar{X}$	S.S.	t	P
1	Erkek	3,16	1,16	-,30	,75
	Bayan	3,23	1,44		
2	Erkek	1,87	0,86	,01	,98
	Bayan	1,87	1,08		
3	Erkek	2,79	0,99	-,56	,57
	Bayan	2,89	1,04		
4	Erkek	2,25	0,97	-,14	,88
	Bayan	2,28	0,94		
5	Erkek	1,69	0,80	-1,10	,27
	Bayan	1,87	1,05		
6	Erkek	1,50	0,68	-,42	,66
	Bayan	1,56	0,85		
7	Erkek	1,69	0,93	,60	,54
	Bayan	1,58	0,84		
8	Erkek	3,04	1,54	,25	,80
	Bayan	2,97	1,42		
9	Erkek	1,49	0,76	,21	,82
	Bayan	1,46	0,88		

Tabloda araştırmaya katılan öğretmenlerin cinsiyetlerine göre okullarda kullanılan eğitim araç gereçleriyle ilgili likert tipi sorulara verdikleri cevapların t testi sonuçları görülmektedir. Tabloda görüldüğü gibi toplam 9 sorunun bulunduğu bölümde öğretmenlerin cinsiyetlerine göre görüşleri arasında $p>.05$ derecesinde anlamlı bir farklılık mevcut değildir. Fakat ortalamalara bakıldığında zaman 7, 8 ve 9 numaralı maddeler hariç diğer maddelerde erkeklerin daha yüksek oranda görüş bildirdikleri görülmektedir. Bir başka deyişle erkekler okullarda kullanılan eğitim araç ve gereçleri konusunda bayanlara oranla daha olumlu görüşlere sahiptirler.

Tablo 56: Öğretmenlerin Çalıştıkları Kurumlara Göre Okullarda Kullanılan Eğitim Araç Gereçleriyle İlgili Likert Tipi Sorulara Verdikleri Cevapların t Testi Sonuçları

Madde No	Kurum Devlet okulu=966 Özel okul=84	$\bar{X}$	S.S.	t	P
1	Devlet okulu	3,24	1,17	2,65	,00*
	Özel okul	2,35	1,54		
2	Devlet okulu	1,88	0,92	,37	,70
	Özel okul	1,78	0,80		
3	Devlet okulu	2,85	1,00	1,51	,13
	Özel okul	2,42	0,93		
4	Devlet okulu	2,27	0,95	,77	,44
	Özel okul	2,07	1,07		
5	Devlet okulu	1,72	0,83	-,86	,38
	Özel okul	1,92	1,20		
6	Devlet okulu	1,49	0,71	-1,43	,15
	Özel okul	1,78	0,80		
7	Devlet okulu	1,68	0,93	1,01	,30
	Özel okul	1,42	0,75		
8	Devlet okulu	3,08	1,50	1,55	,12
	Özel okul	2,42	1,50		
9	Devlet okulu	1,51	0,80	1,70	,08
	Özel okul	1,14	0,36		

Tabloda araştırmaya katılan öğretmenlerin çalıştıkları kurumlara göre okullarda kullanılan eğitim araç gereçleriyle ilgili likert tipi sorulara verdikleri cevapların t testi sonuçları görülmektedir. Tabloda görüldüğü gibi devlet okulunda görev yapan öğretmenler ile özel okulda görev yapan öğretmenler arasında ilgili bölümde bulunan sorular içerisinde yalnızca 1 numaralı soruda $p > .05$ derecesinde anlamlı farklılık mevcuttur. Bu farklılık özel okul görev yapan öğretmenlerin lehinedir. Bir başka deyişle özel okulda görev yapan öğretmenler “okulumuzda yeterli miktarda eğitim araç ve gereçleri vardır” görüşünü “katılıyorum” derecesinde ($\bar{X} = 2,35$) benimserken, devlet okulunda görev yapan öğretmenler

kararsızım” ($\bar{X}=3,24$) demişlerdir. Diğer sorularda öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı farklılık bulunamamıştır.

Tablo 57: Öğretmenlerin Kıdemlerine Göre Okullarda Kullanılan Eğitim Araç Gereçleriyle İlgili Likert Tipi Sorulara Verdikleri Cevapların Varyans Analizi Sonuçları

Madde No	1 1-5 yıl N=558		2 6-10 yıl N=324		3 11-15 yıl N=108		4 16 yıl ve üzeri N=60		5 Toplam N=1050		f	P	Fark Olan Gruplar
	$\bar{x}$	S _s	$\bar{x}$	S _s	$\bar{x}$	S _s	$\bar{x}$	S _s	$\bar{x}$	S _s			
1	3,23	1,26	3,14	1,33	3,11	0,90	2,90	0,73	3,17	1,22	0,26	0,84	
2	1,89	0,91	1,87	0,95	1,72	0,66	2,00	1,15	1,87	0,91	0,23	0,86	
3	2,92	0,96	2,55	1,09	3,05	0,99	2,80	0,63	2,81	1,00	1,94	0,12	
4	2,36	1,02	2,14	0,91	2,27	0,75	1,90	0,87	2,26	0,96	1,08	0,35	
5	1,68	0,87	1,81	0,91	1,83	0,78	1,60	0,69	1,73	0,86	0,39	0,75	
6	1,50	0,73	1,51	0,72	1,66	0,76	1,40	0,69	1,52	0,72	0,34	0,79	
7	1,65	0,92	1,68	1,00	1,72	0,75	1,60	0,69	1,66	0,91	0,05	0,98	
8	3,38	1,47	2,70	1,47	2,61	1,50	2,20	1,39	3,02	1,51	4,24	0,00	1-2, 1-3, 1-4
9	1,35	0,61	1,62	0,99	1,66	0,68	1,60	0,96	1,48	0,78	1,87	0,13	

Tabloda araştırmaya katılan öğretmenlerin kıdemlerine göre okullarda kullanılan eğitim araç gereçleriyle ilgili likert tipi sorulara verdikleri cevapların varyans analizi sonuçları görülmektedir. Tablo incelendiği zaman “eğitim materyallerinin kullanılması ile ilgili bir hizmetiçi eğitim kursuna katıldım” şeklinde olan 8 numaralı maddede öğretmenlerin kıdemlerine göre görüşleri arasında $p>.05$ derecesinde anlamlı farklılık bulunmuştur. Bu anlamlı farklılık 1-5 yıl arası görev yapan öğretmenler ile 6-10 yıl arası görev yapan öğretmenler, 11-15 yıl arası görev yapan öğretmenler ve 16 yıl ve üzeri görev yapan öğretmenler arasında ve $p>.05$ derecesinde 1-5 yıl arası görev yapan öğretmenlerin aleyhinedir. Bir başka deyişle 1-5 yıl arası görev yapan öğretmenlerin eğitim materyallerinin kullanımı ile ilgili bir hizmetiçi eğitim seminerine katılım oranı en düşüktür.

6. TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırmaya katılan öğretmenlerin %77,7'si erkek, %53,1'i 1-5 yıl mesleki tecrübeye sahip, %92'si devlet okulunda görev yapıyor olarak görülmektedir. Bir başka deyişle araştırmanın örnekleminde bulunan öğretmenlerin dağılımı homojenlik göstermemektedir. Cinsiyet bakımından erkeklerin çok olması, mesleki kıdem bakımından tecrübesi az olan öğretmenlerin çoğunlukta olması ve görev yapılan okul türü bakımından devlet okulunda görev yapan öğretmenlerin çoğunlukta olması araştırmada katılımcıların görüşlerini karşılaştırmalı olarak ortaya koymak bakımından sakıncalı görülmektedir. Ancak beden eğitimi öğretmenliği mesleğiyle ilgili olan bir durum olan buradaki bulgular örneklem ile çok fazla ilgili değildir. Çünkü, beden eğitimi öğretmenlerinin Türkiye genelindeki dağılımında da durum araştırmadakine benzerdir. Bu yüzden mevcut şartlarda olabilecek en uygun araştırma örneklemini bu şekilde ortaya çıkarmıştır. Karşılaştırmalarda bu durumun dikkate alınması önemlidir.

Araştırma kapsamında bulunan okullarda en çok bulunan üç spor alanı futbol sahası (%82,8), voleybol sahası (82,3) ve basketbol sahasıdır (61,7) (Tablo 5). Bu spor alanlarının bulunduğu okullarda kullanılma oranlarına bakıldığında ise futbol sahası yine %94,4 ile en çok kullanılan spor alanıdır. Voleybol (%63,8) ve basketbol (59,3) sahaları ise orta derecede kullanılan spor alanları arasında görülmektedir. Fiziki durumlarına bakıldığında ise kullanılma sıklıklarına da bağlı olarak voleybol sahasının orta derecede iyi (%54,2), basketbol (%54,5) ve futbol sahalarının (52,8) ise kötü durumda oldukları anlaşılmaktadır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin bu gruptaki spor alanlarını gerekli görme durumunda ise, büyük bir çoğunlukla öğretmenlerin ilgili spor alanlarını gerekli gördüğü

anlaşılmaktadır. Disk atış alanı, atletizm pisti, gülle atış alanı ve cirit atış alanı gibi spor alanlarının okulların çok büyük bölümünde bulunması burada düşünülmesi gereken en önemli noktalardan birisidir. Çünkü ülke olarak bu alanlardaki uluslar arası tecrübe ve başarılarımızın çok yetersiz olması, buna bağlı olarak ta halkın bu alanlara karşı ilgisiz olması, araştırmadan çıkan sonuçlar dikkate alındığında anlaşılmaktadır. Zira eğitim sisteminde yer alamayan bir olgunun toplum hayatına girmesi veya toplum içerisinde taraftar bulması çok kolay olmamaktadır.

Tablo 8’de görüldüğü gibi araştırma kapsamındaki okullarda bulunan kondisyon aletleri içerisinde en çok bulunan sağlık topudur (%48) ve o da yarıdan azdır. En az bulunan ise duvar parmaklığıdır (%9,1). Bu gruptaki bütün spor malzemelerinin bulunma oranı %10 ile %15 arasındadır. Yüzde olara bakıldığında kullanılma sıklığı en yüksek olan engel çitasıdır (%70,6). Ancak bulunduğu okulların sayısı ve buna bağlı olarak kullanma sıklığı frekans bazında karşılaştırıldığında en çok kullanılan sağlık topudur (f=198). En az kullanılan ise ayak ağırlığıdır (%16,7). Fiziki durumları itibarı ile dambıl (%80,8), engel çitası (%88,2) ve ayak ağırlığı (%78,8) iyi durumdadır. En kötü duruma olan spor aleti atlama kasası olarak görülmektedir (Tablo 10). Öğretmenlerin büyük çoğunluğu bu gruptaki bütün spor aletlerinin eğitim için gerekli olduğunu düşünmektedirler (Tablo 11). Bu sonuçlardan anlaşıldığı gibi araştırma kapsamında bulunan okullarda kondisyon aletlerinin içerisinde en çok bulunan sağlık topudur ve oda yarıdan azında bulunmaktadır. Dolayısıyla önceki grupta da olduğu gibi genel olarak eğitim sistemimizde spor konusunda birkaç branş ön plana çıkmıştır ve bütün okullarda bu branşlar rağbet görmektedir. Buna bağlı olarak ta gençlerin yönelimi, medyanın eğilimi ve halkın ilgisi genel olarak bu branşlarda

yoğunlaşmaktadır. Bunun bir sonucu olarak ise ülkemizde spor alanında çeşitli alanlarda başarılı olacak sporcu yetiştirme konusunda sıkıntılar ortaya çıkmaktadır. Bu noktalar dikkate alındığında ortaya çıkan sonuçlar oldukça anlamıdır.

İlgi duyulan ve rağbet gören spor alanlarıyla ilgili olarak okullarda bulunan spor yardımcı araçlarının da çeşitlilik açısından oldukça fakir olduğu tablo 12’de görülmektedir. zira düdük (%94,6) ve Kronometre (60,6) hariç, diğer bütün yardımcı spor malzemelerinin bulunma oranları ve buna bağlı olarak kullanılma sıklıkları oldukça düşüktür. Ancak öğretmenlerin görüşleri dikkate alındığında gerekli görülme oranlarının oldukça yüksek olduğu görülmektedir. Böyle olmakla birlikte ilgili bölümdeki spor malzemelerinin bulunma oranlarının düşük olması düşündürücü bir bulgudur. Çünkü bu bulgular beraberinde bazı şeyleri akla getirmektedir. Örneğin yöresel oyun kıyafetleri okulların yarıdan fazlasında bulunmuyorsa eğer, bu okullarda ilgili alanda bir eğitim faaliyetinin olmadığını göstermektedir ki bu beden eğitimi ve spor açısından düşünüldüğünde önemli bir eksikliktir.

Basketbol sahası araştırma kapsamındaki okulların yaklaşık üçte ikisinde bulunmaktaydı. Tablo 16’ya bakıldığı zaman, araştırma kapsamındaki okulların %94,3’ünde basketbol topu bulunduğu ve yaklaşık olarak ta yarısında pota ve çember filesinin olduğu anlaşılmaktadır. Bu sonuçlardan anlaşılmaktadır ki, basketbol sahası bulunmayan oldukça önemli sayıdaki okulda sadece basketbol topu bulunmaktadır ve basketbol sahası bulunmayan yaklaşık %20 oranında bir okulda ise çember filesi ve potası bulunmamaktadır. Bu bulgular göstermektedir ki, bütün yardımcı malzemeleri ile birlikte basketbol sporunun kullanılabilir

olduğu okulların oranı yaklaşık %50'dir. Bu oran futboldan sonra en çok rağbet gören basketbol için düşük bir orandır. Bu durumda okullarımızda bulunan basketbol ile ilgili spor malzemelerinin yetersiz olduğu söylenebilir.

Tablo 20'de görüldüğü gibi araştırma kapsamındaki okulların %82'sinde futbol sahası bulunmaktadır, ancak bu okulların yalnızca %92'sinde futbol topunun bulunması ve diğ er futbol yardımcı malzemelerinin en fazla okulların %50'sinde bulunması oldukça düşük bir değerdir. Futbol sporu ülkemizde gençler baş ta olmak üzere insanlarımız tarafından en çok takip edilen ve ilgilenilen spor alanı olduğu bilinmektedir. Bu faktör dikkate alındığında futbol sporu ile ilgili spor malzemelerinin okullarda bulunma oranı biraz düşük görülmektedir. Bunun yanında futbol sahası ve topunun yaklaşık okulların %90'ında bulunması ise yeterli gibi görülmektedir. Çünkü bu iki spor malzemesi futbol sporunun uygulanabilmesi için gerekli olan asgari malzemelerdir. Bu açıdan bakıldığında yeterli gibi görülen futbolla ilgili spor malzemeleri, sporun profesyonel olarak yapılabilmesi için diğ er yardımcı malzemelerin de yeterli seviyede olması gerekmektedir. Gerekli görölme durumu olarak ta öğretmenlerin %90 oranlarında ilgili spor alanı için yardımcı spor malzemelerinin gerekli olarak görölmesi bunu göstermektedir.

Tablo 24'te görüldüğü gibi okulların yaklaşık %90'ında voleybol topu ve filesi bulunmaktadır, voleybol sahasının da bulunma oranının %82 olduğu düşünöldüğünde voleybol direğ i ve voleybol oyuncu dizliğ i olmadan okulların büyük bölümünde voleybol oynanmaktadır. Ancak bu iş in yeterli olduğu anlamına gelmemektedir. Çünkü voleybol sporunda karşılaşılma oranı yüksek olan sakatlanmalar için dizliğ in olmaması önemli bir eksikliktir. Bununla birlikte

voleybol sahasının bulunduğu okulların yaklaşık yarısında voleybol ya hiç oynanmamaktadır ya da eksikliklere rağmen oynanmaktadır. Her iki ihtimal de normal olmayan ve düzeltilmesi gereken bir durumdur.

Tablo 28’de görüldüğü gibi jimnastik malzemeleri içerisinde okullarda en fazla bulunan jimnastik atlama kasasıdır ve o da ancak üçte birinde bulunmaktadır. Jimnastikle ilgili diğer malzemelerin okulların çoğunda bulunmaması, daha önceki sonuçlarda da görüldüğü gibi eğitim sistemimizde spor alanında popüler olan futbol, basketbol ve voleyboldan başka diğer spor alanlarında büyük bir boşluk ve ilgisizlik bulunmaktadır. Bu durumun düzeltilmesi ise ülke olarak uluslar arası arenada her türlü spor alanında sesimizi duyurabilmek açısından çok önemlidir. Çünkü mevcut durumda en iyi olduğumuz alan olan futbolda bile Avrupa ülkeleri ile karşılaştırıldığında durumumuz çok iyi olarak değerlendirilemez. Bu durumun başlıca sebebi spora profesyonel bir bakış açısı ve ilmi bir yaklaşımla eğilmeyişimizden kaynaklanmaktadır. Bunu sağlamanın en öncelikli yolu, eğitim sistemimizde futbolun da içinde olduğu spor alanları konusunda mevcut olan eksikliklerin giderilmesidir. Öğretmenlerin jimnastik aletlerinin eğitim sistemimizde gerekli olduğunu düşünmesi de bunu göstermektedir.

Okullarda futbol kadar çok bulunan ve kullanılan bir başka spor masa tenisidir (Tablo 36). Masa tenisinin bulunma oranı ortalama %85’lerdedir ve kullanılma sıklığı da bu orana yaklaşıktır. Kullanılan malzemelerin kolay ulaşılabilirliği ve ekonomikliği ile de ilgili olmakla birlikte çoğu okullarda bulundurulmasının diğer bir sebebi, popüler bir spor olmasından kaynaklanabilir. Böyle olmakla birlikte sektör olarak ciddi bir alana sahip olmayan masa tenisinin,

bu imkanlar içerisinde değerlendirildiğinde oldukça iyi bir ilgilenen kitlesinin olması beklenir. Bu oranı tespit etmek burada mümkün değil ancak, benzer bir çalışmada bu noktanın dikkate alınması etkili sonuçlar çıkarabilir.

Atletizm malzemeleri arasında basma tahtası (%69,7), gülle (%42,9), uzun atlama havuzu (%32,6) ve disk (%25,7) okullarda en çok bulunanlardır (Tablo 40). En az bulunanlar ise durma tahtası (%2,9), kafes panelleri (%2,9), direk çıtası (%3,4) ve start tabancasıdır (%4,6). Kullanılma sıklığı bakımından ise uzun atlama havuzu ve halter başta gelmektedir. Fiziki durumları ise kullanılma sıklığına bağlıdır ve en az kullanılanlar genelde iyi durumdadır. Genel olarak bu gruptaki spor malzemelerinin okullarda yeterli düzeyde bulunmadığı, bulunanların ise çok sık kullanılmadığı anlaşılmaktadır. Bu iki durum da eğitim sistemimizde sporun yeri ile ilgili bir takım çıkarımlar yapmak için bir fikir verebilir ve bu fikir olumlu olmayacaktır. Bu sebeplerden dolayı ilgili gruptaki spor malzemelerini okullara yaygınlaştırılması ve kullanım sıklığının artırılması ve ayrıca fiziki durumlarının da iyileştirilmesi gerekmektedir.

Tablo 45'te okullarda kullanılan öğretim teknoloji ve materyalleri hakkında bulgular yer almaktadır. Genel olarak bulundurulma durumlarına bakıldığında öğretim materyalleri içerisinde bütün dersler için gerekli olan ve kullanılan öğretim materyallerinin bile bütün okullarda bulunmadığı, daha çok teknolojinin eğitime yansımaları olarak bilinen öğretim materyallerinin ise, oldukça az sayıda okulda bulundurulduğu görülmektedir. Özellikle yazı tahtasının okulların ancak üçte ikisinde bulunması en dikkat çekici olan bulgulardan birisidir. Günümüzde materyal ve teknikler başta olmak üzere öğretim ortamının yardımcı materyallerle zenginleştirilmesi gerektiği tartışılırken, temel öğretim

materyallerinden dahi yoksun olan okullarda öğretimin ne derece etkili olabileceği düşünülmelidir. Bu yüzden öğretim için çok önemli olan öğretim teknolojileri ve materyallerinin bütün okullarda yeterli miktarda bulundurulması eğitimin her türlü alanı için gereklidir ve bu sağlanmalıdır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin ilgili guruptaki öğretim materyallerini yüksek oranda gerekli görmeleri de bu düşüncüyü desteklemektedir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin yüzde ellisinden fazlası görev yaptıkları okulda yeterli miktarda eğitim araç ve gereci bulunmadığını düşünmektedir.Özhelvacı H.(2003) yaptığı Yüksek lisans tezinde bunu desteklemektedir. (Tablo 48) ki ilk bölümdeki sorulardan elde edilen bulgular da bunu göstermektedir. Bu yüzden okullarda spor branşlarının her türlü alanında istenilen gelişmenin kısa sürede sağlanabilmesi için, öncelikle eğitim araç ve gereçlerinin okullarda yeterli miktarlarda bulunmasının sağlanması gerekmektedir. Cesur K.(1999) Yüksek lisans tezinde araç ve gereçlerin yeterli derecede bulunmadığını yayınında desteklemiştir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük bir bölümü öğrencilerinin ders araç ve gereçlerini kullanmasına izin verdiğini söylemektedir (Tablo 48). Ancak öğrencilerin eğitim araç ve gereçlerini kullanma konusunda gerekli özeni göstermediklerini düşünen öğretmenlerin oranı oldukça yüksektir. Öğretmenlerin ilgili konuda öğrencilerine izin vermeleri oldukça önemlidir. Çünkü etkili bir eğitimin sağlanabilmesi için günümüzde tartışılan konuların başında aktif öğretim yöntemleri ve öğrenci merkezli eğitim gelmektedir. Öğrenci merkezli eğitimde ise en önemli faktör, öğrencilerin öğrenme sorumluluğunu üstlenmesidir. Bu noktada yapılması gereken, öğrencilerin ders araç ve gereçlerini daha iyi kullanmaları için gerekli önlemler alınmalı ve gerekirse eğitimler verilmelidir.

Araştırma sonuçlarına göre okullarda beden eğitimi dersleriyle ilgili olarak en fazla bulundurulan ve kullanılan spor alanları futbol sahası (%82,8), voleybol sahası (%82,3) ve basketbol sahasıdır (%61,7). Bununla birlikte futbol malzemeleri (40,3), basketbol malzemeleri (62,3), voleybol malzemeleri (%62) ve masa tenisi malzemeleri (%81,1) de en çok bulundurulan ve kullanılan araç-gereçlerdir. Kondisyon aletleri (%17), spor yardımcı araçları (30,8), jimnastik malzemeleri (17,1), aletli jimnastik malzemeleri (%10,5), atletizm malzemeleri ise az bulundurulan ve az kullanılan araç-gereçlerdir (%6,9). Öğretim materyalleri ise, orta derecede bulundurulan araç-gereçlerdendir (%40,4). Bu sonuçlara göre beden eğitimi dersleri için yardımcı spor araç-gereçleri başta olmak üzere, öğretim araç-gereçleri ve materyallerinin okulların aktif kullanımı için hazır hale getirilmesi, kaliteli ve daha nitelikli bir eğitim için gereklidir.

Sonuç olarak, Türkiye’de ilk ve orta dereceli okullarda kullanılan eğitim araç-gereç ve öğretim materyallerinin nitelik ve nicelik yönünden yetersiz olduğu, bunlardan faydalanma düzeyinin düşük olduğu ve mevcut durumun düzeltilmesi için ihtiyaç duyulan çalışmaların yapılmadığı görüldü.

KAYNAKLAR

- 1) Akandere M. (2003). Eğitici Okul Oyunları. Nobel Yayın Dağıtım, Ankara
- 2) Akpınar Y. (2004). Eğitim Teknolojisiyle İlgili Öğrenmeyi Etkileyebilecek Bazı Etmenlere Karşı Öğretmen Yaklaşımları. The Turkish Online Journal of Educational Technology - TOJET July 2004 ISSN: 1303-6521 Volume 3, Issue 3, Article 15. (<http://www.tojet.net/articles/3315.htm>). Erişim Tarihi: 29.11.2006
- 3) Aksoy H.H., (2006). Eğitim Kurumlarında Teknoloji Kullanımı ve Etkilerine İlişkin Bir Çözümleme. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi, (http://education.ankara.edu.tr/~aksoy/teknoloji/teknoloji_aksoy.doc) Erişim Tarihi: 25.11.2006, Ankara.
- 4) Akyıldız, H. (1994). Sporda Saldırganlık ve Şiddet, MEB Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor II. Ulusal Sempozyumu, 16-18 Aralık 1993 Manisa.
- 5) Alpman C. (1991). Eğitim Bütünlüğü İçinde Beden Eğitimi ve Sporun Yeri ve Önemi, MEB I. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumu, 19-21 Aralık 1991, İzmir.
- 6) Aracı H. (2001). Beden Eğitimi Ders Programları 2. Kademe. Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- 7) Argun F. (2002). İlköğretim Fen Bilgisi Program Hedeflerinin Gerçekleştirilmesinde, Program Ve Materyal İlişkisi Üzerine Öğretmen Görüşlerinin Değerlendirilmesi. (Celal Bayar Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Manisa.
- 8) Baytekin Ç. (2004) Öğrenme ve Öğretme Teknikleri ve Materyal Geliştirme, Anı Yayıncılık (2. Baskı), Ankara.
- 9) Boztepe H. (1994). :İlköğretim Çağındaki Çocukların Bedensel ve Sosyal Gelişmelerinde Beden Eğitimi ve Sporun Yeri, MEB Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor II. Ulusal Sempozyumu, 16-18 Aralık 1993 Manisa.

- 10) Cesur K. (1999). Niğde İl Merkezinde Bulunan İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi Dersinin Okutulması İle İlgili Karşılaşılan Ders, Tesis, Araç ve Gereç Sorunları. (İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Malatya.
- 11) Coşkun S. (2001). İlköğretim Okulu 4. ve 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Derslerinde Materyal Teknoloji Kullanım Durumu. (Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İlköğretim Anabilim Dalı, Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul.
- 12) Çilenti, K. (1998). “Eğitim Teknolojisi ve Öğretim”, Yargıcı Matbaası, Ankara.
- 13) Demirel Ö. (1993). Eğitim Terimleri Sözlüğü, Usem Yayınları, s: 38, Ankara.
- 14) Ertürk S. (1972). Eğitimde Program Geliştirme. Hacettepe Üniversitesi Basımevi, Ankara.
- 15) G.S.G.M. (1989). Türk Gençliği ve Sporunun Hizmetinde 60 Yıl, T.C .Başbakanlık Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, Ankara.
- 16) Gentry C. G. (2006). Eğitim Teknolojisi, Anlamanın Sorgulanması. (<http://www.bote.odtu.edu.tr/ot/2.htm>) Erişim tarihi: 14.11.2006
- 17) Grössing S. (1991). Beden-Spor-Hareket, Spor Psikolojisinin Temel Kavramları, Bedensel Eğitimin Anlam Değiştirmesi, (çev: Orhun A. Sayın M) I. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumu, Milli Eğitim Basımevi, Ankara.
- 18) Gündüz Ş., Odabaşı F. (2004). Bilgi Çağında Öğretmen Adaylarının Eğitiminde Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersinin Önemi. The Turkish Online Journal of Educational Technology - TOJET January 2004 ISSN: 1303-6521 Volume 3, Issue 1, Article 7 (<http://www.tojet.net/articles/317.htm>) Erişim tarihi: 29.11.2006

- 19) Günsel A. M. (2004). İlköğretimde Beden Eğitimi ve Uygulamaları, Anı Yayıncılık, Ankara.
- 20) Hartmaan H. (1993). Okul Spor Didaktiğinde Yeni Perspektifler. Çev: Orhun A., Oğulbulan Y. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor II. Ulusal Sempozyumu, Milli Eğitim Basımevi, Ankara.
- 21) Hüseyinoğlu H. (1994). Eğitim Alanlarının Sosyal Çevrenin, Fizyolojik ve Psikolojik Unsurların, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Yetiştirilmesindeki Önemi, MEB Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor II. Ulusal Sempozyumu, 16-18 Aralık 1993 Manisa.
- 22) Kaya Z. (2005). Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme. Pegem A Yayıncılık, Ankara
- 23) Kırcal H. (2003). Coğrafya Öğretiminde Kullanılan Teknolojik Materyallerin Uygulanabilirliğinin Değerlendirilmesi. (Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ortaöğretim Sosyal Alanlar Eğitimi Anabilim Dalı, Coğrafya Öğretmenliği Bilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara.
- 24) Koç Ş. (1991). Eğitim Sistemi İçinde Beden Eğitimi Öğretmeninin Yeri ve İşlevinin Sistem Yaklaşımı İle Açıklanması. I. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumu, Milli Eğitim Basımevi, Ankara.
- 25) Koç Ş. Çobanoğlu Y. (1993). İlköğretimde Beden Eğitimi Derslerinin Uygulanmasında Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerine İlişkin Bir Araştırma. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor II. Ulusal Sempozyumu. Milli Eğitim Basımevi, Ankara.
- 26) MEB (1983). “İlk ve Orta Öğretim Kurumlarında Beden Eğitimi Spor ve İzcilik”. Milli Eğitim Basımevi, Ankara.
- 27) MEB, (2000). Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Ders İçi ve Ders Dışı Çalışmaları Rehberi. Milli Eğitim Bakanlığı, Okuliçi Beden Eğitimi Spor ve İzcilik Dairesi Başkanlığı, Milli Eğitim Basımevi, Ankara.

- 28) Mengütay S. (2005). Çocuklarda Hareket Gelişimi ve Spor. Morpa Kültür Yayınları Ltd. Şti. İstanbul.
- 29) Orhun A. (1991). Beden Eğitimi Dersinden Okul Spor Dersine. I. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumu, Milli Eğitim Basımevi, Ankara.
- 30) Özhelvacı H. (2003). Sakarya İlinin İlçelerinde Görev Yapan Öğretmenlerin Eğitim Teknolojilerini Kullanma Düzeyleri. (Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Sakarya.
- 31) Özyiğit C. (1991). Hareket. I. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumu, Milli Eğitim Basımevi, Ankara.
- 32) Rıza E.T., (2003). Eğitim Teknolojisi Uygulamaları ve Materyal Geliştirme, Birleşik Matbaa, İzmir.
- 33) Serarslan M.Z. (2005). Spor Yönetimi ve Örnek Olay Analizi. Morpa Kültür Yayınları Ltd. Şti. İstanbul.
- 34) Sönmez T., Sunay H. (2004). Ankara'daki Ortaöğretim Kurumlarında Uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Dersinin Sorunlarına İlişkin Bir İnceleme. Milli Eğitim Dergisi, Sayı 162, Bahar 2004, Ankara.
- 35) Stadler, R. (1994). Beden Eğitiminde Motorsal ve Bilişsel Öğretimin Bağlantısı, MEB Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor II. Ulusal Sempozyumu, 16-18 Aralık 1993 Manisa.
- 36) Şahin H.M. (2002). Beden Eğitimi ve Sporda Temel Kavramlar Sözlüğü. Gaziantep Spor Kulübü Spor-Eğitim Yayınları, (Yayın No:1), Gaziantep.
- 37) Şahin T.Y. ve Yıldırım S. (1999) Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme. Anı Yayıncılık, S. 1-4-28, Ankara.
- 38) Şimşek N. (2002) Öğretmen ve Öğretmen Adayları İçin Derste Eğitim Teknolojisi Kullanımı. Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.

- 39) Şişman M., Turan S. (2001). Eğitimde Toplam Kalite Yönetimi, Birinci Baskı, Pegem A Yayıncılık, s: 63, Ankara.
- 40) Tamer K. (1991). Beden Eğitimi ve Spor Eğitimcilerinin Yetiştirilmesi. I. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumu, Milli Eğitim Basımevi, Ankara.
- 41) Tandoğan M. (2006). Öğretmen ve Teknoloji. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi, (<http://www.aof.edu.tr/kitap/IOLTP/1265/unite02.pdf>) Erişim Tarihi: 25.11.2006.
- 42) Tezcan M. (1991). Gençlik Sosyolojisi Yazıları. Gündoğan Yayın, Ankara.
- 43) Turan M. (2002). İlköğretim Okullarının Eğitim Öğretim Ortamlarındaki Materyal İhtiyacının Belirlenmesi. Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Elazığ.
- 44) Turgut İ. (1993). Bedenim ve Zihnim. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor II. Ulusal Sempozyumu, Milli Eğitim Basımevi, Ankara.
- 45) Uçar M. (1999). İlköğretimde Ders Araç-Gereçleri Kullanımı Konusunda Öğretmen Görüşlerinin Değerlendirilmesi. AKÜ. Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı: 3, Afyon.
- 46) Ünver, D. (2003). Beden Eğitiminde Oyun ve Folklorik Çocuk Oyunlarımız. BRC Basım Matbaacılık, Ankara.
- 47) Varış F. (1978). Eğitimde Program Geliştirme Teori ve Teknikleri. Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları, Ankara.
- 48) Vural B. (2004). Eğitim Öğretimde Teknoloji ve Materyal Kullanımı. Hayat Yayınları, Öğrenci Merkezli Eğitim Seti, İstanbul.
- 49) Yaka A. (1991). Eğitimde Bütünlük Kavramı Açısından Okullarda Beden Eğitiminin Yeri ve Önemi. I. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumu, Milli Eğitim Basımevi, Ankara.

- 50) Yalçınkaya M.(1994). Okulöncesi Dönemde Hareket Eğitiminin Önemi ve Buna İlişkin Yönetici Görüşleri, MEB Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor II. Ulusal Sempozyumu, 16-18 Aralık 1993 Manisa.
- 51) Yalın H.A. (2003). Eğitim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme. 8. Baskı, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- 52) Yanpar T. (2005). Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme. Anı Yayıncılık, Ankara.
- 53) Yıldız R., Perihanoğlu, P. (2006). Okulöncesi Eğitimde Araç–Gereç Bulunma Düzeyi İle Öğrencilerin Gelişim Düzeyleri Arasındaki İlişki (Van İli Örneği). Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Elektronik Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt:1, Sayı:11, (<http://efdergi.yyu.edu.tr>) Erişim Tarihi: 30.09.2006
- 54) Yolcu İ. (1991). Eğitim Bütünlüğü İçinde Beden Eğitimi ve Sporun Yeri ve Önemi. I. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumu, Milli Eğitim Basımevi, Ankara.

8. ÖZGEÇMİŞ

01.07.1978 yılında Malatya’da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Malatya’da tamamladı. 2000 yılında Gazi Üniversitesi Kastamonu Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümüne girdi. Aynı öğretim yılının ikinci yarısında yatay geçiş ile Fırat Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümüne geçti. 2004 yılında mezun olduktan sonra aynı bölümde 2005 yılında yüksek lisansa başladı. Halen Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri alanında akademik çalışmalarına devam etmektedir.

9.EKLER

1. Araştırma Anketi	128
----------------------------------	------------